

رد هیاپ مولع هاگیاج یش زومآ ماظن هیملع یاههزوح

- نآ قیداصم یسررب و هیاپ مولع :لّوا لصف
- یناسنا مولع و هیاپ مولع :مود لصف
- یملع تارطانم و هیاپ مولع :موس لصف
- هزوح هقباس رد هیاپ مولع :مراچ لصف
- زورما هزوح و هیاپ مولع :مچنپ لصف

و هیاپ مولع :لّوا لصف نآ قی داصم یسررب

هیاپ مولع یفّرم

نیرت صخاش .دیراد زاین نآ هبّاعون ،دیوش دراو یمولع ره رد رگا هک تسایاهزیچ نآ هیاپ مولع[1]
[2].تسایاهنیا هب اچک ره رد هک تسایاهزیف و یضایر ،تسایام نامز رد هک هیاپ مولع

هیاپ مولع قی داصم

- [1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]

تایضایر و کیزیف

حالطصا زورما هچنآآموزل ،هیاپ مولع زا نم دوصقم] .تسایامولع نیا زا نیرتیلصا ،ات ود نیا ،هن ؛درادن دقن و ثحب و تشگرب و تفر لاجم یلیخ هک تسایامولع مدوصقم هکلب ؛تسین [3]هدش هک یمولع فالخرپ .دسریم رس بلطم دوز یلیخ دش تفاییناهرب رگا ای ،درادن ناهرب ای ینعی .دشاب یقاب تافالتخا اه نرق تسایانکم و دنراد تشگرب و تفر رایسب

و موجن و تئیه ،یمیش ،کیزیف ،یروص قطنم ،هسدنه هژیو هب ،تایضایر لثم ،رطنم نیا رد [5]دن تسین هیاپ مولع یناسنا مولع بلغا و هفسلف لثم اما ؛[4]دناهیاپ مولع ،یفارغ

هفسلف

- [1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]

یناسنا مولع زا ؛هفسلف

و دنراد مه نآ رب قفاوت ابیرق هک تسایاهنوگنیا مرطن هب .تسایاناسنا مولع زا هفسلف ،هن .تسین مه فالتخا لحم

- [1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]

ماه داد حیضوت لیصفت هب مه تاسلج زا یضعب رد و ،ام نامز رد صوصخ هب ،ماهتفگ ررکم نم ،هلب

- [1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]

یسانش تسیز، قطنم، هفسلف، کیزیفی، یمیش، تایضایره ب ناو تیم مولع نیان یرتزراب زا دوشیم بوسحم اهشناد ریاسیلصا یانبری ز، هیاپ مولع. دومن هراشا یسانشنیمز ویسانشنابز (ایدب یکیو تیاس). دنوشیم، هداد میمعت ملعلک هب یعیق، اوم رد لیلد نیمه هب و

دراوم لاج، تساهدش اقلایا هطقن هن و یفیط تروص هب دوخ هک هدش هئارا فی رعت هب تیانع اب [4] یاه شلاچ راچد ریخا نرق یط رد صوصخ هب کیزیف، لاثم ناو نع هب. تسین ناسکی هدش رکذ هب. دوش هتفریذپ تشگرب و تفر نودب نآ بلاطم هک تسین هنوگ نی و تساهدش یناوارف ملمع نآ رگید و تساهدش کی دزن هفسللف و یناسنا مولع هب رصاعم نارود رد کیزیف رگید نایب. تسین قباس یمزج.

تایرابتعا هلاقم ۱۳۹۲/ ۱۲/ ۱۴ خیرات، هقف لوصا هسلج [5]

و یعیبط مولع هک تساهرطم یداینب و یلوصا لئاسم هلسلس کی یهآگآ ناسنا ره یارب 1. [6] دنشابیماهنا نییبت و لح رادهدهع یفسلف مولع اهنت و دنتسین اهنا یوگخساپ، یضایر

و ییاهن لح، هدوب یسانشیتسه و یسانشتخانشر یکتتم دوخ هبون هب یفسلف مولع 2. دنتسه کیزیفاتم و هفسلف نویدم ار دوخ لئاسم یاهشیر

و فی رعت زاینب و یهیدب، یجراخ ققحت رطن زامه و موهفم رطن زامه، یلوا هفسلف عوضوم 3. تساهتابثا

تابثا هب زاین مه اهنا هک، دندهیم لیکشت هیلوا تایهیدب طقف ار هفسلف یقیصت یدابم 4. دندرادن

ملمع چه نویدم ار دوخ یدابم هک تساهملمع اهنت، کیزیفاتم ای نی تسخن هفسلف نیاربانب 5. دنشابیماهنا هب دنمزاین یقیصت یدابم تابثا یارب هک دناملولع ریاس هکلب، تسین یرگید. میمانب «مولع ردام» ار نآ هک تساجب ورنیازا

ره یلو، تساهمولع نامه لئاسم هودحم رد ناسنا ییوحتقیقح تساوخ یاضرا، یلمع ره کی دزن فده 6. زین ار یرگید هطساواب یاهفده و دشاب رثؤم ناسنا یونعم و یدام نوئش رد یوحن هب دناوتیم یلمع دشاب هتشاد

یاهلیسو یضایر مولع و، دندنکیم افیا ناسنا یدام تسیزه رد ار یمهم شقن یعیبط مولع 7. ناسنا یونعم دغب رد دناوتیم یهلا مولع کمک اب و دنوریم رامشه هب اهنا لماکت و تفرشیپ یارب. دنشاب رثؤم زین

هفسلف هب دنمزاین اهنا همه یلو، تساهرتکیدزن ناسنا یونعم دغب اب یفسلف مولع هطبار 8. رشب ینادواج تداعس و یونعم تالماکت دیلک ناوتیم ار هعیبطلادعابام ورنیازا. دنتسه یلوا (۱۰۳-۱۰۴ ص ۱، ج، هفسلف شزوم) دروا باسح هب

یبرجت شور و یلقعت شور ورملق

یبرجت شور هکنانچ، درادن ییاراک مولع همه رد، دراد یبرجت شور رب هک یتیزم دوجو اب یلقعت شور. درادن یدربراک تایضایر و هفسلف رد و دراد ار دوخ صاخ ورملق مه

لئاسم تعیبط یاضتقم هکلب، تسین یدادراق رما کی اهشور ورملق نایم یدنبزرم نیاهتبالا زا هک یتامدقم زا و یبرجت شور زاهنا لح یارب هک دراد اضتقا یعیبط مولع لئاسم عون. تساهمولع عوضوم و دوریم راکه هب مولع نیارد هک یمیهافم اریر؛ دوش هدافتسا، دیآیم تسدهب یسح هبرجت هار اعبط و دوشیم هتفرگ تاسوسحم زا هک تساهمیهافم، دندهیم لیکشت ار اهنا ایاضق لومحم و. دراد یسح براجت هب زاین مه اهنا تابثا

یفسلف و یلقع تالیلحت اب دناوتیمن، دروای راشف دوخ زغم هب ردقره یفوسلیف ره آلثم بجوم یرصانع هچ ندرک بیگرت و، دناهدش لیکشت اهمتا و اهلوکلم زا ماسجا هک دنک فشک یداوم هچ زا هدنز تادوجوم ای، ددرگیم بترتم اهنآ رب یصاوخ هچ و دوشیم ییایمیش داوم هچ شیدایپ، تسایدام طیارش هچ ورگ رد اهنآ تایح و دناهتفای لیکشت

نامرد و هجلع یلیاسو هچ هب نوگانوگ ضارما و دوشیم ناسنا و ناویح یرامیب بجوم ییاهزیچ هچ و درک لح ناوتیم یبرجت شور اب اهنت ار اهنآ دننام هلئسم نارازه و لئاسم هنوگنیاسپ، ددرگیم

لح یسح تایبرجت اب زگره، تسایدامریغ روما و تادرجم هب طوبرم هک یلئاسم رگید یوس زا مادک رد و یسح هبرجت مادک اب آلثم؛ تسین هتخاس یبرجت مولع زا مه اهنآ یفن یتح و دوشیمن تابثا ار اهنآ ندوبن ای فشک ار تادرجم و حور ناوتیم، یملع رازبا مادک هلیسوهب و یهاگشیامزا؛ هتفای لیکشت یفسلف هیناث تالوقعم زا هک تسایلو هفلسف یایاضق، رتالاب و؟ درک یفن و تابثا و دیآیم تسدهب یلقع تالیلحت و ینهذ یاهواکودنک اب هک یمیهافم زا ینعی شور اب دیاب ار لئاسم هنوگنیاسپ. تسایذپناکما لقع هلیسوهب اهنت مه اهنآ داحتا و طابترای درک لح یلقع تایهیدب هب اکتا اب و یلقعت

طلخ یبرجت و یلقعت یاهشور ورملق نیب هک دوشیم نشور یناسک نخس یگیامیب اجنیا زا دنرادنپیم نینچ و، دنیامن تابثا یلقعت شور رب ار یبرجت شور یرترب هک دنشوکیم و دننکیم رد یتیقفوم نادنچ ورنیازا، دناهتفرگیم راکهب ار یلقعت شور اهنت میدق هفلسف هک یبرجت شور زایعیبط مولع رد مه ناینیشیپ هکیتروصرد. دناهتشدان یملع تافاشتکا هب و هدرک هیئت آرد یگرزب غاب ینودقم ردنکسا کمک هب و طسرا هلمجزا و دناهدرکیم هدافتسا هبرجت و هدهاشم دروم ار اهنآ صاوخ و تالاح اصخش و دوب هتخادرب تاناویح و تاتابن عاونا شرورپ مامتها و دیدج یملع یاهرازبا فشک نوهرم دیاب ار دیدج نادنمشناد عیرس تفرشیپ. دادیم رارق رد هن تسناد غارتخا و فاشتکا رد ناشیاهشیدنا و رکف زکرمت و یدام و یعیبط لئاسم هب ناشیای. یبرجت شور نتخاس نیزگیاج و یلقعت شور زا ضارعا

هلئسم لح یارب هبرجت رازبا و لیاسو هک یدراوم رد ناتساب هفلسف هک دنامن هتفگان و، دننک ناربج ار دوبمک نیا ییاهه یضرف حرط اب هک دناهدیشوکیم، هدوبن یفاک ناشبولطم لولعم، راک نیا یلو. دناهدرکیم دادم تسایلقعت شور زا اهه یضرف نآ نییبت ای دیأت یارب انایح و یبرجت شور هب ییانتعایب هناشن هن، هدوب یبرجت یاهرازبا ییاسران و یفسلف هشیدنا یماخ تابثا، ملع هفیظو و تسایضرف هئارا هفلسف هفیظو هک نیا لیلد هن و، نآ هب نداد اهب مک مه یبرجت مولع همه و هتشدان دوجو هفلسف و ملع نیب یزرم، رصع نآ ردالوصا و، یملع شور اب اهنآ (۱۱۴-۱۱۲ ص، نامه). تساهتفریم رامشهب هفلسف زایئازجا

دیریگیماجانا تروص ود هب مه هفلسف هب مولع یاهکمک نیرت مهم:

زایاهراپ تابثا یارب یهاگ هک میدرک هراشا سرد نیمه زاغ آرد: نیهارب زایضعب همدمقم تابثا (فلا دوجو اب کاردا ققحت مدع زا هکانانچ، درک هدافتسا یبرجت تامدمقم زا ناوتیم، یفسلف مولع لئاسم بلطم نیا زاینچمه. تسین یدام هدیپ، کاردا هک تفرگ هجیتن ناوتیم، نآ یدام طیارش ار اهنآ یاج رگید یاهلولس و دنریمیم آجیردت ناسنا و تاناویح ندب یاهلولس هک یتخانشتسیز ضوع (زغم یاهلولس یانثتساهب) ندب یاهلولس همه لاس دنچ لوط رد هکیروطهب، دنریگیما داوم نتفر لیلحت اب آجیردت مه زغم یاهلولس هرکیپ هک بلطم نیا ندرک همیمض اب و، دنوشیم تدجو اریز؛ درک هدافتسا حور تابثا یارب ناوتیم، دنوشیم ضوع دیدج ییاذغ داوم زا هیذغت و هیلوا لدبت و لیدبت لاح رد آمائاد ندب یلو، تسایراکانالباقریغ و ینادجو یرما، حور تابث و یصخش رد یتح. تسایذپانلیدبت و تباث یرما و، ندب زایغ، حور هک دوشیم مولعم سپ، دشابیم تامدمقم زانعم کی هب، شودج ناهرب و تکرح ناهرب دننام، یلاعتم یادخ دوجو تابثا نیهارب زایاهراپ. تساهدش هدافتسا یبرجت

میناوتیم، دراد دوجو یفسلف مولع و یعیبط مولع نیب هک یاهطبار نیاب هجوت اب نونکا هلئسم نیاب تابثا یارب هک تروص نیاب، مینک تابثا کیزیفاتمو اهنآ نایم مه یاهطبار تادوجوم همه ضراوع زا ویتسه لک صاوخ زان دوجو یدام و تسین هدام اب یواسم دوجو هک کیزیفاتم هک مینک هدفاتسا یتامدقم زا، دوشیم درجم و یدام هب مسقنم، دوجو رگیدترابعهب و، دشابیمن مولع زان تفرگ کمک اب دوخ هبون هب مه اهنآ تابثا و هدش هتفرگ یفسلف یسانشناور زان لثم یتهسه کفنیال همال، یگتسبباو هک هلئسم نیاب تابثا یارب زین، تساهتفرگ ماجنا یبرجت هدفاتسا ثودج و تکرح ناهرب زا، دراد دوجو مه (دوجولابجاو) لقتسم و هتسبباوان دوجوم و تسین تسایبرجت تامدقم رب ینتبم هک مینک.

نایب آللق هک تسین یبلطم ضقن یانعم هب، هفسلف و یعیبط مولع نیب هطبار نیاب یلو، هدربمان لئاسم تابثا هار اریز؛ درادن مولع ریاس زان هفسلف یزاینیب اب یاتافانم ینعی، میدرک زان هک تسه یصلاخ یفسلف ناهرب اهنآ زان کیره یارب و تسین اهناهرب هنوگنیا رد رصحنم شدوخ یاج رد هکنانچ، دباییم لیکشت (یروضح مولع زان یکاح یایاضق) تانادجو و هیلوا تاهییب هک تسایناسک هب قافرا یارب یبرجت تامدقم رب لمتشم نیهارب هماقا، عقاو رد، دشدهاوخ نایب یلقع تامدقم زان هک نیهارب؛ درادن صلخ یفسلف نیهارب لماک کرد یارب یفاک یگدیرو نانشنهذ (۱۲۳-۱۲۴ ص، نامه). دباییم لیکشت تاسوسحم هب انشآنهذ زان رود و ضحم

لیبق زان دادرارق یاهشناد اهنآ و تفرگیمارف ار یقیقح یاهشناد همه هفسلف هژاو میدق رد [7] ار رگیدمه و دندوب طوبرم مه هب اهشناد همه اهنارود نآ رد، دوج چراخ نآ ورملق زان نابز روتسد و تغل زان گرزب هفسالف زان یرایسب لیلد نیمه هب، دنتخاسیم مجسنم لک کی و دندرکیم دیأت ای (یسوط نیدلاریصن، انیسنبا، تناک، نوطالفا، و طسرا لثم) دندوب دوخ رصع رد ملع نادمارس، دندرکیم میسقت یلمع و یرطن شخب ود هب ار هفسلف امدق، دنتشاد یعیسو یملع تاغالطا ریبدت، قالخا لماش یلمع هفسلف و دوج کیزیفاتم و تاضایر، تاضایر یلمع لماش یرطن هفسلف موسوم یرطن هفسلف زان شخب هب قلعتم کیزیف بیترت نیب، دشیم ندم تسایس و لزمن یمسر ناونع هک درک تساوخرد دورب سنارولف هب تساوخیم یثقو هلیلاک، دوج یعیبط تمکح هب باتک یارب ار یعیبط تمکح یضایر لوصا ناونع و نوتوین نینچمه، دشاب ناداضایر و فوسلیف ونا ار ملع (دنتاکسا یاههگشناد هلمج زان)ناهج یاههگشناد زان یضعب رد زین زونه، درک بابختنا دوخ، دنمانیم یعیبط تمکح.

کیزیفاتم ای یلوا هفسلف اب فدارتم هک تساهتفر راک هب مه یرگید یانعم هب هفسلف هملک، دوشیم یلمع و یضایر و یعیبط مولع لماش رگید هفسلف انعم نیاب رد، تسای.

ار مولع هک دوج نیاب اهنآ ششووک اذل، دنتسه تخرد کی یاههخاش لثم فلتخم مولع امدق دید زان مجسنم یهگید و دنتک انب هداتفاج یفسلف یاهه نیمز ربینتبم یحواو هاگتسد تروصهب دوجو اب... داهن فعض هب وردع هب مهده نرق زان هفسلف و ملع نیب دنویپ نیاب، دنده هئارا تعیبط و دندوب انشآ یفسلف بتکم ود یکی اب لقال مولع نادنمشناد متسیب نرق لوا عبرات نیاب نیاب دعب هب عقوم نآ زان، دنتک نایب یفسلف نابز هب ار ناشتاقیقحت جیاتن هک دندرکیم یعس... تفرگ هناراگنارازبا هاگدید کی ار نآ یاج و دش هتشاگ رانک شرگن عون.

هدش دودحم رایسب شتیلافع هزوح و هدادتسد زان شتهب نرق نیاب مودعبر لیوا زان هفسلف یرآ اب یهگیتح و دندرادن ناشملع یفسلف یاههبنج هب یراک نانادکیزیف عطاق تیرثکا زورما، تسای و دندادیم تقو فالتا ار یفسلف تاصحفت و دنتکیم دروخرب یفسلف تالوؤس اب رخسمت ار شترهش اهنآ هن یفسلف باتک کی نتشون اب نادکیزیف کی هک تساهدش نانچ یملع، دناسریم نایز نآ هب هکلب دهیم شیزافا.

...درک رکذ ناوتیم هفسلف زان ملع ییاج یارب یدنچ لیاللد.

...ب‌ه‌ذم اب کی‌زی‌ف‌اتم طاب‌ترا (ف‌ل‌ا

...کی‌زی‌ف‌اتم لئاسم ی‌گ‌دی‌چ‌پ (ب‌

...ی‌مل‌ع ت‌ا‌ی‌ر‌ظ‌ن ز‌ا ی‌خ‌رب و ی‌ب‌رج‌ت ی‌اه‌ش‌ور ری‌گ‌م‌ش‌چ ق‌ی‌ف‌وت (ج‌

...ی‌ی‌ار‌گ ص‌ص‌خ‌ت (د‌

...کی‌زی‌ف‌ م‌ول‌ع رد‌خ‌أ‌تم ه‌ف‌س‌ال‌ف ر‌ح‌ب‌ت مد‌ع (ه‌

...ن‌ان‌اد‌کی‌زی‌ف ی‌اه‌ه‌ا‌گ‌دی‌د ه‌ب ت‌ب‌س‌ن ه‌ف‌س‌ال‌ف د‌رس ای‌ ف‌ل‌ا‌خ‌م ش‌ن‌ک‌او (و‌

ر‌ان‌ک ل‌م‌اع ن‌ی‌ر‌ت‌ی‌ل‌ص‌ا و ن‌ی‌ر‌ت‌م‌ه‌م ا‌م ه‌دی‌ق‌ع ه‌ب :کی‌زی‌ف‌اتم ه‌ب ا‌ن‌ت‌ع‌ا ی‌ب ی‌اه‌ه‌ف‌س‌ل‌ف چ‌او‌ر (ز‌
...ت‌س‌ا ه‌د‌وب کی‌زی‌ف‌اتم ه‌ب ا‌ن‌ت‌ع‌ا ی‌ب ی‌اه‌ه‌ف‌س‌ل‌ف چ‌او‌ر ،ه‌ف‌س‌ل‌ف ن‌ت‌ش‌ا‌د‌گ

ز‌ا ی‌رای‌س‌ب و ت‌س‌ا ه‌ت‌ف‌ر‌گ ن‌دی‌زو ی‌ف‌س‌ل‌ف‌د‌ض ت‌ان‌ای‌ر‌ج ف‌ل‌ا‌خ‌م د‌اب ری‌خ‌ا ه‌ه‌د و د‌ر ه‌ن‌ا‌ت‌خ‌ب‌ش‌و‌خ
ر‌ار‌ق ل‌ا‌ؤ‌س د‌رو‌م ا‌ر ی‌ف‌س‌ل‌ف ت‌ا‌ص‌ح‌ف‌ت ن‌ت‌ش‌ا‌د‌گ‌ر‌ان‌ک و ا‌ه‌ه‌دی‌د‌پ ف‌ی‌ص‌وت ه‌ب ا‌ف‌ت‌ک‌ا ن‌ان‌اد‌کی‌زی‌ف
د‌ن‌ن‌ی‌ب‌ی‌م د‌ود‌ح‌م ا‌ر‌ج‌ی‌ار کی‌زی‌ف و د‌ن‌ه‌اد‌اد

د‌ر‌اد د‌و‌ج‌و ن‌ان‌اد‌کی‌زی‌ف ن‌ی‌ب رد‌ی‌ف‌س‌ل‌ف ر‌ک‌ف‌ت ء‌ای‌ح‌ا ر‌ب د‌ه‌اش ن‌ی‌د‌ن‌چ‌

ی‌ف‌س‌ل‌ف لئاسم ه‌ب ن‌ان‌اد‌کی‌زی‌ف ز‌ا ی‌اه‌ط‌ح‌ال‌م ل‌ب‌اق د‌اد‌ع‌ت ،ری‌خ‌ا ه‌ه‌د رد‌ا‌ص‌و‌ص‌خ ری‌خ‌ا ه‌ه‌د‌د‌ن‌چ رد‌ (ف‌ل‌ا
و‌ی‌دار ر‌ا‌گ‌ن‌ر‌ب‌خ ل‌ا‌ؤ‌س ن‌ی‌ا ب‌او‌ج رد‌گ‌ر‌ب‌ن‌ز‌ی‌اه .د‌ن‌ا ه‌ت‌ش‌و‌ن ب‌ا‌ت‌ک ی‌ت‌ح ه‌ر‌اب‌ن‌ی‌ا رد‌ و د‌ن‌ه‌اد‌ر‌ک و‌ر کی‌زی‌ف
ی‌را‌ک‌م‌ه کی‌زی‌ف‌اتم و کی‌زی‌ف و م‌ل‌ع و ه‌ف‌س‌ل‌ف ن‌ی‌ب ر‌ض‌ا‌ح ن‌ام‌ز رد‌ح‌ ه‌چ ا‌ت ه‌ک ه‌س‌ن‌ار‌ف ن‌و‌ی‌ز‌ی‌ول‌ت
خ‌ر ی‌د‌ای‌ز ر‌وم‌ا ه‌ت‌ش‌د‌گ ل‌اس ی‌س‌ی‌ل‌ا ت‌س‌ی‌ب ف‌ر‌ظ رد‌ ه‌ک م‌د‌ق‌ت‌ع‌م ن‌م (۱۹۷۱) :دی‌و‌گ‌ی‌م ؟د‌ری‌گ‌ی‌م ت‌رو‌ص
و‌ر ه‌ف‌س‌ل‌ف ه‌ب ر‌ک‌س‌ت‌ی‌او ه‌د‌ر ز‌ا ی‌ن‌اد‌کی‌زی‌ف‌ا‌ل‌ث‌م ،د‌ن‌ن‌ک‌ی‌م د‌ی‌ک‌أ‌ت ا‌ر ی‌را‌ک‌م‌ه ن‌ی‌ن‌چ کی‌ ه‌ک د‌ن‌ه‌اد‌اد
،ع‌ی‌ب‌ط م‌ول‌ع ای‌ کی‌زی‌ف ه‌ب ه‌ک ی‌ب‌ل‌ا‌ط‌م ا‌ب ا‌ر ن‌ت‌ش‌ی‌و‌خ د‌و‌خ ب‌و‌ن‌ه‌ب ه‌ف‌س‌ال‌ف ز‌ا ی‌رای‌س‌ب و د‌ن‌ه‌اد‌ر‌ک
...د‌ن‌ه‌اد‌ر‌ک ل‌و‌غ‌ش‌م ،د‌ر‌اد طاب‌ترا

ی‌کی‌زی‌ف‌ب‌ل‌ط‌م کی‌ اب کی‌زی‌ف‌اتم ز‌ا ی‌ل‌ص‌ا ر‌گ‌ا و د‌ن‌ت‌س‌ی‌ن ر‌ا‌گ‌ز‌اس‌ان کی‌زی‌ف‌اتم و کی‌زی‌ف
و د‌ن‌ت‌س‌ه ه‌ب‌ت‌ش‌ا و د‌ر ه‌د‌ی‌اش و ،و‌د‌ن‌ی‌ا ز‌ا ی‌کی‌ل‌ق‌ا ا‌ل ه‌ک م‌ی‌ن‌ک ل‌و‌ب‌ق د‌ی‌اب ،د‌ش‌اب ه‌ت‌ش‌اد‌ض‌را‌ع‌ت
ت‌خ‌ان‌ش ه‌ک کی‌زی‌ف‌ی‌ع‌ق‌او ف‌د‌ه ه‌ب د‌ن‌ه‌او‌خ‌ب ر‌گ‌ا ن‌ان‌اد‌کی‌زی‌ف ه‌ص‌ال‌خ ر‌وط‌ه‌ب ... ؛ح‌ال‌ص‌ا ج‌ا‌ت‌ح‌م
ر‌ات‌ف‌ر‌گ ه‌ک ت‌س‌ا ن‌ی‌ا م‌ه‌م .د‌ن‌ش‌اب ن‌از‌ی‌ر‌گ کی‌زی‌ف‌اتم ز‌ا د‌ن‌ن‌او‌ت‌ی‌م‌ن د‌ن‌و‌ش کی‌د‌زن ت‌س‌ا ت‌ع‌ی‌ب‌ط
ر‌ط‌ا‌خ‌ه‌ب ا‌ر (ل‌و‌ت‌س‌ی‌ر‌ب ه‌ا‌گ‌ش‌ن‌اد کی‌زی‌ف‌د‌ات‌س‌ا)ن‌ام‌ی‌ز ن‌ا‌ج ف‌ر‌ح ن‌ی‌ا و د‌ن‌و‌ش‌ن ط‌ل‌غ کی‌زی‌ف‌اتم
ی‌اه‌ه‌ا‌گ‌دی‌د ز‌ا ی‌ل‌ی‌ل‌ح‌ت) «د‌ن‌ک‌ی‌م ر‌ق‌ف ر‌ا‌چ‌د ا‌ر و‌د ر‌ه ،ه‌ف‌س‌ل‌ف ز‌ا م‌ل‌ع ی‌ی‌اد‌ج» ه‌ک د‌ن‌ش‌اب ه‌ت‌ش‌اد
(؟د‌ن‌ت‌س‌ه ی‌ن‌غ‌ت‌س‌م ه‌ف‌س‌ل‌ف ز‌ا ن‌ان‌اد‌کی‌زی‌ف ای‌آ ه‌ل‌اق‌م ،ر‌ص‌اع‌م ن‌ان‌اد‌کی‌زی‌ف ی‌ف‌س‌ل‌ف

ه‌ی‌ر‌ظ‌ن اب و ت‌ف‌ر‌گ ج‌ض‌ن ن‌و‌ت‌و‌ی‌ن و ه‌ل‌ی‌ل‌ا‌گ ی‌اه‌را‌ک اب کی‌س‌ال‌ک کی‌زی‌ف
رد‌ ا‌ما .د‌ی‌س‌ر د‌و‌خ ل‌ام‌ک ه‌ب ی‌د‌ال‌ی‌م م‌ه‌د‌ز‌ون ن‌ر‌ق م‌ود‌ ه‌م‌ی‌ن رد‌ ،ل‌و‌س‌ک‌ام ی‌س‌ی‌ط‌ان‌غ‌م‌و‌ر‌ت‌ک‌ل‌ا
ب‌و‌چ‌را‌چ رد‌ا‌ه‌ن‌آ ه‌ی‌ج‌و‌ت ه‌ک د‌ن‌ت‌ف‌ر‌گ ر‌ار‌ق ی‌س‌ر‌ر‌ب د‌رو‌م ا‌ه‌ه‌دی‌د‌پ ی‌ض‌ع‌ب م‌ه‌د‌ز‌ون ن‌ر‌ق ر‌خ‌او‌ا
ه‌ی‌ج‌و‌ت ی‌ار‌ب ه‌ک د‌ش‌ی‌م س‌ا‌س‌ح‌ا ا‌ج ه‌م‌ه رد‌ن‌ام‌ز ن‌آ رد‌...د‌و‌ب‌ن ر‌س‌ی‌م کی‌س‌ال‌ک کی‌زی‌ف
رد‌....ت‌ف‌ای ت‌س‌د ی‌دی‌د‌ج کی‌ن‌اک‌م ه‌ب د‌ی‌اب (کی‌زی‌ف‌و‌ر‌ک‌ی‌م ی‌ای‌ن‌د‌)د‌ر‌خ ن‌اه‌ج ی‌اه‌ه‌دی‌د‌پ
م‌ز‌ی‌ل‌ام‌ر‌ف ی‌ار‌ب ی‌ری‌ب‌ع‌ت ن‌رو‌ب و گ‌ر‌ب‌ن‌ز‌ی‌اه ،ر‌وب ی‌اه‌را‌ک ی‌پ رد‌ ه‌ک د‌وب ۱۹۲۷ ل‌اس
م‌وس‌وم ی‌ت‌ن‌س‌ر ی‌ری‌ب‌ع‌ت ای‌ ی‌گ‌اه‌ن‌پ‌ک ی‌ری‌ب‌ع‌ت ه‌ب ه‌ک ی‌ری‌ب‌ع‌ت ن‌ی‌ا .د‌ش‌ ه‌ئ‌ار‌ا د‌ی‌د‌ج ی‌ض‌ای‌ر
...ت‌خ‌ی‌ر‌ور‌ف ا‌ر کی‌س‌ال‌ک کی‌زی‌ف ی‌ف‌س‌ل‌ف ی‌اه‌ه‌د‌ول‌اش ز‌ا ی‌رای‌س‌ب ت‌س‌ا

د‌ن‌د‌ش م‌ی‌س‌ق‌ت ه‌ت‌س‌د‌ ه‌س‌ ه‌ب ن‌ان‌اد‌کی‌زی‌ف ،ی‌گ‌اه‌ن‌پ‌ک ی‌ری‌ب‌ع‌ت ش‌ی‌اد‌ی‌پ ز‌ا د‌ع‌ب

۱. کارید و نادروی، نروب، یلوئاپ، گربنزیاه، روب لثم یگاهنپک بتکم ناراذگناینب ۱. اب و مینک اف تکا یسح یاهداد میظنت هب آفرص دیاب ام هک دوب نیا ناشفرح اهنیا هچنآ. میزادرپب براجت ینیبشیپ هب موتناوک هیرطن یضایر مزیلامرف زا هدافتسا نیا اهنه کییزی هفیظو. درادن یتیعقاو نآ ءارو و دراد یتیعقاو، تسا هدهاشم لباق ییاهینیبشیپ یعیبط یاهددپ دروم رد و دهب طبر مه هب ار تادهاشم هک تسا. درادن دوجو اهددپ ءارو یملع و دنکب.

۲. و یوربود آدعب و رگنیدورش و نیتشنیا یربهر هب یگاهنپک بتکم نیفللخم ۲. رخآ و یراگنارازبا هن و ارتیبجوم درط هن، دنتفریذپ ار مسیلایئر درط هن اهنیا. مهوب هب ساجم رازبا اهنه اه هیرطن هک دندوب دقتعم هکلب. ار یموتناوک کیاناکم دندوب طخ هب اهنیا. دنوریم راک هب کییزی یتیعقاو فیصوت یارب آتلاصا هکلب، دنتسین هچنآ یارب حیضوت دنتساوخم هکلب دندوبن عناق اهشیامزآ چیاتن ینیبشیپ قلخ ار ناهج نیا هنوگچ دنوادخ منادب مهاوخم نم: نیتشنیا لوق هب. دنبایب درذگیم دندهالعل رصنع نآ ای رصنع نیا فیط ای، هددپ نآ ای هددپ نیا هب نم. تسا هدرک. تسا تایئزج هیقب. منادب ار وا یاههشیدنا مهاوخم نم. متسین

۳. و دنتشادن یریبع ت یاهثحب هب یهجوت آلاصا هک یدعب نانادکییزی تیرثکا ۳. ای و دندرکیم یقلت کییزی یارب مهمریغ هجیتن رد و یفسلف ار اهثحب هنوگنیا... درک یتعبت وا زا دیاب و تسا هداد ماجنا ار اهراک لیبق نیا روب دنتفگیم

ار یفسلف تاللاؤس حرط یولج، یگاهنپک بتکم یتسیوتیوپی ریبع ت لاس یس بیرق یرآ دس هک دندرک عورش نانادکییزی زا یخر هک دوب ۱۹۵۰ هه رد اهنه... دش مکاح یژولوئدیا و تفرگ لباقم رد ار رگید تاناکما و دنتکشپ ار دیدج یژولوئدیا رپوپ لوق هب ای و رادباقن تیمزج نیا ناراذگ ناینب نایم رد یتح. دنتک زاب یساسا تاللاؤس یارب ییاج و دنتک حرطم یتنس بتکم. دندهرک رارقا دوخ هتشدگ یاههگدید رد رطن دیدجت هب هک مینیبیم ار یناسک یگاهنپک بتکم باوج نیتفای یارب تدم زارد یاهششوک هک ار یقیعم ریثأت تلفغ زارد یاهلاس: دیوگیم نروب آلاثم یتاللاؤس: دندهرکن وحم نم نهذ زا دنتشاذگ نم یوریناوج رد یناسنا لقع تاللاؤس نیرت یرورض هب و ادخ، اطخ و تقیقح، گرم و یگدنز هرابرد، نآ رد ام شقن و گرزب ناهج هرابرد، دوجو ییایانعم هرابرد زین اهششوک یلصاح یب هراطاخ، تشاذگ رثا نم یور تاللاؤس نیا تئمه هک ردق نامه یلو؛ تیدبا دشابن هزوح نآ رد مینیبیم صاخ مولع رد هک یاهتسوپی تفرشیپ هک دسریم رطن هب. دوب رثؤم لئاسم نآ رد هک دودحم یاهتشر رد ار تیاضر و مدرک تشپ هفسلف هب رگید یرایسب لثم نم اذل یاوق هک رگید یرایسب لثم، ماهدش ریپ هک الاح اما. متفای دیسریم رطن هب لح لباق آلامع ار یاهه دنج یملع تاقیقحت چیاتن ملیام هک منکیم ساسحا، تسا لیلحت هب یور ناش یدیلوت هک یدبا تاللاؤس نآ هب ریذپان بانج روطه نیا و منک هصالخ ماهتشاد یکچوک مهس نآ رد نم هک راک هب ار کیزیفاتم هژاو هک منکیم داهنشپ نم... دوشیم یهت نم تسا موسوم کیزیفاتم هب (همدم، رصاعم نانادکییزی یفسلف یاههگدید زا یلیلحت). مرب

ملعلل عوضوم وه يذلا دوجوملاک ةماع اهنم طيسبلل و .ةبكرم ام و ةطيسب ام ملعلل تاوعوضوم [8] قرافم ريغ و قرافم: نيمسق يلى مسقني دوجوملا مث. يلكلل

ريغ و .داوملا نع ةئيربلل تادوجوملا يف رظنلا وه و ،يهلإل ملعلل مساب صوصخملا وه قرافملاف اهضعب و ،ملع تحت املع نوکي اهضعب و ،نيملعل نم نوکي امم ،ةبكرملا مولعلل نم هاوس ام قرافملا ملع و .يعيبطلل ملعلل تحت وه و ،يعيبطلل ماسجالا نم عون وعوضوم بطلل نإف .لكلذل نوکي ال ام و .ةسدنهلا ملع يف لخاد وه و ،ةيكللفلا ماسجالا يف كلت و ،ةصوصخم ريذاقم يف رظن ةئيهلا

ي.د.د. ع.ب.س.ن.ل. و ،ي.ع.ي.ب.ط.ت.و.ص.ل.ا. و ،ع.ب.س.ن.ع.م.ت.و.ص.ع.و.ض.و.م.ن.إ.ف.،ي.ق.ي.س.و.م.ل.ا.ك.،م.ل.ع.ت.ح.ت.ن.و.ك.ي.ا.ل.

[ي.ل.ك.ل.ا.م.ل.ع.ل.ا.ع.و.ض.و.م.]

ع.و.ض.و.م. و .م.و.ل.ع.ل.ا.ع.ي.م.ج.ك.را.ش.ي.ن.ذ.إ.و.ه.ف.،م.ل.ع.ن.و.د.م.ل.ع.ب.ص.ص.خ.ي.ن.أ.ب.ج.ي.ا.ل.ي.ل.ك.ل.ا.م.ل.ع.ل.ا.ع.و.ض.و.م.ل.ص.ف.ي.ن.أ.ب.ي.ل.ك.ل.ا.م.ل.ع.ل.ا.ع.و.ض.و.م.ص.ص.خ.ت.ا.ذ.ا.و.ة.ك.ر.ش.ل.ا.ه.ي.ف.ع.ق.ت.ا.ل.ك.ل.ذ.ل.و.،ص.ص.خ.م.ي.ئ.ز.ج.ل.ا.م.ل.ع.ل.ا.ع.و.ض.و.م.و.ه.ي.ذ.ل.ا.د.و.ج.و.م.ل.ا.ه.ل.ا.ث.م. :ي.ئ.ز.ج.م.ل.ع.ل.ا.ع.د.ب.م.ه.ي.ل.إ.ل.ص.ف.م.ل.ا.ع.و.ن.ل.ا.ك.ل.ذ.ن.ا.ك.،ه.ع.ا.و.ن.أ.ك.ل.ي.ل.إ.م.س.ج.ل.ا.ل.ص.ف.ن.ا.ا.ذ.ا.م.ث.،م.س.ج.ل.ا.ي.ل.إ.ر.ه.و.ج.ل.ا.ل.ص.ف.ن.ا.ا.ذ.ا.م.ث.،ض.ر.ع.ل.ا.و.ر.ه.و.ج.ل.ا.ي.ل.إ.ل.ص.ف.ن.ا.ا.ذ.ا.م.ث.،ي.ل.ك.ل.ا.ل.ا.ص. (١٦٩ ص ،(ا.ن.ي.س.ن.ب.)ت.ا.ق.ي.ل.ع.ت.ل.ا.)ي.ع.ي.ب.ط.ل.ا.م.ل.ع.ل.ا.ع.و.ض.و.م.ك.ل.ذ.ن.ا.ك. - ن.ك.ا.س.ل.ا.و.ك.ر.ح.ت.م.ل.ا.

ي.ل.ك.ل.ا.م.و.ه.ف.م.ل.ا.ا.ذ.ه.س.ف.ن.ه.ب.ا.و.د.ي.ر.ي.م.ل.ق.ل.ط.م.ل.ا.د.و.ج.و.م.ل.ا.و.ه.ي.ل.ك.ل.ا.م.ل.ع.ل.ا.ع.و.ض.و.م.ن.إ.ء.ا.م.ك.ح.ل.ا.ل.و.ق.ن.أ.ة.ي.م.ك.ب.و.أ.ع.ص.ا.خ.ة.ي.ب.ط.ب.ص.ي.ص.خ.ت.ر.ي.غ.ن.م.ر.م.أ.ل.ا.س.ف.ن.ي.ف.د.و.ج.و.م.و.ه.ا.م.ب.د.و.ج.و.م.ل.ا.ه.ب.ا.و.د.ا.ر.أ.ا.م.ن.إ.ل.ب.د.ي.ق.ب.ا.ل.ق.ل.ط.م.د.و.ج.و.م.ه.ن.أ.ه.ي.ل.ع.ق.د.ص.ي.ا.ذ.ك.ي.ع.ي.ب.ط.ي.ن.ا.م.س.ج.د.و.ج.و.م.ه.ن.أ.ه.ي.ل.ع.ق.د.ص.ي.ا.م.ك.ن.ا.س.ن.إ.ل.ا.ن.إ.ف.ن.أ.ب.ي.ر.ح.ق.ل.ط.م.ل.ا.د.و.ج.و.م.ل.ل.ق.ا.د.ص.م.و.ه.ا.م.ب.ع.ي.ش.ل.ا.ن.ع.ث.ح.ب.ل.ا.ف.ا.ض.ي.أ.ص.ي.ص.خ.ت.ل.ا.د.ي.ق.ب.ا.ل.و.ق.ا.ل.ط.إ.ل.ا.د.و.ج.و.م.ل.ا.د.ر.ف.و.ه.ت.و.ب.ث.ل.ا.ي.ه.ي.د.ب.ه.ن.أ.ل.ت.ا.ب.ث.ل.ا.إ.ل.ا.ن.ع.ن.غ.ت.س.م.و.ه.ي.ذ.ل.ا.و.ي.ل.و.أ.ل.ا.ة.ف.س.ل.ل.ف.ل.ا.ي.ف.ر.ك.ذ.ي.ا.ل.إ.د.ج.و.ي.ا.ل.ي.ذ.ل.ا.ي.ل.ك.ل.ا.م.و.ه.ف.م.ل.ا.ا.ذ.ه.س.ف.ن.ا.ل.ت.ا.د.و.ج.و.م.ل.ا.ن.م.د.ه.ا.ش.ي.ا.م.ل.ا.ق.ل.ط.م.ه.ل.د.ر.ف.و.ه.ا.م.ب.ق.ل.ط.م.ل.ا. (٨٩-٨٨ ص ،٦ ج ،ة.ي.ل.ع.ت.م.ل.ا.ة.م.ك.ح.ل.)ن.ه.ذ.ل.ا.ي.ف.

و.ه.ع.ا.و.ن.أ.ي.ف.و.ة.د.ح.و.ل.ا.و.د.و.ج.و.ل.ا.ل.ث.م.ت.ا.د.و.ج.و.م.ل.ا.ع.ي.م.ج.ب.م.ا.ع.ل.ا.ع.ي.ش.ل.ا.ي.ف.ر.ط.ن.ي.و.ه.ف.ي.ل.ك.ل.ا.م.ل.ع.ل.ا.ا.م.ل.ث.م.ة.ي.ئ.ز.ج.ل.ا.م.و.ل.ع.ل.ا.ت.ا.ع.و.ض.و.م.ن.م.ع.ي.ش.ي.ش.ل.ص.ي.ص.خ.ت.ل.ا.ب.ض.ر.ع.ي.ا.ل.ي.ت.ل.ا.ء.ا.ي.ش.أ.ل.ا.ي.ف.و.ه.ق.ح.ا.و.ل.ك.ر.ت.ش.م.ل.ا.أ.د.ب.م.ل.ا.ي.ف.و.،ه.ذ.ه.ي.ر.ج.م.ي.ر.ج.ي.ا.م.و.ص.ق.ا.ن.ل.ا.و.م.ا.ت.ل.ا.و.ل.ع.ف.ل.ا.و.ة.و.ق.ل.ا.و.ر.خ.أ.ت.ل.ا.و.م.د.ق.ت.ل.ا.و.،ه.ؤ.ا.م.س.أ.ت.س.د.ق.ت.و.ه.ل.ا.ل.ج.ل.ل.ا.ل.م.س.ا.ب.ه.ي.م.س.ي.ن.أ.ي.غ.ب.ن.ي.ي.ذ.ل.ا.ع.ي.ش.ل.ا.و.ه.و.ت.ا.د.و.ج.و.م.ل.ا.ع.ي.م.ج.ل.و.ص.ا.خ.ع.و.ض.و.م.ا.م.ه.ن.م.د.ح.ا.و.ل.ك.ل.ف.ن.ا.ي.ل.ك.ن.ا.م.ل.ع.ن.ا.ك.ن.إ.ه.ن.إ.ف.ا.د.ح.ا.و.ا.م.ل.ع.ي.ل.ك.ل.ا.م.ل.ع.ل.ا.ن.و.ك.ي.ن.أ.ي.غ.ب.ن.ي.ا.ذ.ه.،ن.ا.ي.ئ.ز.ج.ن.ي.م.ل.ع.ل.ا.ا.ل.ك.ف.ي.ئ.ز.ج.م.ل.ع.و.ه.ر.خ.آ.م.ل.ع.ع.و.ض.و.م.ل.م.ت.ش.ي.س.ي.ل.و.ص.ا.خ.ع.و.ض.و.م.ه.ل.ي.ذ.ل.ا.م.ل.ع.ل.ا.ة.ع.و.س.و.م.) (١٤، ٤، [ي.ب.ا.ر.ا.ف.ل.ل.ة.ي.ب.ط.ل.ا.د.ع.ب.ا.م.ض.ا.ر.غ.ا.ي.ف.ة.ل.ا.ق.م.]ط.م.م.) .د.ح.ا.و.ي.ل.ك.ل.ا.م.ل.ع.ل.ا.ن.ذ.إ.ف.،ف.ل.خ. (٣٨٥-٣٨٤ ص ،ي.ب.ا.ر.ا.ف.ل.ا.و.ي.د.ن.ك.ل.ا.ت.ا.ح.ل.ط.ص.م.)

ي.ل.ك.ل.ا.م.ل.ع.ل.ا:

و.ه.ي.ل.ك.ل.ا.م.ل.ع.ل.ا.ع.و.ض.و.م. :ا.و.ل.ا.ق.،ة.م.ا.ع.ل.ا.ر.و.م.أ.ل.ا.و.ي.ل.و.أ.ل.ا.ة.ف.س.ل.ل.ف.ل.ا.و.ه.ي.ل.ك.ل.ا.م.ل.ع.ل.ا.ن.م.د.و.ص.ق.م.ل.ا.و.أ.ة.ر.و.ص.و.أ.ا.م.س.ج.ه.ن.و.ك.ن.م.م.ع.أ.ة.ي.ت.ا.ذ.ل.ا.د.و.ج.و.م.ل.ا.ض.ر.ا.و.ع.و.ه.ه.ي.ف.ه.ن.ع.ث.و.ح.ب.م.ل.ا.و.،د.و.ج.و.م.و.ه.ا.م.ب.د.و.ج.و.م.ل.ا.د.و.ج.و.م.ل.ا.و.ه.ي.ل.ك.ل.ا.م.ل.ع.ل.ا.ع.و.ض.و.م.،م.ا.ع.ل.ك.ش.ب.و.ا.د.ر.ج.م.و.أ.ا.ي.د.ا.م.ن.ا.ك.و.أ.،ا.د.ا.م.ج.و.أ.ا.ن.ا.و.ي.ح.و.أ.ا.ن.ا.س.ن.إ.و.أ.ي.ل.و.ي.ه.ر.د.ص.د.ن.ع.ة.ي.ف.س.ل.ل.ف.ل.ا.ت.ا.ح.ل.ط.ص.م.ل.ا.س.و.م.ا.ق.) (٤٩١، ٢٨٧ ص ،٣ ج ،ر.ا.ف.س.أ.ل.ا.)د.و.ج.و.ل.ا.ق.ل.ط.م.و.ق.ل.ط.م.ل.ا. (٣٣٥ ص ،ن.ي.ه.ل.ا.ت.م.ل.)

م.ا.س.ق.أ.ة.س.م.خ.م.س.ق.ن.ت. [و.ط.س.ر.ا.ب.ت.ك.]ي.ه.و [9]

(١):(ة.ي.ر.ك.ف.ل.)ة.ل.آ.ل.ا.ي.ا.،د.ا.ل.ي.م.ل.ل.س.د.ا.س.ل.ا.ن.ر.ق.ل.ا.ذ.ن.م.ن.و.ن.ا.غ.ر.و.أ.ب.ة.ب.ق.ل.م.ل.ا.ة.ي.ق.ط.ن.م.ل.ا.ب.ت.ك.ل.ا. (١)ل.د.ج.ل.ا.،ن.ا.ه.ر.ب.ل.ا.و.أ.ة.ي.ن.ا.ث.ل.ا.ت.ا.ل.ي.ل.ح.ت.ل.ا.،س.ا.ي.ق.ل.ا.و.أ.ي.ل.و.ا.ل.ا.ت.ا.ل.ي.ل.ح.ت.ل.ا.،ة.ر.ا.ب.ع.ل.ا.،ت.ا.ل.و.ق.م.ل.ا.ن.و.ل.و.ق.ي.ف.ة.ي.ن.ا.ن.و.ي.ل.ا.ه.ئ.ا.م.س.أ.ب.ا.ه.و.ر.ك.ذ.ي.ن.أ.ن.ي.ي.م.ا.ل.س.ا.ل.ا.ة.ف.س.ا.ل.ف.ل.ا.ة.د.ا.ع.ت.ر.ج.د.ق.و. .ط.ي.ل.ا.غ.أ.ل.ا.ا.ق.ي.ط.س.ف.و.س.،ا.ق.ي.ب.و.ط.،ة.ي.ن.ا.ث.ل.ا.ا.ق.ي.ط.و.ل.ا.ن.أ.،ي.ل.و.ا.ل.ا.ا.ق.ي.ط.و.ل.ا.ن.أ.،س.ا.ي.ن.م.ر.ا.ي.ر.ا.ب.،س.ا.ي.ر.و.غ.ي.ط.ا.ق.

ب.ت.ك.و.،ع.ئ.ا.ب.ط.ل.ا.ع.ي.م.ج.م.ع.ت.ي.ت.ل.ا.ر.و.م.ا.ل.ا.ه.ن.م.م.ل.ع.ت.ي.ة.ي.ل.ك.ب.ت.ك.ا.ه.ن.م.و.،ة.ي.ع.ي.ب.ط.ل.ا.ب.ت.ك.ل.ا. (٢)ن.ا.ي.ك.ل.ا.ع.م.س.و.أ.ي.ع.ي.ب.ط.ل.ا.ع.ا.م.س.ل.ا. :ي.ه.و.ع.ئ.ا.ب.ط.ل.ا.ن.م.د.ح.ا.و.ل.ك.ص.خ.ت.ي.ت.ل.ا.ر.و.م.ا.ل.ا.ه.ن.م.م.ل.ع.ت.ي.ة.ي.ئ.ز.ج.،ة.ي.و.ج.ل.ا.ر.ه.ا.ظ.ل.ا.ي.ا.،ة.ي.و.ل.ع.ل.ا.ر.ا.ث.آ.ل.ا.،د.ا.س.ف.ل.ا.و.ن.و.ك.ل.ا.،ء.ا.م.س.ل.ا.،(ة.ي.ع.ي.ب.ط.ل.ا.ي.ف.ي.ل.ك.ب.ا.ت.ك.و.ه.)ب.ا.ت.ك.م.ث.ض.ع.ب.ل.ا.ه.ل.ب.ق.ي.و.،ه.ي.ل.ا.ه.ت.ب.س.ن.ن.ا.ك.م.ا.ي.ف.ض.ع.ب.ل.ا.ك.ش.ي.(ت.ا.ي.ل.آ.ل.)ة.ي.ل.ي.ل.ح.ل.ا.ل.ئ.ا.س.م.ل.ا.ي.ه. «ي.ر.غ.ص.ل.ا.ت.ا.ي.ع.ي.ب.ط.ل.ا.»م.س.ا.ت.ح.ت.ت.ع.م.ج.ة.ر.ي.غ.ص.ب.ت.ك.ة.ي.ن.ا.م.ث.ه.د.ع.ب.ي.ت.أ.ي.(ي.ل.ك.و.ه.)س.ف.ن.ل.ا.

،هرصق و رمعل لوط ،مالحال ي ف ايؤرلا ري بعت ،ةطقيل و مونلا ،ركذتل و ركذلا ،سوسحمل و سحلا
خيرات :يه يعيبطلال خيراتلا ي ف بتك ةسمخ م .مرهلا و بابشلا ،سفننتلا ،توملا و ةايحلا
،ناويحلا ةكرح ،ناويحلا يشم ،ناويحلا نيوكت ،ناويحلا اضعا ،ناويحلا

ىلع امع مج يذلا وه سوقينيوردنا نأ حولي :ةعيبطلال دع ب ام يا **ةيقيزي فاتيمل** بتكلا (٣)
ناك و .تاي عيبطلال دع ب ي تات اهنال مسالا اذهب اهمسو و ،همايا دنم فورعمل بيترتلا
هذهب نييمالسالال دنع فرعت يه و .ىلوالا ةفسلفلاب و ،يهلإلا ملعلاب اوعوضوم ىمس دق و طسرا
ةفسلفلا خيرات).ةينانويللا عاجهلا فورحب ةموقرم اهنال فورحلا باتكب اضيا و ،ةثالثللا امسالال
(١١٥ ص ،ةينانويللا

(اقيزي فاتيمل) ةعيبطلال دع ب ام

Metaphysique / ةيسنرفلا ي ف

Metaphysics / ةييزيلكنالال ي ف

Metaphysica / ةينيتاللال ي ف

ةفسلفلاب ةصوصخمل و طسرا تالاقم ىلع مويلا هقلطن يذلا مسالا وه ةعيبطلال دع ب ام ملع - ١
ىلوالا.

نرقلال ي ف (وطسرا) بتك عمج يذلا يسدورلا (سوقي نوردنا) نأل مسالا اذهب تي مس
ملعلال دع ب بتكلا هذه بيترت ي ف لوالا ةفسلفلا عضو داليملا لبق لوالا
(٣٠٠ ص ،٢ ج ،ىفسلفلا مجعملال). **يعيبطلال**

يعيبط زامعا ،مولع زامولع چيه رد هك تسلا لئاسم هلسلس كي درب ىپ هك تسلا ىسك لوا و طسرا
قلعتم ياهناگادج ملع هب ار اهنآ دياب و دجنگىمن ،ىقطنم اي ىعامتجا اي ىقالخا اي ىضاير اي
تالاح و ضراوع ناوئع هب ار لئاسم نيا هك ىروحم داد صيخشث هك تسلا ىسك لوا ومه دياش .تسناد
و هطبار درك فشك هك تسلا ىسك لوا ومه دياش و ،تسا «دوجوم وه امب دوجوم» دنكىم عمج دوخ درگ دوخ
هك تسلا يزيچ رگيد مولع لئاسم زاهنا آىيادج كالم و رگيدكي اب ملع ره لئاسم دنويپ لماع
رگيد ملع ره دننام و درك اديپ هعسوت اهدع ب ملع نيا لئاسم هتبلال .دوشىم هديمان «ملع عوضوم»
،انيس نبا ةعيبطلالادع بام اب و طسرا ةعيبطلالادع بام ةسي اقم زابلطم نيا .تفاي ىدايز تافاضا
ك تسلا ىسك لوا و طسرا لاح ره هب ىلو .دوشىم نشور ،نيهلأتملاردص ةعيبطلالادع بام هب دسر هچ
داد صوصخم ياج رگيد مولع نايم رد نآ هب و درك فشك لقتسم ملع كي ناوئع هب ار ملع نيا

عمج فراعملال ةرئاد كي رد وا زادع ب ار و طسرا راثآ .دوب هتشاذگن ملع نيا ىورىمان چيه و طسرا ىلو
تشادن صوصخم مان نوچ و تفرگ رارق «تاي عيبط» شخب زادع ب بيترت رطن زاشخب نيا .دندرک
دش فورعم «كي زي ف زادع ب» ىنعى «كي زي فاتيمل» هب

دش همجرت «هعيبطلال دع ب ام» هب ىبرع ني مجرتم ةليسو هب «كي زي فاتيمل» ملك

زادع ب و طسرا باتك رد هك هدش هداد ملع نيا هب تهج نادب مان نيا هك دش شومارف مك مك
هك تسلا هدش هداد ملع نيا هب تهج نآزا مان نيا هك تفر نامگ نينچ .تسا هتفرگ رارق «تاي عيبط»
دئاعيبط زاجراخ - هدرجم لوقع ،ادخ لىبق زاملعل نيا لئاسم زاضعب لقالال اي - ملعل نيا لئاسم
لبق ام» ملعل نيا تسىابىم هك دش حرطم لاؤس نيا انيس نبا دننام ىدارفا يارب ورنياز
ادخ شحب رب ملعل نيا لامتشا رابتعا هب رگا اريز ،«هعيبطلال دع ب ام» هن دشىم هداوخ «هعيبطلال
نآ زادع ب هن هتفرگ رارق تعيبط زالبق ادخ دناهداوخ مان نيا هب ار نآ

هابتشا كې ەب رجنم ىاەمچرت و ىطفال ەابتشا نيا ديدج نافسللفتم زا ىخرب نايەم رد اەدعب
عيبطلال ءاروام اب ىواسم ار «ەعيبطلال دعب ام» م لك ناييپورا زا ىدايز ەورگ .دش ىونعم
ەكنانچ - ەك نآ لاج و دناتعيبط زا چراخ ەك تسا ىروما ملع نيا عوضوم ەك دندرک نامگ و دنتشادنپ
ەب .دوشىم تسا دوجوم ەچ رە ەرخألاب و تعيبط ءاروام و تعيبط لماش ملع نيا عوضوم - مئيتسناد
رابرد طقف ەك تسا ىملع كېزىفاتم: دندرک فيرعت نينچ ار ملع نيا طلغ ەب ەتسد نيا لاج رە
(۱۳۴-۱۳۵ ص ۵، ج ۵، ىرەطم دىەش راثآ ەعومجم).«دنگىم ثحب ەدام زا درجم روما و ادخ

،نعى «كېزىف» و دعب ام ىنعى «اتم» م لك ود زا تسا ب كرم و ىنانويى تسا ىتغل «كېزىفاتم»
،ەعيبطلال دعب ام ىنعى «كېزىفاتم» و ،تعيبط

مراەچ نرق) نامز نآ مولع عيمچ رد ىو ەك دوشىم داي روطنيا و طسرا تافلۇم زا ەفسلف خيرات رد
رىفراعمالا ةرئاد ىو تافيلأت ءومجم و ەدرک فيلأت باتك ،تايضايى انثتسا ەب (داليم زا لبق
:دوب تمسق ەس ىاراد ەك ەدادىم ليكشت

فسلف باتك تمسق نيا م تاخ رد و ەدوب تايغيبط رد ىفلتخم بتك لماش ەك ىرطن مولع .فلا
،ەدوب ىلوا

،ەدوب ندم تسايس و لزنم ريبدت و قالخا لماش ەك ىلمع مولع .ب

ل.دج و ەباطخ و رعش ن ىنعى ىعادبا مولع .ج

مان فلۇم فرط زا و دوب ەدش ركذ تايغيبط زا دعب ىفيلأت بيترت بسح ەب ىلوا ففسلف نوچ و
تمسق ىنعى ،دش ەديمان (ەعيبطلال دعب ام) كېزىفاتم اەدعب دوب ەدشن ەداد نآ ەب ىصاخ ناوئع
نعم ەب «كېزىفاتم» م لك ،نيمچرتم طلغ طساو ەب نامز رورم ەب مك مك و ،تايغيبط زا دعب
دش قالطا ىەلا فوسلف دروم رد نيسيزىفاتم و دش ريسفت تادرجم ملع و ەعيبطلال ءاروام

ىونعم ىاەطلغ اشنم ىطفال طلغ نيا نكل دسرىم رطن ەب ىطفال طلغ كې ادتبا طلغ نيا دنچ رە
،تسا ەدش ىرايسب

دنگىم ريسفت روطنيا ار كېزىفاتم دىنيبىم دىنك عوچر ىدام ففسلف بتك ەب رگا امش
،وصم ەابتشا نيا زا ار دوخ دياب مرتحم دنناوخ ەتبل .«دنگىم ثحب حور و ادخ زا ەك تسا ىملع»
- دش ەتفگ آلبق ەكنانچ - ەك لب ،تسا حور و ادخ كېزىفاتم ثحب عوضوم ەك دربن نامگ و درادب
شاب نيسيزىفاتم ،صخش تسا نكمم و تسا دوجو قلطم (ىلوا ففسلف) كېزىفاتم ثحب عوضوم
ەتفرن رود ىلخ ەدش عياش آريخا ەك ىتاحالطصا زا ەكنآ ىارب نكل .دشاب ىدام لاج نيع رد و
ين ەعيبطلال ءاروام ەب لئاق ەك مئيوگىم ىفسلف بتك نآ ەب ار «كېزىفاتم» م لك مئيشاب
(۷۱-۷۰ ص ۶، ج ۵، ىرەطم دىەش راثآ ەعومجم).دشاب ەدوب

ەك تسا ىمان ،ەدش ەمچرت «ەعيبطلال دعبام» ەب ىمالسا ەفسلف خيرات زاغآ زا ەك ،«كېزىفاتم»
آ ەب ،وطسرا نامز زا سپ ىدامتم ىاەلاس قافتا و فداصت ىور زا برغ ففسلف نارگشواك رطن ەب
و .تسا ەدمآ تسد ەب ىعيبط مولع رد وا تاميلعت زا دعب ەك ەدش ەداد وا ناشن و مانىب راثآ زا ەورگ
تمسق نآ ەك دش راديپ ففسلف تغل رد ماگنە نآ ەنت «كېزىفاتم» م لك ەك تسانعم نادب نيا
زا نوچ و ؛دنتفاي ناشن و مان نودب تسا نودم ناوئع نيمە ريز نونكامە ەك ار لوا ملعم تاميلعتزا
،كېزىف ەب موسوم ىاەەتشون ەب ىبايتسد نامز زا سپ ىياەنامز رد ار اەەتشون نيا قافتا باب
،لاجرەرد .دنتشاذگ كېزىفاتم ار ەنآ مان آرهق ،دندروآ تسد ەب ،تسا «تعيبط» ىنعم ەب ەك
زا لبق داتفە لاس ەب سوكنينوردن آ ەك تسا ىمان ،تسا تعيبط زا سپ ىنعم ەب ەك ،كېزىفاتم
ەب ەك ،«اتم» دنوشيپ ،ريسفت نيا رد .تسا ەدش ەداد لوا ملعم راثآ زا شخب نيا ەب حيسم داليم
ەدمآ قافتا و ەفدص تروص ەب آلوا ،تسا «دعبام» ىنعم

هن و یقطنم تیدعب هن و یمیلعت تیدعب هن ،تسا ینامز تیدعب ینعم هب نآ تیدعب ،ایناثو ریسفت رد - یسودقلا هرس سدق - یسوط نیدلاریصن هجاوخ .یتسه بتارم و تاجرد رد تیدعب ،زومآ هب ار لوا ملعم شور و هدرپ یپ هعیبطلادعبام یشزومآ ٭تکن هب ،دوخ یمالس ٭ناققحم ئور نیا نیبم ار لوا ملعم ٭عیبطلادعبام هاگنآ ،دنکیم میسقت رترب و هطسوتم و ییادتبا دیوگیم و دنکیم فیصوت یگدنزومآ یراکتبا :

نیا زا و هدرک زاغآ ،تسام سح تخانش هب ایشا نیرتکیدیزن هک ،تایعیبط زا ار دوخ یاهسرد لوا ملعم ،تسه عبانم و یدابم هب و رترود ام یسح تخانش زا هک ،تسا هدیپارگ تالوقعم هب تاسوسحم ٭یپ ،دنرتکیدیزن .

عورش تاسوسحم یدابم زا هک هدوب راوتسا یجیردت میلعت لصا رب وا نیرفآ نومزآ و هدنزومآ شور تالوقعم ب ناج هب اج نآزا و هدروآیم یور تعیبط یاههیدپ و تاسوسحم یوس هب نآزا سپ و هدشیم (۱۶-۱۵ ص ،یفسلف یاهراتسج).تسا هتفاتشیم

دراد یلمأت لباق تاکن زین درگزیم نیا یبرجتمولع اب هفسلف هطبار هنیمر رد [10]

و تامدقم نودب مه یبرجت یاه شور یتح هک نیا رب ینبم دراد دوجو یرطن کی :یفسلف تفرعم یم یلک جیاتن هب لیلد نیا هب مه یعیبط مولع رد ینعی ؛دنسر یمن هجیتن هب یلقع یاه شور بلطم نیا نتفرگ رطن رد اب ،نیربانب .دنوش یم همیمض هبرجت هب یلقع تامدقم هک میسر ؟تسیچ یلاع ترضح رطن .دنکن هدافتسا یلقع شور زا هک مینک ادیپ یبرجت یملع رتمک دیاش

یم یتقو هک نیا یکی :میشاب هتشاد هجوت هتکن ود هب دیاب ام ،نم رطن هب :حابصم داتسا نآ نوچ ؛مینک یم ثحب اه تسیتنیاس دوخ هاگدید زا ،دوش یم تابثا یبرجت شور اب ملع :میوگ تقو کی .تسا نیا مه ششور ،تسا نیا «سنیاس» :دنیوگ یم و دنرب یم راک هب ار حالطصا نیا اه نیا :میوگب و مینک تابثا ار یلقع تامدقم هک نآ هب درادن جایتحا نیا .مینک یم ثحب هنوگ نیا فرح نیا هب یراک ام :دنیوگ یم اه نآ .دشاب هتشاد یلقع هئاوتشپ هک دراد رابتعا یتقو امش شور نینچ ام ،اه ضرف شیپ نیا ساسا رب :دنیوگ یم طقف .تسام شور نیا و تسام راک نیا ؛میرادن اه تابثا ناهرب اب دوخ یاج رد هک یلصا ؛میوگ یم ام هک تسا یغوضوم لصا زا ریغ نیا .میراد یرطن تسین یجایتحا اج نیا .مینک یم ضرف هنوگ نیا ار هئسم نیا ،اه ضرف نیا ساسا رب ؛دوش یم تابثا ات میریگب راک هب ار یسایق و یناهرب شور ای میهد تلخد نآ رد ار یلقعت لئاسم هک ساسا رب شور نیا :دنیوگ یم .تسا یناهرب ،تسا لوصا نیا رب ینتبم هبرجت نیا نوچ هک مینک ای دنشاب ینیقی اه ضرف شیپ نیا هک دنرادن مه رارصا .دهد یم ار هجیتن نیا اه ضرف شیپ نیا تساه نآ حالطصا قبط نیا .درک لاطبا مه دعب ،درک تابثا ملع :دنیوگ یم و دننک یم یملع راک .هن رگا یتح ،دینادب ربتعیم ار یلقع شور دیاب امش هک مینک دئیقم ار اه نآ میناوت یمن ام ،نیا قبط و یم نوچ ؛تسین دراو ناشی رب یلاکشا «میرادن لقع مان هب یزیچ» ای «تسیچ لقع» :دنیوگب و میریگ یم راک هب ار شور نیا یتایضرف ساسا رب طقف ام ،تسین نیا ام ضرف شیپ دنیوگ نامدوخ هاگدید زا ام ،مه تقو کی .«یملع راک» دوش یم نیا .مینک یم هضرع و میریگ یم نآ زا یجیاتن لوصا نیا رب هک تسا ربتعیم تروص رد ،دیتفرگ راک هب امش هک یبرجت شور نیا :میوگ یم یبرجت شور :میوگب میناوت یم تروص نیا رد .تسا نیا شا هشیر ،دشاب ینتبم یلقع هغوضوم کاکفنا اه نیا و یلقعت شور رب تسا ینتبم یبرجت شور هشیمه ،تسین ضحم هبرجت شدوخ مه .میهد تبسن اه نآ هب میناوت یمن ار نیا اما ،دشاب مه حیحص دیاش و تسام تواضق نیا .دنریذپان

یسک ات کیزیف هفسلف ردآلثم هک دندرک هراشا رتکد یاقآ بانج هک نیا رگید هتکن هدرکن تابثا ار نآ هبرجت هار زا و داندن ار کیزیف لئاسم و دشاب هنداوخن کیزیف یا هتکن هراب نیا رد متساوخن نم .دنام یمن یقاب کیزیف هفسلف یارب ییاج ،دشاب یملع شور اب هک میرب یم راک هب ار یمیهاقم کیزیف هفسلف رد ام تسا تقو کی :منک ضرع ار

ثحب نیا دوش، مینک یم کیزیف هفسلف رد هک یثحب یلو، دنا هدش تابثا کیزیف رد یبرجت و میهافم نیا ساسا رب؛ دنا هدش تابثا یملع رد هک میا هتفرگ ار یمیهافم. تسین یبرجت ششور اهنآ زا رتارف یزیچ میهافم، دشاب هدش تابثا یملع ششور اب ملع رد بلالطم نیا هک نیا ضرف یور **نیا هب تسانب نوچ هک مییوگ یم**، میزادرپب اه نآ هب هک نیا زا شیپ ای، مینک حرطم، **دنوشن تابثا لوصا نیا ات هک میراد جایتحا یا هعوضوم لوصا هب**، میزادرپب **لئاسم ششور و هفسلف زا هدافتسا هنوگ ود نیا**. تفای دنهاوخن ار ناشدوخ رابتعا اه نآ **نآ شیانعم و**، **ملعلادعب هفسلف یکی و ملعلا لبق هفسلف یکی**: **تسا یلقعت طقف میا هدرک هدافتسا هبرجت زا**. میا هدرک هدافتسا هبرجت زا هفسلف رد هک تسین ششور نیا و میدوب دنهاوخن ار ملع نیا ام رگا. **هلئسم حرط یارب و**، **هعوضوم یارب**، **مییهافم یارب**، دنا هدش حرط هک الاح اما، دش یمن حرط نامیارب تاللاؤس نیاللاصا، میتفرگ یمن راک هب ار یبرجت نیا، «تسیچ ددع»: **دندومرف هراشا هک نیمهالثم**؛ میهدب باوج میناوت یمن یبرجت ششور اب؛ **تسیچ ددع تقیقح هک مینک یم ثحب نآ زا مه نامدوخ هفسلف رد ام**. **تسا یکیزیفاتم یا هلئسم ثحب نیا؟** **تسا دوجوم نهذ رد طقف و** **تسا یرابتعا ای** **تسا دوجوم مه چراخ رد و** **تسا یقیقح یرما ای** **ششور زا**، **مینک حرطم میهافم تایضایر هفسلف رد یتقو اما**. **تسا یکیزیفاتم ثحب کی اتلاصا**. **تسا یلقعت ششور نیا رد مه نآ ندوب هفسلف**. **تسا یلقعت نآ ششور**، **مینک یمن هدافتسا یضایر** **نآ**، **درادن کیزیفاتم هلئسم هب یطبر نیا**، **دوش یم تابثا تایضایر رد هک دراد یصاوخ هچ ددع الاح** **میناوتب ات دراد یراثآ هچ**، **دراد یتایصوصخ هچ ددع هک مینادب دیاب**. **تسین هفسلف ثحب کی مه اه نآ دیاب ینعی**؛ **دندرادم یارب یروصت یدابم هبنج طقف اه نآ اما**، **مینک حرط یلاؤس هنیمر نیا رد** **اب رگید هلئسم لح اما**، **دوش حرطم نامیارب هلئسم تروص**؛ **دوش حرطم ام یارب شلاؤس ات مینادب ار** **یهانتمان ددع ایآ**، «**درادن ای دراد تیعیقاو ددع ایآ**» **هک دش حرطم لاؤس یتقو**. **تسین یبرجت ششور** **یهانتمان ای یهانتم ددع هک میمهفب میناوت یمن**، **میشاب دنهاوخن یضایر رگا**، «**میرادن ای میراد** **دوش یم نیا**. **تسین یبرجت ششور اب رگید شنداد باوج**، **دش حرطم لاؤس یتقو اما**. **هچ ینعی**؛ «**یلقعت ششور**» **دوش یم**، **مینک لح ار هلئسم ات میریگ یم راک هب هک مه اریشور**. «**هفسلف**» **زا شعوضوم هک نآ اب درادن یتافانم نیا**. **دوب دهاوخ «هفسلف» دوش یم حرطم نآ رد هک مه یا هلئسم** **دشاب هدش هتفرگ رگید یاج**.

اضف" **هرابرد دینک ضرف**. **تسا نیا زا رت هدیچیپ بلطم منک یم رکف نم**: **نزواه نگل رتکد**، **هن ای دنتسه لقتسم**، **ضرع ای دنتسه رهوج هک نیا و اه هیرطن زا رطن فرص میناوت یم** "نامز و **نیم طابترا کی طقف اضف**: **دنتفگ یم سستین پیال لثم نافوسلیف زا یضعب**. **مینک ثحب** **دوخ رد هک ییاهزیچ رطاخ هب رتشیب**، **دندرک درار هاگدید نیا**. **تسین ادج دوجوم کی شدوخ**، **تسایشا** **تابث ناش همه ایشا رگا یتحت تشاد دوجو نامز نآ رد هک کیزیف رد هک**: **دنتفگ**؛ **دندرک ادیپ کیزیف** **اضف میناوت یمن هک دهد یم ناشن نیا**. **مینک ضرف ار اضف زا تیعضو ود میناوت یم**، **دشاب** **میهاوخب رگا یلو**. **تسا نیا زا شیب هکلب**، **مینادب ایشا نیم طابترا افرض ار** **دیناوت یم امش یلو**. **میزادرپب کیزیف هب دیاب**، **دراد ار تاناکما نیا اضف هک میمهفب** **رد موهفم نیا دندرک نشور یلو**، **دینک یم نشور رت قیقدا** **ار «اضف» موهفم طقف نیا هک دیهدب باوج**، **دراد تلادخ ام هفسلف راک**.

رد ابلاغ ام هک یلاثم. **میراد مه «ملعلادعب هفسلف» مدرک ضرع نم**، **لیلد نیمه هب**: **حابصم داتسا** **رد**، **میتشادن «یژرنا» مان هب میوهفم**، **دیدج کیزیف زا لبق ام هک تسا نیا مینز یم نامیاه ثحب** **مینک ثحب میتسناوت یمن مه کیزیف رد ام**، **نیریانب**. **دوبن حرطم شیپ نرق دنچ ات مه کیزیف** **رد هک نیا زا دعب**. **تسین ای** **تسا هدام خنس زا ایآ**؛ **تسیچ هدام اب شا هطبار و** **تسیچ یژرنا هک** **صاخ یفیرعت و تشگ نییبت ورین و** **هدام اب شقرف و دش حرطم «یژرنا» مان هب میوهفم کیزیف** **کیاللاصا**، **تسین هدام خنس زا ای** **تسا هدام خنس زا یژرنا ایآ** **هک دوش یم حرطم لاؤس نیا**، **درک ادیپ** **حرطم هفسلف یارب یلاؤس الاح**. **دهد باوج دناوت یمن کیزیف رگید ار نیا**. **تسا یرگید تیعیقاو** **رد اعقاو هدام رگا**؛ **دیوگ یم**؛ **دهد یم باوج یلقعت ششور اب و** **دیآ یم هفسلف هک تساجنیا**. **تسا هدش** **اب ام ار نیا**. **تسین یرگید خنس یژرنا**، **دوش یم لیدبت یژرنا هب شطاسبنا و** **ندش هیزجت رثا** **دهاوخن محجال**، **دوش هیزجت**، **دوش کچوک ردق ره**، **دراد مچج هک یزیچ هک مینک یم تابثا یلقع ناهرب**.

رطن زا اما ، هدام لباقم رد و هدام زا ریغ تسا یزیچ یژرنا دنیوگ یم زورما کیزیف رد هچرگا سپ .دش و ضابقنا ،دنک یم قرف شلخلخت و فثاکت لکش ،تسین رتشیب تیعیق او کی یفسلف ثحب نیا اما .تسا یفسلف ثحب راک ،تسا یلقعت ثحب شور نیا .دنک یم قرف شطاسبنا شعوضوم .دوب هدشن حرطم مه لباق نرق چنپ ،هدرکن حرطم ار نیا و طسرا ،هدش حرطم الاح یفسلف هفسلف» مییوگ یم ار نیا .یفسلف و تسا یلقعت لح هار ،شلح هار اما ،درک نییعت کیزیف ار کیزیف دوشبات تسین یبرجت هلیئسم نیا لح شور .تسا هفسلف ،لاح ره هب یلو .«ملع لادعب رد یسانش هفسلف درگزیم ،هزوح تیاس).دنک یم حرطم هفسلف یارب کیزیفار شعوضوم دنچره (هفسلف یتسیچ دروم

دسیونیم دوخ ناشیا .دندوب لاعف هنیمز ود ره رد هک دندوب یناسک زا یرفعج همالع موحرِم [11] رد هک اههفسلف یضعب رد قیقحت تهج هب بنانچنیا ابیریقت شپ لاس ۳۰ زا میوگب مناوتیم ،مدید یرورض ار یرطن کیزیف مهم لئاسم رد قیقحت و یسررب ،دنتسه عیاش رضاعم نارود اب ،دیماچنا لوط هب لاس ۲۰ زا شیب مزال هبساحم ربانب هک یدامت نایلاس هئاتخبشوخ یباسح دومحم رتکد یاقآ بانج موحرِم دنمچرا دنمشناد دننام کیزیف زا هتشر نیا نارطنبحاص نانادکیزیف یفسلف یاههگدید زا یلیلحت باتک رب ناشیا همدم).میتشاد اهیسررب و ثحب (رضاعم

و تایضایر ثحابم اب ناشیا زین فجن هزوح رد یگبلط تالیصحت نامز رد و نیا زا رت قباس رد ناشندناوخ سرد هون دروم رد همالع موحرِم :دیوگیم ناشیا دنزرف .تسا هتشاد راک و رس کیزیف منادب هکنیا یارب ...و لوصا و هق هلمج زا هزوح لومعم سورد ندناوخ رب هوالع نم :دنتفگ یم فجن یارب و مدرک یم هدافتسا دندوب فجن رد هک ءاطغلا فشاک موحرِم یاه هون زا تسیچ یرطن کیزیف رد هک «مالسالایف لماکتلا» باتک بحاص «نیمادما» هب یضایر یرطن ثحابم یریگدای اب هبحاصم ،یرفعج یقتدمحم همالع زا ییاه هتفگان ،هزوح تیاس).مدرک یم هعجارم دوب نیمطاک (ناشیا دنزرف

نم :دنتفگ یم داتسا دوخ» :دیوگیم زین یباسح رتکد اب داتسا تاسلج دروم رد ناشیا دنزرف یباسح رتکد مان هب یصخش لزنم رد هک مدینش ،مدش نکاس نارعت رد و هدرک تعجارم فجن زا یتقو یرطن کیزیف ثحابم هب عجار مه نم نوچ ،دوش یم ثحب «یرطن کیزیف» هب عجار یثحابم دروم رد 25 دودج راوگرزب ود نیا و مدش یباسح روسفورپ یملع تاسلج دراو نیاربانب ،متشاد یتاعلاطم و یفسلف ثحابم هب عجار تاسلج نیا رد یرفعج همالع .دنتشاد یملع تاسلج رگیدمه اب لاس ار یرطن کیزیف هب طوبرم ثحابم مه یباسح روسفورپ موحرِم و دندرک یم ثحب یناسنا مولع هزوح (نامه).دندرکی هئارا

یعیش تمکح و نافرع تاسلج هلسلس زا متشه هسلج [12]

شیادیپ اب .تسا هفسلف هب ملع نیرت کیدزن تایضایر زا سپ کیزیف هک تفگ ناوت یم [13] رد ... گنبدی هب یهیرطن و تیعیق مدع لصا ، موتناوک کیناکم تیپسن یاه هیرطن نردم کیزیف هتفرگ تروص یداینب ینوگرگد یسانش یتسه و یتسه یاه هلاس و ناهج حیضوت و ریسفت و تسا هدیسر نایاپ هب هفسلف نارود هک دنرواب نیا رب نادنمشناد و هفسالف زا یا هدع .تسا هب اهنت هن هفسلف هک تفگ دیاب اما .دیوگ خساپ هفسلف یاه شسرپ هب دناوتیم کیزیف ام یملع یهنیمز ره رد دراد ار دوخ صاخ یاهدربراک فلتخم یاه هزوح رد زونه هکلب ، دیسرن دوخ نایاپ هک کیزیف نیمه لاثم ناوئع هب ، میشاب هتشاد زین یفسلف جاتنتسا نآ زا هک مینک یم یعیس هفسلف عون کی دیاب ار یرطن کیزیف دوخ ، دوش یم میسقت یلمع کیزیف و یرطن کیزیف هب هب و هداد تهج ریغ هتشدگ هب تبسن زین هفسلف ، کیزیف ملع و شناد تفرشیپ .تسناد

یم نآ هب تعیبط هک تسایزیچ نآ کییزی رظن زا تقیقح. تسایسریرت قیقده یاه تخانش هب تبسن ماسجا ، دنراذی طابترا هچ مه هب تبسن نیا دروم رد ، دهد یم ماجنا دوح هب دوح و دزادرب دنک یم یسررب مه اب اراهه طبار نیا کییزی . دنتسه هنوگچ اهورین . دنراد یا هطبار هچ رگیدکی ی هزوح رد رت شیب نیا دنک یم رظن راهطا دعب ای ، تسایه دواب ادتبا ورین هکنیا دروم رد اما . دهد یم یفسلف تخانش اهانآدرواتسد و اهداد زا هفسلف و تسایهفسلف

و نامزینعی دوش یم هتسیرگن عون کی هب ناکم و نامز هب تبسن یهیرظن قبط رب کییزی رد تسایناش توافتا هنت دنا هتسبباو رگیدکی هب اهانآ هکلب درادن دوجو هئاگادج و قلطم ناکم نییپ هب الاب زاناکم و هندیآ هب لاج زا و لاج هب هتشذگ زا ، دنک یم تکرح تهج کی رد نامز هک روصت نیا رب یضعب هک هنوگ نیا ناهج رد قیاقح ندوب قلطم و یبسن دروم رد ، درادن نایرج قیاقح هکلب . تسین روط نیا (تبسن یهیرظن هبعوت اب) دنتسه یبسن قیاقح هک دنتسه نیا و دیآ یم دوجو هب یدنزرف دشابن یردام ات دنزرف زالبق ردام دننام ، دنراد دوجو ناهج رد یقلطم هدش دم تبسن یهیرظن اب طابترا رد لومعم روط هب هک رکف زرط نیا . تسایقلطم قیاقح زا دوح نیناوق ندوب قلطم دروم رد هکلب هتفر نیب زا ندوب قلطم هک دیوگ یم تبسن نوناق . تسای دشاب ناسکی فلتخم رگ هدهاشم هب تبسن هک درک تبحص یروط دیاب

نیناوق ندرک ادیپ یپ رد نردم کییزی . دنتسه اهرذ و اهورین داحتا یپ رد نانادکییزی هزورما هب نامسیری هیرظن . تسایهدش هتخاس یزیچ زا اهرذ نیا هک نیا و تسایهلوا یاه هرهز رب مکاح اهرذ هک تسایانآ نیبم یهیرظن نیا. تسایهجوت دروم رضاح لاج رد ایهیرظن نیرت یداینب ناونع رد اهرذ دروم رد هرهز - جوم زونه هک یصوص رد . تسین مهم نادنچ یا هرهز و دبای یم لوحت ینامسیری یم نایب یفسلف لکش هب کییزی یهیرظن هک تساینا نیبم دوح نیا و . تسایچار کییزی زادرب یهیرظن نانادکییزی رتشیب متسیبی هدرس رد . دیآ رد هبرجت هب ماجنارس هک نیا ات دوش داقعتا نوچ ، تسایچار تارذ کییزی دروم رد هلاسما نیا و دنراد هجوت کییزی و یضایریاه هبنج هب سپ ، میهد ناشن هبرجت و شیمازی هلیسو هب ارتارذ میناوت یم هک تساینا رب نانیا زیلامرف ار بلاطم نایب هنوگ نیا و کاروک دننام دنک یم نایب یضایر نابز هب ارتارذ کییزی (اهانآ هطبار و هفسلف و کییزی هلاقم) دنیوگیم یضایر

کییزی زایرامش فالخرپ و . تسایهفسلف رادتسود نادکییزی کی (Rovely.C) یلوور ولراک ،واتعیبط هفسلف هاگن رد و وطسرا نامز زاهنت هن هک تسایرواب نیا رب یزورما ناگهشیپ نانچمه زین رضاعم کییزی هاگن اب و هرود نیا رد هکلب ،دناه دوب هتخمیآ مهب هفسلف و کییزی اهانآ یود ره یارب هطبار نیا هکلب ؛تسایهاتسود هطبار کی زارتقیمی و ینتس سگان ،دنویپ نیا یاعدا نییبت یارب Scientific American هیرشن رد یاهلاقم رد و . تسایرورض و مرېم زاین یعون نینچ و هدناسر ناتساب نانوی هب ار ریخا نانادکییزی نیب رظن فالتخا نیا هشیو شيوخ وابللاج راکتبا . تسین ریخا یاهلئسم ناگهشیپ کییزی زایخرپ ندوب هفسلف دض هک دیام نیم اب و . تساینوطالفا یمداکآ رد عازن نیا یمیدق خساپ هب عاجرا ییاههیرظن نینچ هب خساپ رد هک نامز نآ رد وطسرا فورعم هتشون هب یسفیوس و ینوطالفا توافتم هاگن عون ودهسیاقم هاگن هب خساپ رد وطسرا یاهلالدتسا هک تسایعدم و دنکیم هراشا تسایمداکآ ناوج درگاش یگدنز و شرگن کبس هب (Isocrat) تارکوزیا هب قلعتم) یسفیوس سرادم یداقتنا . تسایهدافتسا لباق ام یارب مه زونه ،هنافوسلیف

زایرگید هنوگ و هدوبن شدوخ نامزیشزومآ سرادم نیتسخن نوطالفا یمداکآ هک دینادب تسایبلاج ناشیای تبیرت و یلمع روما میلعت تهج رتشیب هک تشاد دوجو نامز نآ رد ناناوج شزومآ یارب سرادم و رکفت زاصاخ ییوگل نوطالفا یمداکآ و دندوب هدش هداد بیترت ینتآ بوخ دنورهش کی ناونع هب دنچره هک دادیم میلعت تفرعم یایوج ناناوج هب یب تارم هلسلس ی تبیرت ماطن کی رد ار یگدنز مولع هنیمز رد رکفت ،تاذ هب و یلوا فده اما ،دندشیم هدرمش زین یرادم مز هتسایش ،رما تیاهن رد دویلقع و ینهذ

ه‌دین‌شن ار نآ زا یفلتخم یاهنایب و دیشاب هفسلف ل‌ها تسا دیعب هک و‌طسرا فورعم هلمج نآ هفسلف هب بی‌غرت هلاسره هک Protrepticus مان هب یشزینگنا هاتوک راتشون نیمه رد دیشاب رگا و دینک یزروه‌فسلف دیاب، دینک یزروه‌فسلف دیاب رگا: «تسا هدش هدروآ، هتفای ترهش نیاربانب؛ (دیتسه یزروه‌فسلف لاح رد) دینک یزروه‌فسلف دیاب زین دینک یزروه‌فسلف دیابن.» (دیتسه) دینکیم یزروه‌فسلف (لاح رد) تروص ره رد

رد هفسلف زا و‌طسرا عافد رگا یتح، هفسلف و ملع تفرشیپ لاس رازه ود هک تسا دقتعم یلوور رد و تسایفاک بلطم نیات یوقت و دییات رد، دوبن تارکوزیا طسوت نآ ندوب ه‌دوهی ماهتا ربارب یاهلال‌د‌تسا هک دزاسیم نشور و‌طسرا یاهلال‌د‌تسا دییات یارب دیدج ییاهلال‌ثم دهاش ندروآ اب همادا رب ینبم یلعف یاه‌ع‌دا هب ات میریگب ماهلا ه‌ن‌آ زا میناو‌تیم ام و تسا مهم مه زونه و‌طسرا لال‌د‌تسا هچ همان نیار و‌طسرا مینیبب اما، می‌هد خ‌س‌اپ کی‌زیف یارب هفسلف ندوب ه‌دی‌افی (۱) **مربم زاین ای یردارب؛ هفسلف و کی‌زیف** هلاقم، گنهرف و یسانش ناسنا تیاس)؟ دوب هدرک

رود نادنج هن یاه‌برجت زا یفسلف لد درد یردق:

رد یدج اهردقن‌آ هن و نیریش یاه‌یشاح ناو‌نع هب ار یفسلف ث‌حابم مامت قای‌تشا اب هک ییاه‌لاس دهاش! یعیبط روط هب و هراومه، مدرکیم لابند کی‌زیف هتشر رد مای‌هاگ‌شناد سورد رانک اب هت‌ب‌لا هک مدوب هزوح نآ رد دوخ دیتاسا طسوت قیال‌ع نآ نت‌فرگ هرخس هب یتح و ییان‌ت‌ع‌ای اما؛ دوبن درومیب مه نادنج، دنتشاد دوخ نه‌د رد یناسنا مولع و هفسلف زا هک یایرطن ه‌ن‌یش‌پ تی‌ل‌اعف یدج و یراج نتم هب هی‌شاح زا ار دوخ یاج نم یارب یفسلف تی‌ل‌اعف و ث‌حب هک یم‌اگ‌نه **یردام رب ینبم، یتنس هفسلف رد نف ل‌ها دانتسا هراومه**، داد ری‌غت، ی‌هاگ‌شناد و یسرد قای‌تشا و تب‌غر اهنت هن، **لاح و هتشدگ رد الیتسا نیار رب دیکات و مولع رب هفسلف یارب ار مهار یتح، درکیم رت‌ن‌غ‌مرپ و رت‌روراب ار هفسلف دروم رد، نم نیش‌پ هناماس رد یاه‌تشر نیب یدرکیور و هی‌وسود هطبار سنج زا ینیب‌ت هب یبای‌ت‌سد رد ه‌ناس‌ن‌ش تفرعم و ه‌ناس‌ن‌ش‌یتسه نیداینب یاه‌ش‌سرپ هب خ‌س‌اپ تهج رد ملع هفسلف -دوشیم هدهاشم نازی‌نع نیار راتشون و مالک رد هک ه‌چ‌ن‌آ. دوم‌نیم رت‌خ‌س و گنت، ملع تحاس کی‌زیف شرگن و ی‌برجت ملع ندوب می‌قع و ی‌ل‌صاح‌ب -ل‌باقم یطارفا ه‌ه‌ب‌ج اب ته‌اب‌ش رد تسرد یاه‌ع‌ازن، هفسلف ف‌ل‌ا‌خ‌م -ناگ‌ش‌پ‌کی‌زیف هک ه‌نوگ‌نامه تسا نآ تی‌ل‌ک رد نا‌ه‌ج نیب‌ت یارب، دندادیم فرص یطافل و یگ‌دی‌افی هب مه‌تم ار یفسلف**

ی‌لمع و یدرب‌راک مصرع رد یتح هزورما هک دری‌گیم تروص یطیارش رد الاب زا هاگن نیار **اب قال‌خا و یسان‌شه‌ع‌ما‌ج نو‌چه یرطن مولع هک تسا هدش ث‌ع‌اب یاه‌تشر نیب یاه‌شرگن نو‌چه یتاب‌س‌احم و یتای‌ضایر مولع و یژرنا هطیح رد کی‌زیف نو‌چه ی‌برجت مولع** هک روط‌نامه دندناوتب ات دنوش هت‌خ‌یم‌آ مه رد یس‌دن‌هم و ینف شناد رانک رد رامآ و داصت‌قا یاه‌ش‌زرا و تداعس هب دندادیم‌کی و تسیب نرق ناسنا یارب بولطم یگ‌دنز کی نت‌خ‌اس رد ی‌ع‌س و یرطن یاه‌غ‌د‌غد یارب ی‌خ‌س‌اپ و دنشاب هتشاد ه‌ج‌وت زین ییزج و یلک هاگن رد وا ی‌قال‌خا حطسمه هن و ی‌ه‌ی‌ال لماعت کی رد یرطن مصرع رد ی‌هاگ ه‌چ‌رگا دادیور نیار، دنبایب و ه‌ناس‌ن‌ش‌ان‌عم زا یدن‌مه‌رب زا زاینیب ار اه‌ه‌زوح زا کی‌چه، ه‌خ‌اش ره ی‌ص‌ص‌خت یدن‌ب‌زرم ط‌ف‌ح اب اما دری‌گیم تروص **شود رب ار یرشب ندمت خیرات تعسو هب یی‌اعدا ناوتیم ه‌نوگ‌چ** سپ، دندی‌بیم رگید هزوح یت‌سی‌چ خ‌س‌اپ هب یبای‌ت‌سد یارب هار نیرت‌ه‌ب ار نآ و میراذگب یفسلف رکفت هب دن‌مزاین ار خ‌س‌اپ نیار نت‌ف‌ای و مینادب ناسنا یارب نآ ش‌ی‌ادی‌پ زا ش‌سرپ و یتسه ل‌باق‌ری‌غ تی‌ع‌قاو کی ناو‌نع هب ی‌برجت ملع سنج زا و کی‌زیف ییاه‌ن‌یب‌ت یسررب؟! **م‌ی‌نادن راک‌نا**

یارب ار مصرع نی‌ن‌چ‌ن‌یار هک، **ص‌ح‌م کی‌زیف و یفسلف رکفت نیار گ‌راد‌ت‌قا نیار دیشا یرت‌وب‌ک ه‌ن‌ال لصا سنج زا یاه‌غ‌د‌غد، دندکیم گنت یرگید رب، لماعت و یزروشناد یک‌چ‌وک هب- ی‌ف‌ق‌س ریز یراب‌جا ینیش‌ن‌مه هب راجان ادابم هک دنداد رس رد ار ه‌ل‌کی‌رید**

دندوش رگی دکی اب - نارکی ب ناچ را ام دودحم شناد

$n > m$ تیصاح اب ار m و n یعیبط ددع ود رگا یرتوبک هنال لصا ساسا رب :یقرواپ رد رتوبک هنال کی لقادح هاگنآ ،دریگ رارق رتوبک هنال m رد عیش n رگا ،میشاب هتشاد ای یردارب ؛هفسلف و کیزیف هلاقم ،نامه).دوب دهاوخ عیش کی زا شیب یاراد (هسفق ای (۲)مربم زاین

یراطنتنا دح زا رتارف ریثأت هفسلف ،ملع و هفسلف ندوب طابتراپی یهرابرد ییاهاعدا فالخر رب
رب یرگبیرخت تارثا هتشذگ زا هفسلف-دض یژولوئیدی نایرج .دراد مه زونه و هتشاد کییزی رب
دارآ یرکف طخ ربارب رد یگمه یبرجت کییزی رد مهم ریخا یاهماگ .تسا هتشاد ملع ییایاز
چاوما و زگیه تارذ ییاسانش لثم یبرجت چیاتن .**دنریگیم رارق یرطن کییزی رد زورما**
،دنتشادن ار شرطانتنا اهیلخی هک یگنیرقربا ییاسانش رد تیقفوم مدع هتبل و ،یشنارگ
ات دنکیم توعد ار ام و هدرب لاؤس ریز یرطن نانادکییزی نیب رد ار یفسلف یاهرادنپ رابتعا
هفسلف هطباریهرابرد میهاوخم .میشاب هتشاد یملع شور رب هفسلف بابتزاب هب رگیدیهاگن
میونک تبحص کییزی و .

[illegible]

کیس الکیه رود رد ، نتآ رد هرطانم نیایه یلوا ناشخرد لصف .تسین زورید ای زورما لام هرطانم نیایا زات ود .دندرکیم لیصحت فورعم سرادم رد رهش ییالط ناوج لسن ، نامز نآ رد .دروخ مقر شدوخ .دوب هدش سیسأت نوطالفا طسوت **هک** و **تارکوسی** :تشاد دوجو فورعم یاهه سردم کی تارکوسی .تشاد توافقتهنآ یشزومآ شور :دوبن تیفیک یهرابرد طقف ود نیایب تباقرب یارب زاین دروم میقتسم شناد و اهتراهم نتآ ناناوج هب هک دادیم هئارا الاب حطس یلمع تالیصحت درکیم ثحب هئاناینب یهرابرد یلک تالائوس یور اما یمداکآ .دادیم اره ریغ و تواضق ، تلکاو ، تسایس

نت آرد نوطالفا یمداکآیهزوم

یہ جوت لباق روط ہب و دوب میقتسم شناد و لیصحت یارب نوطالفا شور زا تارکوسی تاداقتنا رد ہک اہنآ“: درادن ملع رد یشقن چہ ہفسلف دنیوگی م ہک تسایان دئم شاد یہ زورما یاہ اعدا ہی بش و خ صحت و قیقحت ہب و ... دندنکی م نییعت ار اہ اعدا و اہتابثا ہک یناسرک ،دنا ہفسلف راک و دتفایب قافتا رگا یتح ... ،دندنکی م تکرش یلمع یاہشقن زا مادک چہ رد یلو ،دناہدرک ،دندنکی م ارجا دوخ لکش نیرتدب ہب ار نآ راکدوخ تروص ہب ،دنشاب ہت شاد ار یراک لرتنک تیلباق ہداد نیرمت [یعقاو ملع رد] رگا ،دندان [ہفسلف] یاہ اعدا یہ رابد یشناد چہ ہک یی اہنآ ،سکعلاب ،نیربان ب .دندان قوفت یلمع فادہا یہ مہ رد ہتفر مہ یور ،دنشاب ہت شاد یحیح ص تارطن و دنوش ،”تسایا فرصمی لبماک روط ہب ہفسلف ،مولع یارب

رد هاتوک یاه لاقم نوطالفا هسردم رگفشوخ نایوجشناد زا یکی ،هدش تبت خیرات رد هک روط نامه هک ی ن اوج .دش فورعم ناتساب نارود رد هک ی ن تم ،(Protreptidus) :تشون تارکوسی تاداقتن اواج مان .دنک زاب ار شدوخ یهسردم ات تشگزاب تیاهن رد یلو ،درک کرت ار نتآسپس و تشون هلاس ر بارب رد و طسرا عافد هک دهدیم تداهش هفسلف و مولع یهعسوت لاس رازه ود .دوب **وطسرا** ،ناوج نی خساپ یارب اهنآ زا ناوتیم و تسا هدنر مه زونه وا یاه اعدا .تسا هدوب قح رب تارکوسی یه او تاماهتا .درک هداف تسرا ،درادن یاهدیف کیژی ف یارب هفسلف هک نی یارب ی نیم یراج یاه اعدا هب نداد

نآزا و هدوب دیفم لمع نیوکت یارب یلک هیرطن هک دوب تیعیقاو نیا و طسرا یاعدا نیلوا یهجوت لباق روط هب ود ره ،ملع و هفسلف هک یلاس رازه ود زا سپ ،هزورما ،دنکیم ینابی تشپ تسناو ارف ملع رب هفسلف ریثأت دروم رد یخیرات دهانش ،دناهتفای هعسوت

زای خرب رد ملع دض تارظن هب یشنکاو یملعل یاهه قرح رد هفسللف دض رکف یاهشور یضعب زایضعب رب هک ی"رگدیاه-اسپ" وچ رد .دشابیم یناسنا مولع ریاس و هفسللف یاههنیمز ملع هک روطنامه !تسا هدش لدب راختفا هب ملع نتفرگ هدی دان ،هدرک هبلغل هفسللف یاهنام تراپد رد .دیاب ار ملع یمشچ راهچ دیاب زین هفسللف ،دنک شوگ هفسللف هب ،عمجسواح یلیخ دیاب ،سیول و لرسوه ،تناک ،مویه ،تارکد ات نوطالفا و وطسرا زا :تسا هدوب نینچ زین هتشدگ یتح هتشدگ گرزب نافوسلیف زا مادک چیه .تسا هدوب ملع اب گنهامه هراومه هفسللف نیرتهب .دنریگن یدج ،هدرک شکشیپ ناشنامز ملع هک ارینه اچ شنادهک دنهدرکن رکف مه هظحل کی یارب

درادن ار ام تال او س یهمه هب نداد باوج تی فرظ .تسام گنهرف زا ورورض و هتسویپ ی شخب ملع
زا ؛تسا یاهدرتسگ یاهنماد یراکمه یهجیتن ،ام یلک شناد .تسا یتردق رپ یرایسب رازبا یلو
اهن آن تختاس هچراپکی رد ام تیلباق و ،رنه و تایبدا ات هتفرگ هتسلف و ملع

یاهب رض، میراد تسد نیا زامه یدایز نافوسلیف و، دندیم فیفخت ارملع هک ینافوسلیف نآ
ملع لباقم رد شنادهه نیمز یمامت هک دندنکیم اعدا اهنآ یتقو. دندنزیم ندمت و درخ هب یدج
تکمین یور دقه توک درمرپ ود دای هب ارم، دندنادیمرت هب هک دنتسه اهنآ و، تسا ذوفن لباقریغ
دندنادنا یم کراپ:

میں اوتی مہاگن نیا اب ام! کیزی فہم ہف سلف، درازایں ہف سلف ہا کیزی فہم! (مقامی)

تسی چ ناتروظنم .دیدرک هراشا کیزیف هب ۱۹۷۰ هه رد کیزیفاتم تشگزاب هب ناتنخس رد

کیزی فاتم» مان هب یسررد ناهج رد رابنیتسخن یارب الامتحا ملع هفسلف یرتکد عطقم رد و یمویه تنس هب یقطنم مسیویتیژوپ تشگزاب رد هک مدرک ضرع .میدرک فیرعت «یلیلحت رانک رد) یملع یاههرازگ یارب یرادانعم رایعم ناونع هب یبرجت یریذپقیقحت رایعم شریذپ هب دشیم یقلت ییاههرازگ نینچ دقاف هک هعیبطلادعبام (تایضایر و قطنم یلیلحت یاههرازگ شرگن هدیكچ نانوچ یدحات ،ریآ هتشون ،«قطنم و قدص ،نابز» مهم باتک .دش هدهان رانک رد رپوپ .دشیم زاغآ «هعیبطلادعبام فذح» فورعم هلاقم اب ،دش یقلت یقطنم مسیویتیژوپ یسررد کرد تشاد هعیبطلادعبام زا وا هک یکرد دنچ ره ،تفرار دوخ هار هعیبطلادعبام هب هجوت خیرات و ملع خیرات یارب یتالکشم هچ هعیبطلادعبام زا وا تسردان کرد هک ماهداد ناشن نم و دوبن و هعیبطلادعبام یفن رد مسیویتیژوپ یاهویردنت مارآ مارآ .دراد ملع هفسلف و هعیبطلادعبام ریذپانزیرگ مه یتسار هب هعیبطلادعبام هک دش راکشآ و تفرنایم زا نآ زا یزاینی ساسحا رد یلیلحت تنس نورد هب نوگانوگ یتسیویتیژوپریغ یاهانایرج دورو نینچمه .رورض مه تسا .تسا وگوتفگ نیا هلصوح زانوریب اهنآ زا ثحب .تشاد شقن هعیبطلادعبام هب تنس نیا هجوت

هتسناد نکممان ار صاخ هعیبطلادعبام اهنت تناک .تسا هدوب مهم رایسب مه تناک قیق دشناوخ هعیبطلادعبام هعیبطلادعبام ار دوخ راکالصا و هتفریذپ ار ماع هعیبطلادعبام هک یلاح رد دوب مهم ثحابم یلیلحت نافوسلیف زا یدایز رامش یاهششوک اب اتیاهن .دوب هتسناد دش صاخ روط هب تنس نیارد ملع هفسلف دراو و ماع روط هب یلیلحت تنس دراو یعیبطلادعبام هک تسایلاس دنچ ،دنوشیم رشتنم و هتشون هنیمز نیارد یدایز یاهباتک و تالاقم هزورما ملع نافوسلیف زا یرامش طسوت مه «ملع کیزیفاتم نمجنا» مان هب یللملانیب ینمجنا و کیزیف هفسلف و ملع هفسلف نورد رد کیزیفاتم ثحابم حرط دهاش و تسا هدش سیسات میتسه رگید فاضم ای صاخ یاههفسلف زایرایسب .

؟درادیثحابم هچ

دوجو یاههنوگ ای تیلع ای دوجو تالوقم ای دوجو هراب رد الثم ،دوشیم ثحب ینوگانوگ ثحابم هراب رد ای ناکم و نامز هب طوبرم ثحابم ای (entity) دنموتسه دننام میهافم ای هژبا ای یعیبط غاونا ای هک دنایمیهمافم اهنیا ،...و یگژیو ای ینامهنا ای رهوج ای تاذ ای ترورض و ناکما هراب رد ثحب کیزیف زا ار اهنآ یلو دنراد زاین اهنآ هب و دننکیم راک اهنآ اب هناهگاآن ای هناهگاآن نادکیزیف .تسا کیزیفاتم نامه نیا .دناهدروآ رگیدیاج زا هتسنادن ای هتسناد ار اهنآ .دناهدرکن جارختسا ات ملعریغ یتفرعم یاعدا هنوگره فرص زا ،دوشیم هضرع کیزیفاتم زایتوافتم فیراعت هتبالا هعیبطلادعبام ای کیزیفاتم ناوونع نیمه ادعب هک یباتک رد شناد نیا زا وطسرا فیراعت هب هجوت (هصاخ روما و هماع روما ای صاخ و ماع شخب ود رد) تایهلا ناوونع اب مالسا ناهج رد .تسا هتفای ار نانچمه هعیبطلادعبام رد یشیارگ ره دیاب ام نم رطن هب .تسا مولع همه سار رد هک هدش هتخاناش هفسلف» ای «تایهلا» ای «ایفوس» نیا یارب وطسرا هک دخرچ یفرعت ای هفیظو روحم لوح دیوگیم یلو ؛تسا هدربن راک هب ار «کیزیفاتم» هژاو شدوخ و هتبالا .تسا هدرک مالعا «یلوا وهامب دوجوم هب ملع» انامه تسایلوا هفسلف ای نیرب شناد هک شناد نیا هفیظو نیرتریوحم هکنیا زارطن فرص «دوجو» ای «دوجوم» ماکحا هراب رد ینعی ؛تسا «دوجو وهامب دوجو هب ملع» ای «دوجوم» هچ هب ،میریذپب کیزیفاتم یارب ار فیرعت نیا رگا .دنکیم ثحب تسای «دوجو» هچ ای «دوجوم» هچ هژیو هب و یدنمشناد ره .میریذپب ار کیزیفاتم هب کیزیف دننام یمولع زاین میناووتم یناسآ لصا رد هک دراد راک و رس یمهم ینداینب میهافم اب هتسنادن ای هتسناد ینادکیزیف ره .دراد اهنآ هراب رد ثحب یارب ار صصخت نیرتشیب لوصالایلع نادکیزیفاتم و دنایکیزیفاتم یاهزات میهافم مه ات دننکیم کمک نانادکیزیفاتم هب الباقتم نانادکیزیف یاهدرواتسد هتبالا نانچ دننک لیلحت و دنرگنبدیدیج یتفرعم وترپ رد ار دوجوم و یمیدق میهافم مه دننک حرطم ار ،«ناکم» ،«نامز» ،«تکرح» ،«هدام» نوچ میهافم هب دهوخب هک یلیلحت نادکیزیفاتم ره هزورما هک هرهب اههنیمز نیا رد کیزیف یاهدرواتسد زاذارپب ...و «هتشذگ هب رفس» ،«یگتسیاپ» یلیلحت هفسلف رد کیزیفاتم و کیزیف نایم یج یتشآ و لماعت کی هزورما نیاربانب .دریگیم (یمرکایسوم اب وگ و تفگ رد هفسلف و کیزیف ،زورما گنهرف تیاس).تسا هتفرگ تروص

مولع و هیپ مولع :مود لصف یناسنا

ی‌ناس‌نا مولع نی‌ودت أدبم؛‌ه‌ی‌ا‌پ مولع

هیاپ مولع رب ،بوخ عالطاً قیروطا زاریناسنا مولع ام رگا یگب لط یاضف رد هک میوگی م ررکم نم هک دشاب تحار ام لایخ .مینکب میناوتیمن یراک چیه مه یناسنا مولع یاضف رد ،میورن ولج دناوتیمن ،یناسنا مولع تخیر اب ،دوریم یناسنا مولع غارس هب هک یسک ینعی .تسا هنوگنی رد هک یسک اما ،منکیم ضرع امش تمدخ مراد ممهفیم نم هک یاهزادنا هب هتبالا .دورب شپ دایز کی ،دوشیم یناسنا مولع دراو هک یتقو ،دنادب بوخ و دناوخب بوخ ،دنکب تفرشیپ هیاپ مولع رس کی ،دناهدش دراو یناسنا مولع رد ،هیاپ مولع رد تّوق و عالطاً نودب هک یناسک زا و دراد یُرپ تسد [1].تسا رتالاب ندرگ و

رد شدوخ سک ره ما هدی مهف نم هک یا هزادنا ات هک تسا رادروخ رب یصاخ تیمها کی زا یضایر شح ابم [2]. تسا هت شاد ال اح ات تایضایر هک ییاه تفرشیپ زا دعب صوصخ هب؛ تسین روط

هياپ مولع زاء ورش^۳ رس

[illegible]

تسا زاین هیاپ مولع، ضومغ نیاریز رد. تسا ضماغ ییانپور مولع، یناسنا مولع

ی‌ش‌زراود قطن‌م و ی‌زاف قطن‌م: هی‌ب‌ش‌ت

دوپ و رات آما، تسایزاف قطنم، رشب رکف یه دولاش، ما هدرک ضرع امش تم دخ ه اهراب نم هک یزیچ [4]. دوپ [3] یشرزا ود قطنم ؟دوب هچ دولاش نیا

دل ب یبوخه ب ار نآ دیاب ام .میراذگب رانک میناوتیمن رگید ار یشزرا ود قطنم ینعی ؟چه ینعی
یکیکشت قطنم قبط رب ار شا هدنب و رشب نهذ راتخاس تخیر نآ ،لاعت م یادخ یلو میشاب
،دنتسه مه لکم یلو .یشزرا ود قطنم هن ،تسا هدیرفآ

نآ یور رب یشزراود قطنم و تسا هیاپ، یزاف قطنم. تسا انبری ز نوچ، دشاب دیاب یزاف قطنم رگم، میرادن ار یایناسنا ملع چه، ام ینعی. مدرک ضرع رطاخ نیاهب ار بلطم نیانم. دوشیم راوس ملع. دراد تلخاد نآ رد انبری ز ناونعهب هیاپ مولع مهم یناهم، دمهفیم مه رشب دوخاً ادعب هک نیایور رب هک رگید مولع رد! بجع هک دنمهفیم بترم ادعب ینعی. نیمی ینعی مه [5] یاهتشر نیب اه نآ زامی ناوتیم ام. دروخ یم ام درد هب اجنیارد، دناهدرک راک نآ یور رب و تسا هدش رکف ثحابم نیامی. نکیب هدا فتسا اجنیایارب

مولع لابلند لوا، ییسانش رد ینعی؛ مینک یدنبه در هک تسا نیا مراد هشیمه نم هک یدیکأت [ییاهزیچ، هتشدگ شایناوج هک دورب هیاپ مولع لابلند یتقو رگا اما. ییانپور مولع ات دشاب هیاپ اما. دنک هنیهب هدفاتسا اهنآ زا شیاجرس دناوتیمن دراد زاین اهنآ هب یتقو هک دیآیم وا تسرد هب رد نوچ. تسا تحار دریگب ارفادعب ار ییانپور مولع و دنکب راک ار هیاپ مولع نیا یناوج مایا رد رگا راک ار مولع نآ یتقو، دنک ادیپ زاین مولع نآ هب و دوش هدی شک شلاچ هب، ثحب اچک ره فلتخم مولع. تسا شتسرد هیاپ مولع نوچ؟ اچ. دراد نتفگ یارب یفرح اضف نآ رد. دروآیم مک دشاب هدرک اذل. ماهدرک ضرع ررکم ار اهنیا نم. دورب نارگید غارس و درادرب ار دوخ ییادگ هساک مادم دیابن [7] [6]. تسا زاین هدش یدنبه در مولع نتسناد و یمومع تامولعم

نآ ریس و یسانشناور: لاثم کی

۱. ضحم یسانشنا ملع

تسا لاس هاجنپ و دص ای دص دودح رد نآلا هک تسا ام نامز رد یسانشناور، نآ نشور لاثم کی لاثم یاه یگدن فاب و ضحم یسانشنا ملع کی ناوئع هب دندوب یسانشناور هب لوغشم هک یتقو ات. [8] مراد نم هتبلال. [10] بیبرغ و بیجع؛ دوب یلذتبم حضا فم ملع کی، [9] دیورف لاثما اهانشناور. تسا نم صقن زا بُخ هک، تسا هابتشا دنیوگب مه رگا. میوگی م ار مدوخ تّین هذ

۲. یاهتشر نایم ملع

ناور ناوئع هب و میفابب و مینیشنب روطنیمه هک تسا یراک هچ نیا هک دندیمهف اهانشناور نیب مولع نیرتمهم زا یکی یسانشناور نآلا الاح. تسین تسرد راک نیا، میهدب مدرم دروخ هب اه نآ هب، دندنکیم تروشم نم اب و دنیآیم هک یناسک. [11] تسا بوخ نآلا و تسا هدش یاهتشر ملع کی هب لیدبت نوچ؟ اچ. تسا بوخ یسانشناور هتشر رد لیصحت هک تسا ینامز نآلا میوگی منوناق کی زا یتح، سانشناور نآلا ینعی؟ هچ ینعی یاهتشر نیب. تسا هدش یاهتشر نیب دیآیم وا. درذگ یمن مه فیطل و قیقذ یلیخ یبیط یبرجت ثحب کی زا. درذگ یمن مه هداس یکیزیف هیاپ مولع هک دندیمهف ینعی؟ هچ ینعی نیا. دندنکیم هدفاتسا یسانشناور ملع یارب دراوم نیا زا و هب راک هچ نم دیوگب و دینکب ثحب ار یسانشناور دینیشنب و دیورب هک تسین هنوگنیا هک تسا هدیمهف وا. مینکیم ثحب ار یسانشناور طقف نم؟ مراد کییزیف هب راک هچ؟ مراد تّایضایر [12] تسین هنوگنیا.

دندراد یه اگدید نینچ زین یرفعج همالع [1]

تاریثأت فلتخم یمیهافم و تافی رعت اب، تفرعم و ملع یاهنارود نیرتیمیدق زا کییزیف ملع. تسا... هتشاد اهنیبناهج و مولع رد یمهم رایسب

ورم لق رد یناوارف لئاسم، ضحم یملع هاگید زا کییزیف تفرشیپ اب نامز مه هک تسا یهیدب... تسا تفای معسوت زین دندراد تّیمها لامک هک یرطن کییزیف

هک تسا کییزیف ورم لق رد رتلماک و رتدیدج فراعم زور ره یارب یرورض یتامدقم دندنام لئاسم نیا اه نآ را تشادرب زرط و یسانشنا مولع ینابم رد یتح و یسانشناهج تارکفت زرط رد یفسلف یاهه اگدید زا یلیلحت باتک رب ناشیا همدم). دیمانیم داجیا ار یتیمها اب تاریثأت (رصاعم نانادکییزیف

لئاسم و اهنارب ؛تایضایریرات لوا هسلج [2]

یشزرا ود قطنم [3]

یم ریبعت ییوطسرا قطنم ای کیسالك قطنم هب نآ زا هک قطنم نیارد : یشزرا ود قطنم درادن دوجو یموس تلح و غورد ای تسار ای هراومه اه هرازگ شزرا،دوش

ندوب للاحم لصا).دشاب تسردان مه و تسرد مه نامز کی رد دناوت یمن ییا هرازگ چه ساسا نیارب هن و دشاب تسرد هن دحاو نآ رد دناوت یمن مه ییا هرازگ چه هوالع هب و (نیضیقن عافترا ریونت تیاس). (نیضیقن عافترا ندوب للاحم لصا)تسردان

هعلاطم دروم رگید عاونا همه زا شیب هک دراد **یروص قطنم** زا ییاههونوگ هب هراشا کیسالك قطنم کارتشا رگیدکی اب اهیگژیو زا یاهعومجم رد قطنم یاههونوگ نیارد. دنوریم راکه هب و دناهتفرگ رارق هلمج زا ،دنراد:

در مه دوش تابثا مه دناوت یمن **هرازگ** کی :نیضیقن عامتجا هلاحتسأ هذعاق

در مه و دوشن تابثا مه دناوت یمن هرازگ کی هک تسنیا رب یعدم :نیضیقن عافترا هلاحتسأ هذعاق دوشن.

هک) درادن یموس تلح ،در ای دوشیم تابثا ای هرازگ کی :ثلاث قش درط ای طسو قش درط لصا هذعاق تیاس). (دناهتشاد ییاهتفرشیپ و اهقیقحت یشزرا ود یاههرازگ یور رب نادنمشناداریخا هتبلال (ایدپ یکیو

هدوب هارمه هدیقع نیارب یفسلف هاگن زا هچ و یضایری دید زا هچ ،متسبب نرق ات قطنم هعسوت ود»_لصا هب قطنم رد ار عوضوم نیارد. ره هن و تسار غورد ای و تسار تسار ای هرازگ ره شزرا هک تسار لصا. دراد قرف ثلاث قش درط لصا اب هتبلال و دنسانشیم (principle of bivalence) «ندوب یشزرا ار اهنآ و طسرا شدرگاش و نوطالفا هک تسار رکفت هئاگ هس لوصا زا لصا نیموس ثلاث قش درط و رکفت شور هدنهد ناشن یدودح ات هک لوصا نیای قطنم یدنب تروص. دشابیم ،دناهدرک نیارب :تسار لکش نیارب ،تساره ناسنا تیرثکا ناسکی جاتنتسار

تسار شدوخ ربارب یزیچ ره :ینامه نیار لصا.۱

دندرادن تسار شزرا رگیدمه اب دحاو نآ رد ضقانتم یاههرازگ :ضقانت عانتما لصا. ۲

روصتم یثلاث قش و تسار غورد یکی و تسار یکی ،ضقانتم هرازگ ود ره زا :ثلاث قش درط لصا. ۳
(۶۲ ص ،**یا هرازگ یشزرا دنج یاه قطنم رب یلمأت** هلاقم ،یهوژپ قطنم هلمج).تسین

یشزرا دنج قطنم

هتفریذپ یاه شزرا رب هوالع نآرد هک تسار یضایری قطنم زا یا هزوح ،یشزرا دنج قطنم یلک روط هب هب ، دوش یم هتفریذپ زین قدص زا یرگید یناعم ،«بذک» و «قدص» ینعی یشزرا ود قطنم رد هدش یهاگ اما. دنیایم باسح هب اه شزرا نیار زا یصاخ دراوم اهنت ،یتنس «بذک» و «قدص» هک یا هونوگ یارادآیناث و دوش یمن ثلاث قش درط لصا لماش آلوا هک تسار یقطنم ،یشزرا دنج قطنم زا روطنم. تسین مه هجوم یاهدرک لمع

یحارط چو هیساکول طسوت ۱۹۲۰ لاس رد هک دوب یشزرا هس قطنم ،یشزرا دنچ قطنم نی تسخن ۱۹۵۶ رېماون ۱۳ رد و دمآ ایند هب ناتسهل «فوول» رهش رد ۱۸۷۸ رېماسد ۲۱ رد چو هیساکول نای .دش ناماگشیپ زا یکی و ناتسهل رد قطنم و یضایر تاقیقحت رازگ هیاپ یو .تفای تافو نیلبود رد .تسا وشرو -فوول بتکم

ناکما» لیبق زا یاه هژاو اب هک تفرگ راک هب ار یشزرا ،هرازگ قدص موس شزرا ناووع هب وا هرازگ نیا» :تفگ ناوتب یا هرازگ ره هرابرد هک نانچ،دش یم هداد ناشن ،«تسا یثنخ» و «تساریذپ قطنم زا یماطن ،یشزرا هس قطنم یانبم رب چو هیساکول.»یثنخ ای و بذاک ای ، تسا قداص ای یاه شزرا یاراد هک دریگ یم تروص یی اه هرازگ یور یقطنم تایلمع نآ رد هک تخاس ار تاهجوم شخب ود یاراد زین یشزرا هس قطنم،یشزرا ود قطنم دننامه .دنتسه هریغ و «نکمم ریغ» ، «نکمم» تخاس ار یشزرا ۴ قطنم متسیس چو هیساکول ، ۱۹۵۴ لاسرد .تسا اهلومحم قطنم و اه هرازگ قطنم یشزرا دنچ یاه قطنم رضاح لاح رد .درک یحارط ار شزرا تیاهن یب یاراد قطنم تیاهن رد هرخالاب و اه هرازگ هب قدص یاه شزرا زا یهانتیم ان ای یهانتیم هعومجم هنوگ ره اهنآ رد هک دنا هدش یحارط هیرشن ،ناتسهل یقطنم بتکم لوصا رب یلمات ،یشزرا دنچ قطنم هلاقم).دوش یم هداد تبسن .تسا دوجوم **تیس** نیا رد هلاقم دولناد ناکما (۱۳۸۹ دادرم ۲۰ خیرات ،یگنهرف ناریا

یشزرا دنچ یاه قطنم رب یلمأت هلاقم رد ناوت یم ار یشزرا دنچ یاه قطنم عاونا و یلیصفت خیرات .درک هدهاشم،**یا هرازگ**

یزاف قطنم

یقطنم شزرا نآ رد هک هدوب یشزرا دنچ یاه قطنم زا یلکش (fuzzy logic: یسیلگنا هب) یزاف قطنم یریگراکهب روظنم هب قطنم نیا .دشاب اهنآ دوخ و ۱ و ۰ نیب یقیقح ددع ره دناوتمی اهیریغتم نیب یرادقم ره دناوتمی یتسرد نازیم هک یروط هب ،دوش یم یریگراکهب یئزج یتسرد موهفم یاههعومجم هیرطن میظنت یپ رد راب نیلوا یزاف قطنم حالطصا .دشاب طلغآ الماک و تسردآ الماک ،قیقدریغ یانعم هب یزاف هژاو.دش رهاظ ون تابساحم هنجس رد (م ۱۹۶۵) هداز یفطل هلیسو هب یزاف .تسا (روانش) مه بم و حضاوان

زا یزاف قطنم :درک فیرعت هنوگنیا هداس روطه ب ناوتمی ار یرازفامرن مولع رد قطنم نیا درب راک مولع یایند یارب دیدج یهآگرد و هتفر رتارف کیسالک یاهرازفامرن «کی و رفص» یاهشزرا قطنم و قطنم رد زین ار کی و رفص دادعا نیب دودحمان و روانش یاضف اریز ،دیاشگیم اههنا یار و یرازفامرن ای «میورب» شزرا ود نیب یاضف زا یزاف قطنم .دشکیم شلاچ هب و هدر ب راک هب دوخ یاهلالدتسا جارختسا ار «میورب دراد لامتحا» یتح ای «رگا میوریم» ای «میورب دیاش» دیدج یاهشزرا ،«میورن» نالیب یاهنا یار یسررب زا سپ کناب ریدم لاثم ناووع هب بیترت نیدب .دریگیم راک هب و هدرک :دیوگب و هتفر «میهدیم ماو» ای «میهدیم ماو» قطنم زا رتارف دناوتمی ناگرزاب کی یداصتقا :«...یلو میهدیم ماو» ای «...رگا میهدیم ماو».

هچخیرات

رتکم اریز تفاین هار نورب هب اههآگشناد هاگرد زا ۱۹۶۵ زا سپ لاس تسبب زا شیب یزاف قطنم و انعم ینپاژ نارگتعنص هتشدگ نرق یدالیم ۸۰ هه طساوا رد .دوب هدرک کرد ار نآ یانعم یسک و تیاده حرط اهنآ هژورب نیلوا .دن تفرگ راک هب ار یزاف قطنم و هتفایرد ار ملع نیا یتعنص شزرا و یزیرهمانرب یچاتی هتکشرش طسوت هک دوب یدانس رهش ینیمزریز راطق راکدوخ مامت لرتنک زاغآ :دوش یم هصالخ هنوگنیا هداس روطه ب اهینپاژ ریگمشچ و قفوم حرط نیا هجیتن .دش هتخاس سوسحمان نداتسیا و زمرد ،سوسحمان تفرگ باتش ،راطق (یاهبرض یاهناکت) سوسحمان تکرچ یاههآگتسد یژولونکت رد عیرس رایسب یزاف قطنم سپ نیا زا .قرب فرصم رد ییوج هفرص و

تسَد نَدی زَرل نَمِض لاتیجِید مَلیف ریوَصت نَدی زَرلن هَلَمَج (زا) تَفای هار اهین پاژ یریوَصت و یتوَص
یاه ثَحَب جوم نَدی باوَخ زا سَپ، یدالیم ۱۹۹۰ هه د طساوا رد ینعی، رید رایسب اهیی اپورا، (رادرب مَلیف
، دندرک زاغآ ار نآ زا یتعنصْ هَدافَتسا یزاف قطنم اب هطبار رد یمَلع

دوشیم ره اظ زیامت تروص ود هب هعلاطم دروم لئاسم زا یرایسب یارب زاین دروم شناد:

لصف و لح یارب و هدش میظنت شیپ زا هک یضایر یاهلومرف و تالداعم و اهلدم لثم ینیع شناد ۱.
دریگیم رارق هَدافَتسا دروم یسدنهم ای، یمیش، کیزیف یلومعم لئاسم

یلو، هدوب یتخان شنا بز نایب و فیصوت لباق یدودح ات هک ییاهینتسناد لثم یصخش شناد ۲.
ای ینمض شناد، شناد عون نیا هب، درادن دوج و آلومعم یتنس تایضایر کمک اب اهنآ ندرک یمک ناکما
دوشیم هتفگ یحولت شناد.

هب ار اهنآ دشوکیم یزاف قطنم، تسا زاین دروم شناد عون ود ره دراوم زا یرایسب رد هک اج نآ زا
یکی و تیاس). دندرگ گنهامه رگیدکی اب یضایر لدم کی کمک هب و یقطنم، مظنم یتروص
:یزاف یاه متسیس و اهلدم(ایدپ

و دنتسه یبسن و دنراد تاجرد و بتارم هک دنوریم راک هب یمی هافم و تاملک ام هنازور یگدنز رد
راتفر اهنآ اب، دنکیم رداص ار «تسین و تسه» مکح طقف هک یشزرا ود قطنم تروص هب ناوتیم
ار یعیبط ندوب نشورم مکح ناوتیم هکیروطه بوب نشور رون مکح تروص هب یغارچ رگا آلثم. درک
لاقنتنا یارب ار یهباشم تارابع ای «تسا نشور یدودح ات غارچ» تارابع فرع، درک رداص نآ یارب
، دربیم راک هب تیعووم

هن و دنک غارچ ندوب شوماخ هب مکح دنوتیم هن هک دهیم تسد درف هب یهاگآ دوخان ساسحا ینعی
نآ هرابرد هک یدرف ساسحا هب، ریوَصت کی ییابی ز آلثم ای، دنکب نآ ندوب نشور هب مکح دنوتیم
نکمم. دراد یگتسب، دوشیم هسیاقم نآ اب هک ییایشا هک ییابی ز نازیم هب و دنکیم تواضق
، تسا هدی یرترب تفارط و تقد اب یریواصت و اهولبات هک یرطان دید رد ریوَصت نیا تسا
هتشاد هندنک هریخ و ناوارف ییابی ز، رگیدی یرطان دید رد تسا نکمم و دشاب هتشاد یمک ییابی ز
، دشاب

هب طوبرم یاه تیعووم و شجنس أدبم هب هتسب یگمه دنتسه تاجرد و بتارم یاراد هک یمی هافم
نادرم ریپ ابللاغ نآ ناگدننکت کرش هک و دراک کی رد هلاس لهچ درم کی. دنراد لوح و ریغت اهنآ
تلاح رگیدی ناتسریب داللی صحت لال غراف نایم رد درف نیمه هکی لاجرد دوشیم یقلت ناوج، دنتسه
لاثم، تسا هدش ثحب نیا یارب یموهفم یانبم هب لیدبت هک یلاثم. تشاد دهاوخن ار لبق یناوج
تسا دیفس یدودح ات، یرتسکاخ گنر؟ هایس ای تسا دیفس، یرتسکاخ گنر. تسا یرتسکاخ گنر
دوشیم لصاح رت گنر رب یرتسکاخ دبای شیازفا یهایس نازیم هچ ره و تسا هایس یدودح ات و
۲۰ آلثم: درک هَدافَتسا دصرد زا دیاب، دیفس و هایس یاضف رد یرتسکاخ گنر هرابرد تواضق یارب
، هایس دصرد ۸۰ و دیفس دصرد

یاه عومجم هب عجار میه اوخیم و میوشیم لقتنم ارگ لک و نالک دید هب ارگ عَج و درخ دید زا یتقو
نایم هب ... و شی بومک، یدودح ات، اتبسن، فیط، هبترم، هجرد، دصرد موهفم، مینک رداص مکح
... دنیایم

یاراد، ندوب یکی کشت لیلدهب هک یعقاو یاینرد دوجوم یاه تیعووم قیقذ نییبت یارب شالت
یرکفت و قطنم دلوت ببس، دنتسین دوبن و دوب تلاح ود هب رصحنم و دنتسه تاجرد و بتارم
و صخشمان و یعطقریغ یاه هدیپ و اه عومجم فیصوت لابندهب، یزاف رکفت. دش «یزاف» مان هب
، دنتسه راد فیط

ناوتب هک تسنا نآ زا رتهدیچی رایسب ام یایند. دراد راک و رس ینابز یاهریغتم اب یزاف قطنم تاملک «بتارم و تاجرد»... تخانش، صخشم الماک فی رعیت و هداس فی صوت کی اب ار نآ یاههیدیپ (شرگن). دشکیم ریوصت هب تسه هک هنوگ نآ ار ناهج، یزاف قطنم. دنتسه یزاف رکفت یزاف (۲۴۴-۲۴۱ ص، نید هب یمتسیس)

: زا دناترابع کیسالک قطنم اب یزاف قطنم هدمع یاهتوافت یخرپ

۱۰ ای تسنا ۰ ای کیسالک قطنم رد یلو، تسنا ۱ و ۰ نیب یددع، هرازگ کی یتسار شزرا یزاف قطنم رد

گرزب دننام دنتسه تاجرد یاراد و دنتسین نیعم و صخشم الماک اههرازگ لومحم، یزاف قطنم رد ۵، زا رتگرزب دننام دنشاب نیعم الماک دیاب اه لومحم، کیسالک قطنم رد یلو... و لوچع، دنب و... و یناف، هداتسیا

میراد راک ورس... ودایز یلیخ، تردن هب، لیلیق، بلغا، رثکا دننام نیعمان یاهروس اب یزاف قطنم رد

هکیلاحرد؛ تسنا یفن دیق، دنکیم ضوع ار نآ شزرا و هرازگ یانعم هک یدیق اهنت، کیسالک قطنم رد ار هرازگ شزرا و ینعم ناوتیم شیبومک، مک ات بسن، یلیخ دننام یددعتم یاهدیق اب یزاف قطنم رد داد رییغت.

تاملک بلالک رد و تسنا یساسح و یدوهش بلغا هک یرشب یرکف یاهوگلا اب، یزاف قطنم رد هک نش هپت کی الثم میراد راک و رس، تفای نآ میهافم یارب یصخشم زرم ناوتیم هک یقیقیریغ کی رگا ای میهدب یقیقیددع هچنانچ و تسنا نش رادقم هچ روظنم هک تفگ یعطق روطه ب ناوتیم، نید هب یمتسیس شرگن)؟ درب راک هب ار «نش هپت» ناونع ناوتیم دوب رتمک ددع نآ زا نش هناد (244 ص یقرواپ)

و یمالسا شنیب رد یزاف قطنم **درب راک یسانش شور** هلاقم هب هنیمز نیا رد رتشیب و علل اطم یارب دییامرف و عجارم نید هب یمتسیس شرگن باتک رد ثحبم نیمه همادا.

راک رد یتیعطق و تسنا یبسن، روم هکنیا هن؛ یزاف تروصه ب اما تسنا یعطق، ناهج [4] نید هب یمتسیس شرگن باتک زا لقن هب ۸۰ ص، وکساک تراب هتشنون یزاف رکفت). تسین (۲۴۴ ص یقرواپ)

: تسنا زاس راک هلئسم رتهب نییبت رد اما، تسنا توافتم الاب بلطم اب هچرگ زین ترابع نیا

رد؟ دنشاب هتشاد فل تخم یاه قطنم دنناوت یم دارفا ای میرب یم راک هب ار قطنم کی ام همه ای آ کرتشم قطنم ام مامت دنیوگ یم هک مدنسپ یم ار یناسک لوق نم. تسنا رظن فالتخا یمک اجنیا یشزراود قطنم نامه؛ تسنا کیسالک قطنم نآ و میراد قطنم کی ام همه هک تسنا نیا لوق کی. میراد تسرد نیا هک مدقتعم مه نم. میرب راک هب ار نآ میراچان و میرادن نآ باختنا رد یرایتخا ام و تسنا قطنم، یشزرا نیدنچ، یشزرا هس قطنم، دینک یراذگ هیاپ دیه اوخ ب ار یقطنم ره امش ینعی؛ تسنا دیج قطنم لباقم هک یدوهش قطنم. دننک یم هدافتسا کیسالک قطنم زا اه نیا مامت... و تاهجوم. تسنا ینتبم کیسالک قطنم رب نآ یاه لالدتسا مامت، درادن لوبق ار شدع اوق یضع و هداتسیا قطنم یراذگ هیاپ رد نیمه زا، میرادن لوبق یلک ناونع هب ار p ای p دنیوگ یم هک یتقو نامه ینعی رتکد، کرتشم تینالقع و قطنم هلاقم، ۵۹، ح ف ص، ۱، هرامش، **تمکح منرت** هیرشن). دنکیم هدافتسا (دجوم عایض)

هَب هراشا (Interdisciplinary: **یسیلگنا** هَب) یاهتشرردنآ ای یاهتشرانُیَب ای یاهتشرنایم [5] شور .دهدیم رارق هغللطم دروم ار یشناد ضحمُهنیمز کی زا شیب هک دراد شناد رد نیون یاههزوح هَب ندیسر فده اب ار شناد نوگانوگ یاههتشریتنس یاهزرم زا روبع تصرف یاهتشرنایم دروخرپ زا تسا ترابع ،یاهتشرنایمُهزوح کی ،رگید ترابع هَب .دزاسیم مهارف هتشر کی رد بولطمُهجیتن 'هلئسم کی لح و تخانش یارب یصصخت و یملعُهزوح دنچ ای ود براجت و شور ،شناد **قیفلت**» دنچ ای ود ناصصختم ،یاهتشرنایم یملع تیللاعف کی رد .«یهجودنچ یعامتجا لضعم ای هدیچیپ هلئسم ای عوضوم ،هدیپ کی لیلحت ای ،لح ،تخانش اب طابترا رد یملع صصخت یاراد و هتشر یملع تیللاعف ،ننکی یملع یراکمه و لماعت رگیدکی اب یعقاو و هدیچیپُآلومعم هدیچیپ یاهلئسم ای هدیپ قیقِد و یملع مهف و تخانش هک دنکیم ادیپ انعم ینامز یاهتشرنایم یدج لضعم لح .دشاب فده ،تسا چراخ صصخت ای هتشر کی شناد و تیفرط زا هک هتخانشان ای همه مغریلح هک یدنیاشوخان یاهتدودحم هَب هجوت اب - یساکع یاهنیرود رد «ملیف» هَب زاین دروخرپ شور یریگراکهَب اب - تشاد دوج و **یمیش** هژیو هَب نوگانوگ یاههنیمز رد اهتفرشیپ یاهنیرودُهرابکی یزاسزاینیَب و **کینورتکلا شناد** یاهتفرشیپ زا هدافتسا و یاهتشرنایم رد یاهتشرنایم دروخرپ شور و شناد قیفلت یلمع یاهدرواتسد زا یاهنومن ،ملیف زا یساکع .تسا اهرانشد ندوشگ

نایم یتنس یاهزرم زا ،روهظون یاهصصخت و دیدج یاهزاین بسانت هَب یاهتشرنایم یاهشناد ملع دنچ قیفلت اب هک ار یمولع ،ور نیا زا .دندنکیم رذگ یرکف بتاکم ای یهاگشناد یاههتشر شناد ،**یروانفونان** شنادُآلثم ؛دندانیم یاهتشرنایم **یاهشناد** ار دنوشیم داجیا نوگانوگ لاح رد **یاهتشر نایم** یاهشهوژپ زین **ناریا** رد .دوریم رامشهَب **کیزیف** و **یمیش** یاهتشرنایم دوجو زاتمم نایوچشناد یارب هتشر ود رد لیصحت ناکما زین ناریا یشزومآ ماطن رد و تسا شرتسگ دوج هک تسا **یقاشم اضریلع** ناریا رد یاهتشر نایم یاهشزومآ و شهوژپ ناماگشیپ هلمج زا .دراد .دناهوب ناریا یاهتشر ود لیصحتلاعراف نیلوا

اههونگ

حرطم نآ زا یفلتخم و ددعتم یاههونگ و اهدرکیور ،یاهتشرنایم یاهتیللاعف شرتسگ و دشر اب ،شناد نایم لماعت و دنویپ هوحن و تبسن نیبم ،یاهتشرنایم یاههونگ و اهدرکیور .دناهوش دروم هلئسم ای عوضوم صوصخ رد نوگانوگ یاههتشر زا فلتخم یاهرازبا و ،براجت ،اهشور ،میهافم هَب ار هدیچیپ لئاسم و تاعوضوم اب ههجاوم یاههویش و ،تکراشم و یراکمه عون هک دنتسه رظن یاههونگ و اهدرکیور زا یاهراپ هچرگا .دنهیم ناشن یاهتشرنایم یاهتیللاعف **نارگشنک** ،دیفم براجت زا ،زین هزوح نیا هَب طوبرم تایبدا رد و دنرتدبراکرپ و رتسونأم یاهتشرنایم یاهداهن و شزومآ ینامزاس یاهراتخاس رد یلو ،دنرادروخرپ یرتزراب و صخشم یاهیگژیو و اهتلصخ یاههونگ نیرتمهم .تساهتفای تیمومع رتمک اهنآ زا یدادعت دبراک شناد هضرع و ملع دیلوت نیا رد یگتشر-اسپ و ،یگتشر ارف ،یگتشر رثکت ،یگتشر دنچ ،یگتشرنایم :زا دنترابع یاهتشرنایم قیفلت و بیگرت ققحت نازیم ساسا رب هک درک میسرت ار فیط ناوتیم یاههونگ لباقم فیط اب ساسا نیا رب .دوشیم متخ یاهتشرارف هَب و زاغآ یاهتشردنچ زا فیط نیا .تسا یاهتشرارف و یاهتشرنایم ،یاهتشردنچ :دوب میهاوخ هجاوم

یاهتشرنایم یاهتیللاعف عنانوم

کی هک ،باختنا کی هن رگید هندیآ رد یملع تاعلالطم رد یاهتشرنایم یاهیریگتهج یاهتیللاعف و یگتشرنایم هک دوش روصت هونگنیا دیابن ،نیا دوجو اب ؛**دوب دهاوخ مازلا و رابجا** تسیز ههَد دنچ زا سپ .دراد ییاراک تاعوضوم و لئاسم همه یارب و اهتییعقوم همه رد یاهتشرنایم

و ځيگتشرنایم ربارب رد ،یدج اما ،هډنکارپ یا هت م واقع و اهشنکاو ،ینامزاس ه ب رج ت و یداهن یا هتشرنایم یا هت یل اع ف» ،اهت م واقع و اهشنکاو نیا رب نوزفا .درد دوج و یا هتشرنایم یا هت یل اع ف و ینامزاس ،اتدمع هک دن تسه هجاوم یصاخ یا هشل ل اچ و اه ځيگدیچی پ اب زین راک دنیارف و لمع رد ،لمع رد ځيگتشرنایم ،ور نیا زا .دننکی م هجاوم ی تامه با اب ار رطن دم فاده ا و جیاتن و دن تسه ی شور و ی تفرع م یا هت ف ا ر ط و قی ا ق د تیاعر ،رتهم هم مه زا و ی شور یا هی هاگآ ،ینف شن اد مزلتسم هس بلاق رد یا هتشرنایم یا هت یل اع ف یا هشل ل اچ و غناوم نیرت مهم ،یلک روطه ب .تسا ی تی ع قوم فی صوت و یدنبه ق ب ط ل باق «ی عامتجا - ځيگنهرف» و «یا هفرح» ،«ینامزاس» ینعی ،یلصا غنام (ایدپ یکی و تی اس).تسا

دوب دقتعم تراکد .دوب مولع شخب ماهلا متسیب نرق مود همین ات تراکد ملع هفسلف یوگلا ار ارجا زا کي ره و درک هی زجت هډنه د لیکشت یازجا هب ار اهنآ دپاب هډیچی پ یا ه هډیپ اب ههجاومرد لئاق یدی دج ځيگژی و ،ارجا ه ناگادج تايصوصخ هب تبسن «لک» یارب تراکد .درک یسررب ه ناگادج اب هطبار رد هن تسج یم تعاس دوخ رد ار تعاس درکراک زمر و تشادن پ یم ه نوگ تعاس ارناهج .دوبن نیناوق .درب پ نآ درکراک زمر هب ناوتیم ،تعاس ی ب رج ت یزاس ا دج اب .نآ تیلک و نآ تسیز طيحم .دروآ یمرد تکرح هب ،نآ یازجا ریاس ات هډند خرچ و رنف زا ،حوطس هم مه رد ار عی ش یدحاو یکی ناکم یازجا عمج اب و دیسر ه داس هب هډیچی پ زا ناوتیم ،رت کچوک تاعطق هب عی ش هی زجت اب ،نیاربانب عمج لک اریز ؛دوشیم راکشآ ه و عمج درکراک کړد ،ه داس یطخ یان بم رب عی ش هډنه د لیکشت ....تسارجا

هډز «بیکرت و هی زجت» دنور نیا رب یررکم دقن ،تخانش شور نیا ینعی یا هډم ای پ هطحالم زا سپ ،شور نیا رد اریز ،دنا ډیم نور ار هډیچی پ لئاسم ندرک عرج عرج «م هوب دیوید» ،لاثم روط هب .دوشیم و مینکیم شومارف ار «لک» نآ یازجا لماعت و لباقت م طباور و میزادرپیم ار یناهن پ فازگ ه نيزه یتقو .می هډیم تسد زا ار رت گرزب «لک» کي هب ځيگتسوپی ینورد ساسحا .میریگیم هډیدان می درگی م رب

و مینک هطحالم ار رت گرزب ریوصت ای لک ،بیکرت اب ات می درگی م رب یتقو چیه هب ،مه رانک رد ارجا نیا شیارآ ،می هډ رارق مه رانک رد دوخ زغم رد ار ارجا ،اددجم ه نیآ کي ټتسکش یا ه هکت یروآ عمج لثم اریز ،دوب دهاوخن هی لوا «لک» نآ هجو ،دهډیم ناشن هتسکش ه نیآ هک یریوصت .تسا ی عقاو یریوصت نډید یارب اب ،نیاربانب .دوب دهاوخن هتسکش یا ه نیآ ټتسوپی مه هب یا ه هکت زگره هی زجت دقن .(1382 یمال) دوشیم ن لک ،ارجا عمج و می هډیم تسد زا ار لک ،ارجا رب زکرم ت ار ی ص ص خ ت یا ه هتشر یریگ لکش بابسا و یی ارگ ص ص خ ت تی هام هک یی ارگ لک .دنکیم مهارف یا هتشرنایم تاعلاطم هی جوت یارب ار ه نی م ز ،دهډیم لیکشت ...تسا دوخ یازجا یربج عمج زا یرتشیب یزیچ

ډی دج رصع رد و هډوب تدحو ی اراد ،زاغآ رد تفرع م نیا هک دهډیم ناشن یرشب شن اد و مولع ریس هعلاطم و یی ارگ ترثک ینف م یا هډم ای پ هطحالم اب اما .تسا هډرک اډیپ ترثک و هډش هی زجت ،یبرغ ندم ت رد تدحو ؛توافتم یتدحو اما .دباي تسد هتشدگ تدحو هب ات دشوک یم اددجم ،نډش هب عش هب عش رکف .تسا یا هتشر نایم تاعلاطم رگید صورفم ،مولع تدحو هزومآ هب دهعت ،نیاربانب .ترثک ،هسنارف مهډجه نرق فراعمالا ټرئاد باحاصا ،ناتساب نانوي راكفا رد ار ملع یا ه مخاش ټمه تدحو سنارفنک .درک یباي در ناوتیم متسیس هی رطن ناراداو و ،متسیب نرق یقطنم نایارگ هی زجت اب ،هنالاس و تسا هډمآرد داهن کي تروص هب و هډش لیکشت 1971 لاس زا مولع تدحو یللملا نیب ...دنکیم یسررب ار شزرا و ملع و مولع تدحو تاعوضوم ،روهشم رگشهوژپ و دنمشناد اډص زا توعد

نېغم ياهودحم رد و یملع یاهتشر رد هک یرکف یاهشبنج یخرب فالخ رب «یمتسپس رکفت» درک دشر یا -هتشر نایم یطیحم رد و دش دلوتم نېغم یملع هودحم زا جراخ رد، دنا هدرک و من و وشن دپاش، نپاربانب. تفای تېمومع و تفرگ لکش صاخ مولع یتنس یاهزرم زا جراخ رکفت ټوېش نپا: درک مېسرت نپنچ بېترت هب ار یرشب مولع رپس ناوتب

(یمتسپس ټپرطن) یمتسپس مولع؟ یناسنا ای یعامتجا مولع ؟ یعیبط مولع

مولع اب سايق رد یناسنا مولع یاه هتشر تېساسح، نآ رب بترتم یاهدقن و، یرگن عزج ثحب رد ... یلاحرد. تسا - یعقاو یایند زا ییاهشخب، یعیبط مولع یاهشخب ریز اریز، دوش یم رتشیب یعیبط هاپگ عوضوم آلثم. تسا- یعقاو یایند زا درجم و یدیرجت، یعامتجا و یناسنا مولع رد اهشخب ریز هک لاتسپس رک و رولب هعلاطم یسانش رولب و، ناروناج هعلاطم، یسانش روناج، ناهاپگ هعلاطم یسانش هبنج، تسایس ملع؛ یقوقح هبنج، ققوقح؛ یناسنا راتفر یداصتقا هبنج، داصتقا اما، تسا تاذ رد هک نپا هن دنک یم فیرعت ار تارابع اهشخب ریز. دنک یم یسررب ار یعامتجا یاهراتفر یسایس هدش مېسقت اه هاگشناد هک تسا هدشن مېسقت یتروص نامه هب ناهج. دشاب هعلاطم عوضوم، دوش دناوتم، دنادیم کیزیف طقف هک یناد کیزیف: «دیوگیم کپاه نف. (130: 1385 نپترتسا) تسا، دنادیم داصتقا طقف هک یسک نکیل، دشاب هعماج یارب یدیفم وضع و کپ هجرد ناد کیزیف داصتقا طقف هک یناد داصتقا هک مپازفېب مه اوخیم یتح. دشاب یگرزب نداد داصتقا دناوتم (اناد یجرف) «دشاب ریذپان ناربج یبیسآ هکلب، یدج یرطخ هن رگا، هعماج یارب دراد لامتجا، دنادیم (1386).

تسا فېعض یناد داصتقا، دشاب نداد داصتقا طقف هک یسک دنا هتفرېذپ ناناد داصتقا رثکا یاهداعلا قراخ دادعتسا دنمزاین یداصتقا هعلاطم هک دیوگیم عوضوم نپا هرابرد یاهلاقم رد زنیک نپا مغر هب. دشاب رت هداس ضحم مولع ای هفسلف یاه هتشر زا، یرطن طاحل هب دپاش و تسپن یا هتشر نایم تاعلاطم هب ار وا زنیک خساپ؟ دنوش یم ن هدی نآ رد یمهم ناناد داصتقا ارچ، یگداس رد درادناتسا زا ییالاب حطس هب یتسپاب هتسپاش نداد داصتقا: «دهدیم خساپ یو؛ دهدیم قوس یدودح ات دپاب وا. دنوش یم ن هدی مه اب بلغا هک اهداعتسا زا یبېکرت هب و دسرب یرپسم نپنچ تاملک اب یلو، دنک کرد ار مئال دپاب وا. دشاب فوسلف و رادمتسایس، نادخیرات، ناد یضایر هپاس رد ار رضاح طیارش دپاب وا. دنک بېکرت و هیزجت و دسرب صاخ هب ماع زا دپاب وا. دنزب فرح دپابن یناسنا یاهداهن ای ناسنا تعیبط زا یشخب چپه. دنک هعلاطم هدنپا دصاقم یارب، هتشدگ کپ دننام و دشاب ریذپان داسف و عیمطت لباق ریغ دپاب وا. دریگ رارق و تاطحال م بوچراچ زا جراخ هلاقم) (1385 نپترتسا) «دشاب ارگ عقاو رادمتسایس کپ دننامه یهاگ و دشاب شاقن رگریو صت (یا هتشر نایم مولع یادیپ هفسلف و یتسپچ، هچخیرات

۵/ ۱۱/ ۱۴۰۰ خیرات، لاله تیؤر ثحبم هقف جراخ هسلج [6]

یضعب: «دیامرف یم لئاسر هلجم اب هبحاصم رد ناشیا. تسا رواب نپا رب زین ینشلگ رتکد [7] مولع ندرک یمالسا هب مه نم هتبللا. دننک یمالسا ار یناسنا مولع دنه اوخ یم هک دنراد رارصا مولع رد. تسا یبرجت مولع رد، نپد لباقم رد اه شلاچ خنرس نآلا یلو، مدقت عم آلماک یناسنا، مینک نایب اردصالم هفسلف رتایبدا اب ار نامفرح مپه اوخب رگا ام تسه داحلا هک اجنآ یعیبط زا وللم و راک هک یلاح رد) درادن یداعتا هفسلف هب نوچ؛ دنک یمن لوبق فرط هک تسا مولعم ینابم، نطاب رد ینعب؛ مپوگب نخس و اب کیزیف نابز هب دیاب اذل؛ (تسا یفسلف تاضورفم نآ لاثم و یتخان شتسپز و یکیزیف ششوپ ار نامنخس اهتنم، مپرب یم راک هب ار نام یفسلف. تسا تلفغ راچد هزوح زورما نم رطن هب اذل. مپه یم اه

ناشس اوح ،لهچ و یس یاه هه د،ناشدوخ نامز رد (هر)یرفعج داتسا موحرم و (هر)یرهطم داتسا موحرم ثحابم و تسیز و کیزیف یاه هتشر رد اه نآ .تسیچ راد لکشم و از هه بش لئاسم هک دوب عمح یلو ؛تسا مهم یلیخ نیا .دنتسناد یم بوخ ار یشللاچ و مهم لئاسم اما،دندوبن دراو اه نآ یصصخت ...تسا هلئسم اعقاو نیا و تسین روط نیا نآل

؟دورب یبرجت مولع غارس دیاب هزوح نآلادیامرف یم امش سپ :لئاسر

سنارفنک زا هک شپ لاس دنچ و تسیب نم .دندنکب ار راک نیا تسا مزال بالط زا یدصرد یتقو ناهدصرد چنپ آلثم ،نایوزوح زا یدصرد دیاب هک متفگ اقآ ترضح تمدهج ،متشگرب ناکیتاو یسدنهم مولع نوچ ؛دندنک بسک صصخت هیاپ مولع یاه هخاش زا یکی رد دنورب،دندرک مامت ار حطس اما ؛برخم ای تسا ملاس ای یدربراک ملع هک تسا حضاو .دندرادن یا هلئسم تهج نیا زا نآ لاثما و هلئسم نیرت مهف لباق ریغ :دیوگ یم نیتشنیا یتقو .دندرادیعم ریثات رکفت یور هیاپ مولع رتکد هبحاصم)«تسا حرطم هیاپ مولع رد یزیچ نینچ «میمهفب ار ملع میناوت یم ام هک تسا نیا (۱۹۶-۱۹۵ ص ،مهزای هرامش ،لئاسر هلجم اب ینشلگ

هب) ای (Psychology :**یسیلگنا** هب) (یچلاکیاس :ناتسناغفا یرد یسراف رد) ای یسانشناور [8] یملع شور زا یریگههه اب هک تسا یشناد (Psychologie :**یوسنارف** هب)(یژولوکیسپ :یوسنارف زا روطنم.دزادرپیم ناروناج رگید و ناسنا رد **راتفر** و ینهذ یاهدنیارف و اهتلاح هعلاطم و شهوژپ هب زا روطنم و ،تسا میقتسمیریغ و میقتسم هدهاشم لباق راتفر و لامعا ،تاکرح هه «راتفر» و **ناجیه ،تصخش ،شوه ،(رکفت) هشینا ،کاردا ،ساسحا** :نوچمه ییاهزیچ ،«یناور یاهدنیارف» .تسا ...**هطفاچ و شزیگنا**

مهده نرق لیوا و **مهده نرق** رخاوا هب ،یهاگشناد و **یملع** لکشهب یتخانشناور **یاهشهوژپ** زاغآ لاس ۱۵۰ دودح زا اهنت ،یسانشناور رد هجوت لباق یاهشهوژپ و **اهفاشتکا** تفگ ناوتیم ؛ددرگیمزب رترابرپ و رتدنب لب یاهچخیرات زا رگید **یبرجت مولع** هک تسا یلاحرد نیا و ،تساهدش عورش ،شپ هدرک لوغشم دوخ هب ار **نارکفتم** نهذ هک تساهنرق ،ناور و نهذ هب طوبرم ثحابم هتبالا ؛دندرادرخرب رد زین **وطسرا** و **نوطالفا ،طارقس** نوچ ینارکفتم و **ناتساب نانوی** نادنمشناد زا ،نآ بوتکم راثآ و دروم ،کیمداکآ و نودم تروصهه ،یدیچ یسانشناور زا شپ ات ملع زا هخاش نیا اما ؛تسا تسد دوب هتفرگن رارق هعلاطم .

فیعت

زا هتسد نیلوا .تساهدش فیعت یتوافتم یاهه نوگ هب ،دوخ هاتوک هچخیرات رد یسانشناور زاغآ رد ییارگراتفر هعسوت اب .دنتسنادیم «ینهذ تیلافع هعلاطم» ار دوخ راک هزوح ،ناسناشناور هب یسانشناور ،ینعی یریگههزادنا لباق یاههیدیپ یراصحنا هعلاطم رب نآ دیکأت و رضاح نرق مه و دوب اهنوایح راتفر هعلاطم لماش مه ،آلومعم ،فیعت نیا .دش فیعت «راتفر یسررب» ناونع :هک اهضرف نیا اب ،نایمدآ راتفر

.تسا نایمدآ هب میمعت لباق اهنوایح اب شیمزآ زا لصاح تاغالطا

.تساهجوت نایش ،دوخیدوخ هب اهنوایح راتفر

اب اما؛ دشی م هئارا فی رعت نیمه، یسانشناور یسرد یاهباتک زا یرایسب رد ۱۹۶۰ ات ۱۹۳۰ لاس زا یلبق فی رعت هب رگید راب، **یتخان ش** یسانشناور و **یتخان شرادیپ** یسانشناور هعسوت یاهدنیارف» هب مه و دوشیمه راشا «راتفر» هب مه یسانشناور فی راعت رد رضاح لاح رد و میاهدی سر نیا. یاناور یاهدنیارف و راتفر یملع هعلاطم؛ درک فی رعت نینچ ناوتیم ار یسانشناور «ین هذ مهف هب مه و دزاسیم راکشآ هدهاشم لباق راتفر ینیع هعلاطم هب ار یسانشناور هجوت مه، فی رعت ب-صع و یراتفر یاهداد ساسا رب و دنتسین هدهاشم لباق آمیق تسم هک ین هذ یاهدنیارف کرد و دراد تیانع، دنتسه طابنتسا لباق یتخان شتسیر.

هچخیرات

هدس ات ناوتیم ار نآ یاههشیر. تسا رتشیب، دوجوم یملع یاهماطن همه زا یسانشناور هنیشیپ **نامره** لوق هب یلو؛ دومن لابند **وطسرا** و **نوطالفا** نوچ ینادنمشناد اب، دالیم زا شیپ مچنپ و مرا هچ، زتلوش و زتلوش) دراد هاتوک یاهچخیرات اما، زارد یاهنیشیپ، یسانشناور" ۱۹، نرق، **سواه گنیبا** حالطصا هدنکغادبا **سوی نلسوگ فلودار** مان هب یناملآ هدرک لیصحت فوسلیف کی. (۱۸ ص، ۱۳۷۲، **هفسلف** ملع زا یاهخاش ناو نع هب یسانشناور، **مه دزون** هدس رخاوا دودح ات. تسا «یژولوکیاس» لماش هک دشی م هتفرگ رطن رد اهگنهر ف یخر رب رد شیک کی ناو نع هب، نینچمه و دشی م هتخان ش (ایدپ یکیو تیاس). دیدرگیم ینورد یگناگی یدوبان و راکفا مچاهت

اهنآ نیرتدیدج زا یکی مه و یملع یاهماطن نیرتیمیدق زا یکی مه یسانشناور هکنیا نتفگ اب ناسنا تّیهام هب طوبرم یاههشیدن... مینکیم عورش راکشآ داضت کی، ضقانت کی اب ام، تس زروهشیدنایدانم هنیشیپ هچرگا... تسا هدرک رب ار ام یفسلف و یبهذم یاهباتک زا یرایسب زا یسانشناور هب نیون درکیور هک هدش هتفگ، تسا یرگید یملع ماطن ره تمدق هب یسانشناور. تسا هدش عورش... ۱۸۷۹ لاس.

هرابرد هک ییاه شسرپ نیب توافت هب رت مک نآ یاههشیر و... نیون یسانشناور نیب زیامت هک دنهدیم ناشن ار ییاهشور نیب فالخا رتشیب و تسا طوبرم دنوشیم حرطم ناسنا تعیبط (۲۰ ص، نیون یسانشناور خیرات) دنوریم راک هب اه شسرپ نیا هب خساپ نتفای یارب

نرق رخآ عبر رد ینعی، لقتسم یملع ماطن کی ناو نع هب یسانشناور لماکت هیلوا یاهلاس لالخ رد هک یناملآ یسانشناور کی تنوو ملهلیو هلیسو هب یدیدج رادقم هب دیدج یسانشناور تهج، مه دزون رارق ریثأت تحت تشاد -وا دیدج ملع- دیدج ملع نیا لکش یگنوگچ هرابرد یصخشیم یاههشیدن (۳۷ ص، نامه) تفرگ

زا یکی ار وا زورما هک دوب نیون **یسانشناور** لوحت رد مهم یاههرهچ زا یکی دیدرتیب تنوو هب **رادم ماطن درکیور** نیلوا و داد رارق دوخ ریسم رد ار **یسانشناور** هک دننادیم ینامآگشیپ رد بلاغ یاهماطن زا یکی تروص هب و دش حالصا **رنجیت** طسوت آدع هک دروآ دوجو هب ار یسانشناور هکلب، دیدج ملع هب وا رادم ماطن درکیور رد اهنت هن تنوو تیمها. دمآ رد نرق نیا لوا لاس یس لوط **هاگشیامزآ** هب ار یسانشناور و درک هطبار عطق **هفسلف** اب وا هک دراد رارق تیعیقواو نیا رد نینچمه یمومع هفسلف و **قالخا** و **قطنم** هرابرد باتک چنپ هک دوب **یفوسلیف**، لاح نیع رد تنوو. درب رد هک ینامز، لباق نرق ود **کال ناج** هک یتقو، تسین ام هجوت دروم نادنچ و هفسلف زورما. تشون ار یبرجت تّنس، دوشیم یشان هبرجت زانادن لک هک تشاد راهطا و داتسیا **نایارگدرخ** ربارب. دشی م بوسحم یمهم ماگ مه **یسانشناور خیرات** رد هکلب، ملع خیرات رد اهنت هن نیا و داهن داینب هکروطنامه. درک فی رعت **رایشه** **هبرجت ملع** هب ار یسانشناور و درک یورپ تّنس نیا زا مه تنوو

دڼ نامه یسانشن اور مه تنوو یارب ،تفگ نخس اههشیدنای عادت رد ین هذیمیش زا لیم تراوتسا ناج مه اب ار رصانع نی و هیجت نآ. رصانع هب ناوتیم ار هبجت هک دوب دقتعم یو اریز ،دوب یمیش هدرک حرطم ار یشیامزآ یسانشن اور داجیا لامتحا ،دوخ قطنم باتکرد مه لیم تراوتسا .درک بیگرت (ایدپ یکیو تیاس).دنام یقاب تنوو یارب هشیدنای هب ندیشخب ققحت یلو ،دوب

نامز رد مان [?zi:km?nt ?f????t]: یناملآ طفلت Sigmund Freud, (یناملآ هب) دیورف دنومگیز [9] و یشیرتا هتسجرب سانشبصع (۱۹۳۹ ربماتپس ۲۳ - ۱۸۵۶م ۶ ،دیورف ومولش دنومسیگیز :دلوت دوب یسانشن اور رد ینامرد شور کی ناووعه ب ،یواکناور شناد راډگناینب

و یزغم تالالتخا یاهه نیمز رد ،سپس و تفرگ شریډپ ،نیو هاگشناد زا ۱۸۸۱ لاس رد دیورف ناتسرامیې رد ،یپوکسورکیم باصعا یسانشدبلاک اشورآردان یرامیې تخانش و ینامردراتفگ ۱۸۸۵ لاس رد ،یژولوتاپورون هتشر رد هاگشناد داتسا ناووعه ب وا .درک شهوژپ هب زاغآ ،نیو یمومع ینیلاب یاهشور و یواکناور داجیا رد .دش هتخانش ،روسفورپ ناووعه ب ۱۹۰۲ لاس رد و هدش بوصنم ینونف دیورف ،واکناور و رامیې نایم وگتفگ هار زاین اور یسانشبسیسآ شناد اب ندش وربور یارب روطخ شن هذ هب ار هچنآ ره رامیې نآ رد هک دوشیم هتفگ یشور هب) دازآ یعات یریگراکه ب دڼ نام ار رگ نامرد اب عچارم هک تسنا نآ ینعم هب لاقاتنا (لاقاتنا فشک نینچمه و (دیامنیم نایب ،دڼکیم ناجیه و تاساسح) رگید ترابع هب دڼک یم دروخر ب شا یکدوک نارود مهم دارفا زاینکی دڼ نام دوخ .(دڼک یم لقتنم دوخ رگ نامرد هب هتشاد ردام و ردپ دڼ نام یمهم ی هژبا هب تبسن هک ار ییاه هک یسنج تالیامت زا دیورف فیرعزاب .درک هئارا ار ایوپ ای یلیلحت یسانشن اور شور نینچمه هب تبسن هچب یسنج تاساسح) پیدا هدقع هک داد هزاجا وا هب دشیم مه یدازون لاکشا لماش (ایدپ یکیو تیاس).دروآرد یواکناور هیرطن یزکرم لصا ناووعه ب ار (دوخ فلاخم سنج نیدلواو

شدوخ لاج حرش تیهام زا وا هیرطن رتشیب» هک تسنا نآ دیورف دروم رد لمأت لباق تاکن زا (۴۴۲ ص ،نینون یسانشن اور خیرات)«تسنا هدش هتفرگ

یم هبجت ار یسنج تالکشم شدوخ و تشاد یفنم شرگن یسنج روما هب تبسن اصخش ای یواکدوخ یخیرات راک دراډگب رانک ار یسنج تیلاعف تفرگ میمصت هک تقو نامه رد دیورف...درک یروجنر ناور تالکشم زا وا یروجنر ناور هیرطن رتشیب عقاو رد...درک زاغآ ار یصخش لیلحت مهم» :تشون دروم نیا رد وا .تفرگ تأشن درب راک هب اه نآ لیلحت یارب هک یشور و شدوخ (۴۵۱ ص ،نامه)«متسه مدوخ صخش نم یارب رامیې نیرت

:درک هراشا دروم نیا هب ناوت یم وا ییادتبا تاقیقحت زا

یروجنر ناور رد یسنج لیم هک درک ادیپ داقتعاً رگید نامز ره زا شیب ۱۸۹۰ هه دطساوا رد دیورف رادروخر ب راجنه ب یسنج یگدنز زا یسک رگا هک دیسر رواب نیا هب وا...دراد یا هډننک نییعت شقن (۴۴۸ ص ،نامه).دوش التبم یروجنر ناور هب تسین نکم دشاب

شرازگ درک هئارا نیو رد باصعا ناصصختم و ناکشزپناور نمچنا هب ۱۸۹۰ رد هک یا هلاقم رد دیورف اوغا هک دنراد تهابش یکدوک هرود یاوغا هب هک دنا هتشادرب هدرپ یبراجت زاینارامیې هک داد دش یقلت زیمآدیدرت هلاقم نیا...تسنا هدوب ردپ دراوم بلغا رد و رت نسیم ناگتسب زاینکی هډننک یملع هویش هب هک یرپ و نجاتساد هب هک درک رظن راهظا نینچ گڼیبا تفارک ،نمچنا سیرئو و هب یگمه و دنتسه نادان دارفا شنادقتنم همه هک داد خساپ دیورف .داد تهابش دشاب هدش نایب

(۴۴۹ ص، نامہ)۔ دن ورب منہج

دنراد تی حالص دنرب یم راک ہب ار وا شور ہک یناواکاناور طقف ہک درشف یم یاپ ہدیقع نیا رب وا اب ہک ار یناسک ہژیو ہب نارگید یاہداقتنا و دننک تواضق وا یاہراک یملع شزرا ہرابرد ہک داد یم خساپ ناشیاہداقتنا ہب تردن ہب یتح و تفرگ یم ہدیان دن تشادن یا ہنایم یواکاناور (۴۶۷-۴۶۶ ص، نامہ)۔ تشاد قلعت وا ہب اہنت۔ دوب وا ماظن یواکاناو

دوبن تبثم دیورف درکیور ہب یسانشناور ہندب ہاگن:

ناسانشناور زا یرایسب....تسب یواکاناور نییآ یور ہب ار اہرد اّتدمع یاہگشناد یسانشناور ہک تشون نیلکنارف دل نیاتسیری ۱۹۱۶ رد۔ دنداد رارق داققتنا دروم تدش ہب ار یواکاناور یاہگشناد ار یواکاناور ایبملک یاہگشناد رد ثرودوو ترباور...تسا یناملآ...ہتفایان دشرن ہذ لوصح یواکاناور ہجیتن تہج رد دنرادروخرب مل لاس لقع زا راکشآ روط ہب ہک ار یدارفا یتح» ہک دناوخ زومرم بہذم کی (۴۷۵ ص، نامہ)۔»دہد یم قوس لمہم یاہ یریگ

نارادفرط یتح۔ دنا ہتفرگ رارق داققتنا دروم ناسنا تعیبط ہرابرد دیورف یاہ ضرف و اہ ہی رطن دنتفگ یم...یریگید نازادرب ہی رطن...تسا ہدرک ییوگ ضقانت بلغا یو دوخ ہک دنریذپ یم دیورف ہداد رارق دیکأت دروم ہزادنا زا شیب ار یسنج لیم ہژیو ہب یتخاننش تسیز یاہورین دیورف (۴۷۸ ص، نامہ)۔تسا

ہلمج نیا زا رلدآ۔تسا قداص زین دندش ادج وا زا اہدعب ہک دیورف نادرگاش رگید دروم رد الاب بلاطم :تسا:

میل لسل لقع رب ینتبم تادہاشم رب و یگتخاس وا یاہ ہی رطن ہک دندقتعم ناسانشناور زا یرایسب یم یقلت شنیب زا یراع و ہناریگوس ار وا تادہاشم رگید یضعب۔تسا یکتم ہرمزور یگدنز زا تلح ہب یواکاناور یریگدای۔تسا ہداس ہزادنا زا شیب رلدآ ماظن ہک تفرگ یم دیورف۔دننک یدایز فرح وا ہک نآ لیلد ہب ناوت یم ار رلدآ یاہ ہشیدنا اما دشک یم لوط لاس ود شا یگدیچیپ دوخ یاہراک ہرابرد اّقیقد نآ تفرگ یم رلدآ رگید یوس زا۔تفرگ دای ہتفہ ود رد درادن دنتفگ یارب (۵۰۴-۵۰۵ ص، نامہ)دیشک لوط لاس ۴۰ شا ہداس یسانشناور نیودت رلدآ یارب اریز دنک یم قدص دیورف (۵۰۵)

مینیکیم ہراشا اہنآ ہب ہک دراد دوجو بلطم نیا رب یناوارف دہاوش [10]

ارآ تّشت ۱۰

تسا ہدمآ ہرابنیا رد نیون یسانشناور خیرات باتک رد:

ہک تسا نیا دنشاب ہتشاد رطن قفاوت نآ دروم رد تسا نکمم ناسانشناور ہک یزیچ اہنت تّیہام ہرابرد رطن قفاوت و رت سناجتمان ہتشذگ نرق لوط رد یریگید تقو رہ زا زورما یسانشناور» اب»دنہدیم ہاگدید نیا ہباشم یرطن مہ ناسانشناور ریاس «تسا روصتمان ہشیمہ زا رتشیب نآ ہتشر ہک یلوصا ہعومجم ای ہچراپکی بوچراہچ چہ،(متسیب)نرق نایاپ ہب ندش کی دزن درفنم ماظن کی...یسانشناور»۔«تسا ہدنامن یقاب دنک تیادہ ار شہوژپ و فی رعت ار یسانشناور ہراپ ار دوخ اکیرمآ یسانشناور»«تسا نوگانوگ یاہ تخاس اب تاعلاطم زا ہعومجم ہکلب تسین ہورگ رہ ہکی تروص ہب دنامیم یقاب ہراپ ہکت ہتشر «دنیب یم عزانتم یاہ جانج نیب رد ہدش ہراپ ناسنا تّیہام ہعلاطم ہب فل تخم نوٹف اب و تسا ہدیبسچ دوخ یسانشناور و یرطن یریگتہج ہب خیرات)۔دشخبیم اّقترا دوخ رکف بتکم یاہ ماد و تایرشن،تاحالطصا اب ار دوخ و دنکیم یور (۳۸-۳۹ ص، نیون یسانشناور

دوخ قبابس یاہ شہوژپ ہب ناسانشناور شرگن ریغیت.۲:

تسا ہدمآ وا دروم رد ،تسا یی ارگراتخاس بتکم نارادمدرس زا و تنوو درگاش ،رنچیت

ارینہذ رصانع وا ،دہد ریغیت یی داینب روطہب ار دوخ ماظن ہکنیا ہب درک عورش شرعم رخاوا رد رنچیت رصانع یاج ہب یسانشناور ہک داد داہنشیپ و درک فدح دوخ یاہ ینارنخس زا ۱۹۱۸ لاس لیواو زا کی ہب دعب لاس تفہ...دنک ہعلاطم اریناور تایح یاہدن یارف ای رتگرزب داعبا دیاب یساسا وینوریب یاہ ساسحا بسح رب ندیشیدنایاب امش»: تشون یلیمکت تالیصحت یوجشناد...تساخوسنم یلک روطہب...نونکا اما ؛دوب تسردشیپ لاس ہد راک نیا ،دیراذگب رانک ار فطاوع رب ،ینوریب ساسحا دننام ہتفای ماظن یاہ ہزاس بسح رب ندیشیدنایاج ہب دیزومایب دیاب امش «دیشیدنایب داعبا بسح

تفرگ میمصت و درب لاؤس ریز اریراتخاس یسانشناور حالطصا ۱۹۲۰ یاہ لاس لیواو رد یتح رنچیت ہب رنچیت رگا و ،دنتسہ ہاگدیدی رد مہم یاہریغیت اہنیا ...دماذب یوجو یسانشناور ار دوخ درکیور یراتخاس یسانشناور (تشونرس مہ دیاش)ہرہچ ،دنک لامعا ار اہنآ دناوتب ہک درکیم رمع یفاک دح (۱۴۹ ص ،نامہ)تشادزاب شننامرآ ہب یبایتسد زا ار وا گرم اما...درکیم ریغیت لماک روطہب

اب یکیزیف میہافم ہک درک داہنشیپ ہک دوب یسک دراوراہ ہاگشناد نادکییزیف نمگدیرب رود ہب دنتسہ یکیزیف لولد دم دقاف ہک میہافم مامت و دنوش فیرعت مکحم و قیق دیتاحالطصا رد نآ زا و درک بلج دوخ ہب ار ناسانشناور زا یرایسب ہجوت ہاگدیدی نیا (۳۵۴ ص ،نامہ)دنوش ہتخیر و نابز ندرک رتقیقد و رتینعی نآ فده ہک یلک لصا ای شرگن کی :دندرب ہرہب ییارگ لمع ہاگدیدی یکیزیف روطہب ای ہدہاشم لباقآلمع ہک تسا یلیئاسم رش زا ملع نداد تاجن و یملع تاحالطصا (نامہ)(دوش یم ہدناوخ ہلئسم ہبش ہچنآ)دنتسین ندادنشن لباق

لاس ۲۷ دودح ،تشادکش ،درکیم وا موہفم زا یسانشناور ہک یاہدافتسا دروم رد نمگدیرب دوخ اما یناتساد نامرق :یقرواپ رد)ینیاتشا کنارف منکیم ساسحا»: تشون ییارگ لمع داہنشیپ زا دعب ہک ماہدرک قلخ (دیآ یم رد یاپ زا نآ ہلیسو ہب دوخ ہک دنک یم قلخ یلوغ یکشزپ یوجشناد کی... رتہداس ماہتشاد رطن رد نم ہک یزیچ...مراد میب ییارگ لمع ہملک زا نم ،تسا ہدش رود نم زاآلمسم «دوش ہداد ہولج گرزب ہزادنا نیا ات اعدمرپ ردقنآ یمان ہلیسو ہب ہک تسا نآ زا

ص ،نامہ)دنوش یم نانشناربہر زا رت بصعتم ناوریپ ہکنیا زا تسا رگیدی دروم نیا دسریم رطن ہب (۲۵۶)

یسانشناور یملع تہام رد ناسانشناور دیرت.۳:

رد دیدج یملع یسانشناور ماگشیپ و یدرکراک یسانشناور یی اکیرما یلصا یدانم زمیج مایلیو (۱۹۷ ص ،نامہ)تسا ہدحتم تالای

زا لباق).درک تشپ نآ ہب یگدنز رخاوا رد دوب یسانشناور گرزب نامداخ زا ہک ہدیچیپ و باذج درم نیا (دنکن یفرعم یسانشناور ناونعہب ار وا ہک درک تساوخر د نوتسینیرپ ہاگشناد رد ینارنخس داریا روضح نودب یسانشناور ہک داد ہزاجا ہچ رگا ،تسا تاحضاو حیضوت یسانشناور :تفگیم وا (۱۹۸ ص ،نامہ).دہد ہمادا شہار ہب ناگنل گنل وا ہنارمآ

یسانشناور رب ناوارف یریثأت دوخ ہک تسا یطرش یاہ باتزاب فورعم یرطن بحاص فلواپ ناویا :تشاذگ

وینعی دحاو کی ،درک مہارف ار راتفر یساسا رصانع یسانشناور ملع یارب ،فلواپ یطرش نونف یہاگشیامزآ طیارش رد نآ شیمزآ و دوب شہاک لباق نآ ہب ناسنا ہدیچیپ راتفر ہک یلمع

دوخ هم‌انرب یلصا زکرم ار نآ و دش لسوتم راتفر دحاو نیا هب نوستاو یب ناج ،دوب ریذپناکما ...دادراق

یاهنیمز یسانشناور اریز ،تسا راد هیانک هدوب یسانشناور رب فلواپ ریثأت نیرتشیب هکنیا یدرکاک و یراتخاس یسانشناور اب وا ،تشادن نآ هب تبسن یقفاوم رظن عومجم رد فلواپ هک تسا رادروخرب ملع کی هاگیاج زا زونه یسانشناور دوب هتفگ هک زمیج مایلیو رظن اب و دوب انشآود ره رد وا ،دوب هتشاذگ رانک دوخ راک هنیمز زا ار یسانشناور فلواپ نیاربانب ،دوب قفاوم تسا هدشن هدافتسا یسانشناور یاههژاو زا یکیژولویزیف یاههژاو یاج هب هک ار یناسک دوخ هاگشیامزآ هراشا یسانشناور عافد لباق ریغ یاعدا هب بلغا شایه ینارنخس رد و درکیم همیرج ،دندرکیم ار شدوخ یتح و داد رییغت ار شش‌رگن [تسا هتفر ایند زا ۱۹۳۶ رد وا] رمع رخاوا رد فلواپ اما ،درکیم (۳۰۷-۳۰۸ ص ،نامه)دیمانیش‌یامزآ سانشناور کی

هیلوا فیعض یاهراک قیداصم یخرب،۴

ت:تشاد هراشا ناکدوک معلاطم رد لوا یاهراک هب ناوتم هنومن ناونعهب

هتسه ار نآ وا هک کدوک یتخانشناور معلاطم یوسهب ار وا کرالک هاگشناد رد لاه یکی‌تنژ قیالغ رد هک یاهویش،اه همانشسرپ زا کدوک هرابرد دوخ تاعلاطم رد لاه...درک تیاذه دادراق دوخ یسانشناور داجیا ار یدایزیمومع قوش ناکدوک هیلوا معلاطم نیا...درک هدافتسا عیسو روطهب دوب هتخومآ نام‌لآ **یاه شهوژپ رطاخهب تضرهن نیا اما** ،دش کدوک معلاطم تضرهن نتفای تیمسر بجوم و درک ،ملسان اه همانشسرپ ،یفاکان یندومزآ یاههنومن .**دش دیدپان لاس دنچ ضرع رد فیعض** ،شالت ،دندشیم لیلحت و هیجت فیعض اه‌داد،دندوب هدی‌دن میلعت اه‌داد ناگدنروآدرگ **دش یقلت،هدش تیاذه تسردان و ناسمه‌ان،قی‌قدریغ ،فیعض رایسب یسانشناور** (۲۴۱-۲۴۰ ص ،نامه)».

هنومن ،کدوک تیبرت رد رگراتفر ماطن هنیمز رد ییارگ راتفر بتکم راذگه‌یپ نوستاو یاهراک ت:تسا دراوم نیا زا یرگید

رشتنم کدوک و دازون زا یناور تبقارم مان هب کدوک زا تبقارم هنیمز رد یباتک نوستاو ۱۹۲۸ رد یوق عضوم اب هک داد هئارا ار یتاررقم یماطن،کدوگ شرورپ ریگ ناسآ ماطن یاج هب نآ رد هک درک تیبرت دروم رد ییارگراتفر شور تخس یاهه‌یصوت زا رپ باتک نیا ،دوب ناوخمه وا ییارگ طیحم ،دوب ناکدوک

دی‌ه‌دن هزاج،دی‌سوبن و دیریگن شوغآ رد ار ناکدوک زگره»؛دوب نینچ نیدلاو هب وا هیصوت لاثم یارب دی‌یوگیم ریخ هب بش‌اهنآ هب هک یم‌اگنه دیدش راک نیا هب روبجم رگا ،دندنیشنب امش یوناز یور یلیخ راک لکشم یا هفیظو دروم رد رگا ،دی‌ه‌دب تسد اهنآ اب اه حبص ،دی‌سوبب ار ناشیناشیپ الماک نیع رد هک تسا ناسآ ردقچ هک تفای دی‌ه‌اوخرد...دی‌شکب ناشرس هب یتسد دنداد م‌اجنا یبوخ «دی‌شاب نابره ناتدنزرف اب،ندوب‌ینیع

رب نوستاو یاهه‌تشون ریاس زا شیب و داد رییغت ار کدوک تیبرت یی‌اکیرمآ مسر و هار باتک نیا دروآیم رطاخهب ۱۹۸۷ رد یی‌اینرفیلاک ناگ‌رزاب کی زمیج ،نوستاو رسپ ،تشاذگ ریثأت مدرم مومع ،تفرگن شوغآ رد ای دی‌سوبن ار وا زگره و دوبن ناکدوک هب دوخ فطاوع ندادن‌اشن هب رداق شرپ هک

ات دوب مم‌مصم یدم‌عریغ یوحن هب من‌کیم رکف و دوب...ساسحایب وا»؛درک فیصوت نینچ ار شرپ وا ...»دنک بی‌صن یب یفطاع ه‌یپ عون ره زا ار مردارب و نم

نارسپ ردام نم»ناونع اب تشون یاه‌لاقم نیدلاو هلجم یارب [نوستاو رسمه]نوستاو رنری یلازور هک تشون وا ،درک نا‌عذا کدوک شرورپ دروم رد شرسمه اب قفاوت مدع رب و «متسه ارگراتفر کی

دعاقوق مامت تساوخیم یه‌اگه‌گ و دنک راهم ار دوخ فطاوع شناکدوک هب تبسن هک دوب لکشم شیارب
دشاب هداتفا قافتا زگره یرما نینچ دروآیم ن دای هب زمیج شرسپ هچ رگا دنکشپ ار یی‌ارگراتفر
...

راب نیلوا یارب هک دروآیم رطاخ هب زمیج شرسپ .درک ری‌یغت ی‌لازور گرم اب ۱۹۳۵ رد نوستاو ی‌گدنز
هقلح شنارسپ یاه‌هناش رود ار شناتسد نوستاو هطحل دنچ یارب و تسا هدی‌ه‌یرگ لاح رد ار شرپ
...درک

یارب یراختفا حول هک داد ی‌آر اکیرمآ یسانشناور نم‌چنا دوب هلاس ۷۹ نوستاو هک ی‌ماگنه ۱۹۵۷ رد
دورو زا نوستاو هطحل نی‌رخ آرد اما دناسر...کرویوی‌ن لته هب ار نوستاو ی‌صخش...دوش رداص نوستاو
نوستاو...دبای روضح نشج رد وا یاج هب ش‌گ‌رزب رسپ هک درک رارضا و درک عانت‌ما سلجم هب
کشا و دنکشپ راتفر لرتنک ی‌اوشی‌پ هک دوش هریچ وا رب فطاوع هطحل نآ رد هک دی‌سرت
(۳۲۴-۳۲۵ ص، نامه).دزیر

ار اه‌نآ همه هک مه‌دیم لوق .دی‌هدب مل‌اس لفظ نی‌ج ود کی نم هب :دوب هدش ی‌عدم رگی‌د یاج رد نوستاو
ه‌جوت نودب ار وا و منک باختنا ی‌فداصت روطه‌ب دی‌ه‌اوخب هک ار مادک ره مه‌دیم تنامض و منک گ‌رزب
ت‌ی‌ب‌رت ی‌ص‌ص‌خت هتشر ره یارب شی‌دادجا داژن و لغش و اهی‌ان‌اوت، تال‌ی‌امت، ی‌گ‌دامآ ، دادعتسا هب
...دزد ای ادگ ی‌تح و رجات ، دن‌مرنه ، نادقوقح ، کش‌زپ منک

اعدا نآ نایب رد هک تفری‌ذپ ار وا ، دی‌ام‌زایب ار دوخ ی‌اعدا ات دادن مل‌اس ه‌چب نی‌جود کی وا هب سک‌چی‌ه
(۳۴۲ ص، نامه).تسا هتفر تی‌ع‌قاو زا رت‌ارف

ت:شاد دن‌م‌تردق ی‌نی‌فل‌اخم شت‌ایح نامز رد وا یاه‌ه‌اگ‌د‌د

نان‌آ زا یرایسب .دندوبن دون‌شخ، درک‌یم حرطم نوستاو هک ی‌طارفا تی‌نی‌ع نآ زا ناسان‌شناور همه اما
ماظن هک دن‌تشاد داق‌تعا ، دندرک‌یم ی‌ناب‌یت‌شپ ی‌یارگ تی‌نی‌ع زا هک ی‌ناسک زا ی‌ض‌عب هلمج زا
تسا هدرک فذح ار کاردا و ساس‌حا ی‌اهد‌نی‌ارف دن‌نام ، ی‌سان‌شناور مه‌م رصانع زا ی‌ض‌عب نوستاو

م‌چ‌ن‌پ رد اه‌نآ...دوب ی‌سی‌ل‌گ‌نا سان‌شناور لا‌گ‌ودکم مای‌لی‌و ، نوستاو تردق‌رپ ناف‌ل‌اخم زا ی‌کی
هب ناشت‌اف‌الت‌خا دروم رد ات دندرک تاق‌ال‌م ی‌س‌ید ن‌ت‌گ‌نش‌او رد ی‌سان‌شناور پولک رد ۱۹۲۴ هی‌روف
ترسنک کی زا ندرب تذلل ی‌گ‌نو‌گ‌چ تساوخ زا و دی‌شک ش‌لا‌چ هب ار نوستاو وا...دن‌زادرپب هرطانم
دهد حیضوت ارگ‌راتفر کی رطن زا ار نلوی‌و

زا ی‌ی‌اه‌وم اب ار ه‌برگ ه‌دور هک م‌نی‌بی‌م ار ی‌درم ه‌ن‌حص ی‌ور و می‌آیم ن‌لاس نی‌ا هب نم»:ت‌ف‌گ لا‌گ‌ودکم
هت‌س‌شن ه‌جوت قرغ و تک‌اس ر‌فن نارازه و [ترسنک رد ی‌قی‌س‌وم ن‌ت‌خ‌اون هب ه‌راشا]دش‌ا‌رخ‌یم بسا مد
نی‌ی‌بت ه‌نو‌گ‌چ ارگ‌راتفر کی ار بی‌ج‌ع ی‌اهدادی‌ور نی‌ا .دن‌زادرپ‌یم دیدش ندز فک هب ه‌راب‌کی و دنا
اب ار ی‌قی‌س‌وم نی‌رض‌اح هک دن‌راد ق‌فاوت نی‌ی‌بت نی‌ا ش‌ری‌ذپ رد ی‌سان‌شناور و ی‌داع روعش...؟دن‌کی‌م
دن‌ت‌خ‌یر نورب ندز فک و ه‌له‌له اب دن‌مرنه نی‌س‌حت ه‌لی‌سو هب ار دوخ ی‌نادردق و دن‌دی‌نش دایز تذلل
ام ره‌وج» نی‌ا مامت وا .دن‌ادی‌من ی‌نادردق و نی‌س‌حت زا ، درد و تذلل زا ی‌زی‌چ چی‌ه ارگ‌راتفر اما
دنک وج‌وت‌س‌ج ار یرگی‌د ی‌اه‌نی‌ی‌بت دی‌اب و ده‌دیم تب‌سن کاخ ی‌ت‌شم هب ار «ی‌عی‌ب‌طل‌اد‌عب
ده‌اوخ لوغ‌شم ررض نودب ه‌دی‌آ نرق دنچ یارب ار وا وج‌وت‌س‌ج نی‌ا .دهد هم‌ادا نآ وج‌وت‌س‌ج هب دی‌را‌ذ‌گ‌ب
(۳۴۶-۳۴۸ ص، نامه).درک

ن:یق‌باس ی‌اه‌راک رد ه‌نی‌شی‌پ دوجو مدع ۵.

هک تشادن یا ه‌نی‌شی‌پ ای ه‌ن‌ومن چی‌ه ، ای‌ند (ی‌ه‌اگ‌نام‌رد)ی‌نی‌لاب سان‌شناور نی‌ل‌وا نا‌ون‌ع‌ه‌ب ر‌م‌تی‌و
رد...درک نی‌ودت ار شدوخ صاخ نام‌رد و صی‌خش‌ت ی‌اه‌ش‌ور اذل و ، دزاس راوت‌سا اه‌نآ رب ار شی‌اه م‌ادقا
وا هک ی‌ت‌خ‌ان‌ش ی‌اه صقن و یراتفر ی‌اه ی‌گ‌ت‌فش‌آ زا یرایسب ه‌دم‌ع تل‌ل هک تشاد رواب ر‌م‌تی‌و اد‌ت‌با

لماوع هک درب یپ شا یه‌اگانامرد هیجرت شررتسگ اب اهدعب اما دنتسه یکی‌تنژ لماوع ،دنیبیم (۱۶۰-۲۵۹ ص ،نام‌ه)دنرت مهم یطیحم

درکی‌ور هک تشادن رای‌تخا رد یاه‌قباس چیه زین تاکس،‌ینی‌لاب یسانشن‌اور رد رمتی‌و لثم شدوخ ار یزیچ ره دوب روبجم نی‌اربانب ؛دزاس راوتسا نآ رب ار [نان‌کراک نی‌رت‌ه‌ب باختنا یارب]دوخ (۲۶۶ ص ،نام‌ه).دنک نی‌ودت

یصخش تالکشم و براجت ساسارب ټی‌رطن حرط.۶

،دی‌ورف یاه‌ه‌اگ‌دی‌دش نایب هک ه‌نوگانامه .تسا هتفای یرتشیب هولج یراک‌ناور رد هلئسم نی .تسا هدوب وا دوخ یگدنز لاج حرش

رد یعامتجا یسانشن‌اور هورگ ماگشی‌پ نی‌تسخن ناو‌نع‌ه‌ب و دوب دی‌ورف درگاش ی‌نامز هک زین رل‌دآ :تسا هتسد نی‌ا زین (۵۰۰ ص ،نام‌ه)دوشیم یقلت یواک‌ناور

صخش ردام یوس زا ندش درط و ،رت‌گ‌رزب ردارب تداسح ،یرامیب اب وا یک‌دوک :تسا هدمآ وا دروم رد رطن زا مه و یعامتجا رطن زا مه... .درکیم یقلت م‌ادنا کچوک و تشز یصخش ار دوخ وا .تسا هدش یارب بی‌ترت نی‌دب و دنک ه‌بلغ ش‌ی‌اه تراقح و اه یگدن‌ام‌بقع رب ات درک ش‌الت تخس یلی‌صحت فی‌صوت .دش یاه‌نومن دنک ناربعج ار شف‌عض طاقن دیاب صخش هکنی‌ا رب ریاد شا هدنی‌آ ټی‌رطن هی‌لوا براجت می‌قتسم باتزاب دادیم لی‌کشت ار وا م‌اطن یل‌صا ش‌خ‌ب اهدعب هک تراقح یاه ساسحا (نام‌ه)تسوا دوخ

لباقم رد وا .دوبن قفاوم دی‌ورف اب ،تسا ش‌زی‌گ‌نا یل‌صا هی‌پ یس‌نج تالی‌امت هک دروم نی‌ا رد رل‌دآ یگدنز رد هک نانچ .تسا راتفر هدن‌کن‌یی‌عت یورین تراقح ټلک ساسحا کی هک تشاد هدی‌قع رل‌دآ...دادیم طبر ندب بوی‌عم یاه‌تم‌سق ه‌ب ار تراقح ساسحا نی‌ا ادت‌با رد رل‌دآ .دوب قد‌اص شدوخ یلای‌خ ای یقی‌قح یعامتجا ای ،ینه‌دی‌ندب صقن عون ره ه‌ب ار نآ و داد شررتسگ ار موه‌فم نی‌ا اهدعب (۵۰۲ ص ،نام‌ه).داد می‌م‌عت

:تسین ان‌ث‌تسم هد‌ع‌اق نی‌ا زا زین دی‌ورف وری‌پ رگ‌یدی‌ان‌روه

هتسوی‌پ ار وا شوه و ه‌فای‌ق شر‌دپ...درکیم درط ار وا شر‌دام.تشادن یفی‌رعت‌ا‌ل‌صا یان‌روه یک‌دوک -ردپ تب‌جم ناد‌قف نی‌ا .دروآیم دوجو ه‌ب تم‌وصخ و ی‌ش‌زرا یب ،تراقح ساسحا وا رد و درکیم ری‌ق‌حت براجت ذوفن زا یرگ‌یدی‌نومن نی‌ا و داد شرورپ وا رد دی‌مان «ی‌ساسا بارطضا»اهدعب هک ار یزیچ یردام (۵۰۶ ص ،نام‌ه).دهدیم ناشن ار تی‌صخش ه‌راب‌رد شه‌اگ‌دی‌د رب زاد‌رپ ټی‌رطن یصخش

رد ک‌دوک یگدن‌امرد و یی‌ادج ساسحا تروص‌ه‌ب هک تسا ی‌ساسا بارطضا یان‌روه ټی‌رطن ی‌دای‌نب موه‌فم یک‌دوک نارود تاساسحا ه‌صخش م ،فی‌رعت نی‌ا .دوشیم فی‌رعت تسا رگ تم‌وصخ هو‌ق‌لاب هک یی‌ای‌ند (۵۰۸ ص ،نام‌ه) .تسوا دوخ

.درک هدهاشم ناوتیم باتک نی‌ا ۵۰۷ ه‌ج‌ف‌ص رد ار وا بی‌ج‌ع یاه‌ه‌اگ‌دی‌د زا ی‌خ‌رب

:درک ه‌راشا نوس‌کی‌را ه‌ب ناوتیم ه‌ت‌کن نی‌ا قی‌دا‌صم رگ‌یدی‌زا

رد هک دوخ تی‌وه نارحب زا هک یا هدی‌قع،‌دراد تره‌ش تی‌وه نارحب موه‌فم ندرک حرطم رطاخ ه‌ب نوس‌کی‌را (۵۱۹ ص ،نام‌ه) .تسا هت‌فرگ هم‌ش‌چ‌رس ه‌درک ه‌برجت یگدنز هی‌لوا یاه لاس

تربلۍه و وژناش ،لوب ،ازونۍپسا ریظن یرگید هفسالف و نادنمشناد ،زتی ن بیا ل زا سپ [11]

نایم یملع شبنج کی ،یدالیم ۱۹۴۰ هه رد هخألاب هکنیا ات دن داد همادا ار هنیمر نیا رد قیقحت ناسانشناور و نانادیضایر ار نآ یرگرم هتسه هک تفرگ لکش اکیرما رد یاهتشر و یزاس لدم قیرط زا زغم درکراک هعلاطم ،شبنج نیا هیلوا و یلصا فده .دندادیم لیکشت تفای قیقحت فده نیا ،یدالیم ۱۹۵۶ لاس ردآتیاهن .دوب یسانشناور یعقاو ملع کی سیسات هب و سیسات یبرجت یاهه داد ربینتپم دیدج یسانشناور ملع کی ناوئع هب «یتخان شمولع» و هلوقم هعلاطم هب یتخان شمولع ناصصتخم ،دعب هب خیرات نآ زا .دیدرگ یفرعم یملع هعماج درکراک رد هناهگاآ تخانش شقن نینچمه ،هذزریغ و هذنز یاه متسیس رد نآ دیلوت هوجن ،تخان شمولع یتآ ناراذگ ناینب ،یدالیم ۱۹۵۰ هه رد هک دنامن هتفگان .دنتخادرپ هذنز یاه متسیس دیاب ادتبا ،یتخان شمولع هنوگ ره دیلوت یارب هک دندوب هدرپ یپ یداینب تیغقاو نیا هب یتخان شمولع تشاد نآ رب ار اه یتخان شمولع ،هاس هدی نیا .ددرگ رارقرب طابتر نآ نوماریپ طیحم و متسیس نیب هک هناهگاآ تخانش دیلوت رد تاطابترا یساسا شقن هب و دنوش دراو تاطابترا یایندهب ات دوب نامز نیا رد .دربب یپ ،دراد هدهع هب ار یعیبط یاه متسیس راتفر تیاده و لرتنک هفیظو روصتأالبق هک تسا نآ زا رتعیسو رایسب یتخان شمولع تاعلاطم هزوح دندش هجوتم اهنآ هک دشیم.

و یدام طابتر رد زیچ همه اب زیچ همه تقلخ ماطن رد هک دندقتعم یتخان شمولع نارادفرط ،هزورما متسیس رد ،دنوش هتشاذگ شیانم هب تایضایر طسوت دناوتیم هک تاطابترا نیا .تسا یونعم مادن رد طیحم یکیزیف تازیغت ادتبا هک بیترت نیب .دندنکیم لمع یصاخ هنوگ هب هذنز یاه قیرط زا اه مایپ نیا سپس ،دوشیم رهاظ ندب رد یبصع یاه مایپ تروص هب ،هدرک رثا یسح یاه یزاسلاعف و زغم ینورون یاههکبش هب دورو زا سپ و دوشیم تیاده زغم فرط هب یبصع یاهلاناک و دوشیم یدورو یاه مایپ ندش رادانعم و شزادرپ ثعاب هک یزیچ ؛دراذگیم ریثأت ندب درکراک رب اهنآ تئمه نایم نیا رد هچنآ .ددرگیم رهاظ مزیناگرا رد هناهگاآ تخانش و تاساسحا تروص هب ،تیاهن رد ریظن یتاعالطا یاهنیشام رد هک یعونصم تخانش فالخرپ ،یعیبط تخانش هک تسا نیا دراد .دندنکیم لمع دنمفده تروص هب نیاربانب و تسا رادانعم مزیناگرا یارب ،دوشیم دیلوت رتویپماک ابآمائاد ،ینورد و یفطاع نابز کی طسوت هک تسا نیا رد هذنز یاه متسیس یلصا یگژیو ،عقاورد رتویپماک رد هک یعونصم تخانش هک تسا یلاح رد نیا...دندتسه طابتر رد دوخ نوماریپ طیحم تدحو و شخب تایح دناوتیمن نیاربانب و تسا نیشام یارب ساسحا و انعم دقاف ،دوشیم دیلوت دشاب شخب.

ینعی ؛دراد راکورس تاطابترا یایندهب هچنآ ره نیاربانب و تسا تاطابترا ملع تایضایر... نونکا .دندنکیم لمع تایضایر یانبم رب یگمه ،نابز و رکفت ،هناهگاآ تخانش ،تاساسحا ،تاعالطا نابز هب تیعیبط باتک هک تشاد راهطا مهدهف نرق لیوا رد هلیلاگ ارچ هک دیمهف ناوتیم رتهب رثا رب ،یدالیم ۱۹۴۰ هه لیوا رد ارچ هک دهیم ناشن قوف بللطم نینچمه...هدش هتشون یضایر نایم شبنج» مان هب یملع میطع بالقنا کی ،یزغم مولع رگید و یسانشناور اب تایضایر دروخرپ ،تخاس نوگرگد ار یسانشناور ملع صوصخ هب و مولع هیلک هک دمآدوج هب اکیرما رد «یاهتشر

هب ییاکیرمآ نادییضایر یهورگ ،ادتبا هک تسا رارق نیا زا یاهتشر نیب دروخرپ نیا ناتساد اهنآ سآر رد شلوک کم نراو هک تسیژولویزیف و سانشناور یهورگ اب رنیو تربرون یگدرکرس یارب دنتفرگ میمصت و دندرک تاقالم رگیدکی اب دراو راه هاگشناد یکشزپ هکشناد رد ،دوب اب یتاعالطا یاهنیشام تخاس رد نآ یبصع یاهمسیانکم زا هدافتسا و زغم درکراک دروم رد قیقحت هدافتسا زغم یضایر یزاس لدم شور زا دندیسر قفاوت هب اهنآ .دنیامن تکرارشم و یراکمه رگیدکی هک ،یعیونصم شوه دیلوت و راکدوخ یتاعالطا یاهنیشام تخاس رد هرظتنمیریغ تفرشیپ اما ،دندنک نآ صوصخ هب رگید مولع ناصصتخم زا یرایسب تفرگیم تروص اکیرمآ یت یآ ما هاگشناد ردآتدمع ،یهاوک تدم رد هکیروطه .درک شبنج نیا بذج ،دنتشاد راک ورس زغم درکراک اب هک ار ییاه نایم هدرتسگ و میطع یملع شبنج کی هب سانشناور و نادییضایر هورگ ود نیب هیلوا تاقالم

ه ب هجوت اب ،یدالی ۱۹۴۸ لاس رد اما ،دوب ناشن و مان نودب شبنج نیا ادتبا .دش لیدبت یاهتشر .دش هدی مان کی تنرب یاس ،زغم یضایری زاس لدم و تاطابترا هلوقم ه ب ناگدننکت کرش زکرم تنمشناد نیا .تفرگ تروص یی اکی رما فورعم ناد یضایری رنی و تربرون طسوت یراذگ مان نیا هدن زریغ و هدنز یاه متسیس رد تاعالط شزادرپ و لاقتن ،تاطابترا ملع ناو نع ه ب ار کی تنرب یاس درکراک ی فطاع ه بنج زا هک تاسلج رد رضاح ناسان شتسیز و اه تسیژولویزیف اما ،درک ی فورعم فی رعت نیا اب دن دوب هاگآ یبوخ ه ب ینهذ یاه دادعتسا دیلوت رد نآ مهم شقن و هدنز یاه متسیس کی تنرب یاس ملع ،اهنآ رطن رد .دندی زرو تفل اخم هدنز یاه متسیس درکراک صوصخ رد رنی و صقان اهنآ درکراک ی فطاع ه بنج زا و دزادرپیم اه متسیس درکراک ی تاطابترا ه بنج ه ب اهنآ رد دش ثعاب ناسان شتسیز و نانادیضایری نیب رطن فالتخا نی... .دروآیم نایم ه ب ی تبحص نانادیضایری زا هک لوا هخاش .ددرگ میسقت مهم هخاش ود ه ب یاهتشر نیب شبنج ،یدالی ۱۹۵۶ لاس رد آت یاهن و داد هم ادا یعونصم شوه دیلوت ه ب دشیم لیکشت دنم شوه یاهنیشام هدنزاس ناسدنهم و زا لکشتیم هک مود هورگ یاضعا هکی تروصرد دی درگ رجنم هتشر نیا سیسأت ه ب یدالی ۱۹۵۶ لاس رب ینبم شبنج هیلوا فاده دن دوب ناسان شتسیز و ناسان ش نابز ،ناسان ش بصع ،ناسان شناور شبنج شوماخ لعشم ،لاس نامه رد ی تخانش مولع سیسأت اب و دندرک لاپند ار زغم درکراک هعالطم **یاهتشر نایم تاعالطم :یتخان ش مولع ه ب یخیرات یدمآرد** .دندومن نشور هرابود ار یاهتشر نایم (۱۴-۱۰ ص ،رات فگشیپ ،کی تنرب یاس ،یسانشناور ،تایضایری

ه ب هراشا هنوگره دیاب یسانشناور» :تشون ۱۹۱۳ رد یی ارگراتفر هی نایب رد نوستاو یب ناج ،رایشه یاهدن یارف ،نهذ ،دندرک یوریپ نوستاو مایپ زا هک یسانشناور «.دراذگب رانک ار یرایشه یاهباتک ی اوتحم رد هه دنچ ات .دندرک فذح یسانشناور زا ار هنایارگ نهذ یاه حالطصا همه و .دشیم هدی نهذ ه ب یاهراشا هنوگ چیه اهنآ رد اما دشیم هداد حیضوت زغم درکراک یسانشناور «تسا هداد تسد زا ار دوخ نهذ ای یرایشه» هشیمه یارب یسانشناور هک دشیم هتفگ

-دوب ندش هتخاس لاح رد جیردت ه ب شپیپ اه تدم زا دنچره ،دمآیم رطن ه ب نیچ ای-ناهگان دندوب تسردان یسایس رطن زا اه تدم هک ییاههملک .دبایزاب ار یرایشه ات دش هدامآ یسانشناور خیرات).دندروخیم مشچ ه ب یصصخت یاههلجم رد و دندی سریم شوگ ه ب اهسنارفنک و سللجم رد (۵۴۱-۵۴۰ ص ،نیون یسانشناور

لاس ۲۵ تاراطتنا ه ب هجوت اب دش هدی سرپ ناسانشناور زا ۱۹۸۷ رد یبای هنیمز هعالطم کی رد ناشی رب نیون یسانشناور یاهه بنج نیرتزیگنا تفگش ،یسانشناور هتشر رد نانآ هتشدگ ره زا شیب یسانشناور رد ی تخانش شبنج عیرس تفرشیپ هک دنتفگ خساپ رد نانآ ؟تسا مادک (۵۴۲ ص ،نامه)تسا هدوب زیگنات فگش ناشی یارب یرگیدیچ

و یی ارگ ناسنا یسانشناور رد یرایشه رب دیکأت و یشیامزآ یسانشناور رد ی تخانش شبنج اب عورش ماگنه هک ار دوخ یلصا هاگیچ رگیدی راب یرایشه هک مینکیم هدهاشم ،یدیورف دعب یواکاناور یقلت تیقفوم کی دیاب ار ی تخانش یسانشناور...تسا هدروآ تسد ه ب تشاد هتشر نیا و اپورا ی تخانش اور رکفت و هتفای شرتسگ یسانشناور یاهه نیمز رتشیب رب نا ذوفن...درک هدی شوک و تسا هتفر رتارف زین یسانشناور دوخ زا یتح .تسا هداد رارق ریثأت تحت ار هیسور بسک یگنوگچ دروم رد هچراپکی هعالطم کی اب ار هدمع یملع یاههتشر زا یرایسب یاهراک ات تسا .دشخب ماجسنا نهذ طسوت شناد

،یتخان ش یسانشناور زا یقیفلت تسا هتفرگ بقول ی تخانش ملع هک هزات زادن امشچ نیا .تسا یسانش بصع مولع و یعونصم شوه ،یرتویپماک مولع ،هفسلف ،یسانشمدرم ،یسانش نابز تدحو ناوتیم هنوگچ ار هناگادج هعالطم یاههتشر همه نیا هک شسرپ نیا حرط اب رلیم جرح هچرگ تبحص ی تخانش مولع ناو نع اب ینعی عمج تروص ه ب اهنآ زا هک درک داهنشپ هک نانچ -دیشخب یاههسسؤم و اه هاگشیامزآ .درک راکنا ناوتیم ن ار هناگدنچ یملع یاههتشر درکیور نیا دشور -دوش

یاههورگ ای اهشخپ زا یضعب و تساهدش سیسأت اکیرم رسارس یاههآگشناد رد یتخاننش ملع تسانعم نادب نیا. دناهدهش یراذگمان یتخاننش ملع یشزومآ یاههورگ ناوئعهب یسانشناور یشیامزآ اهنت هن تساهنکمم ینهذ یاهدنیارف و اههیدیپ هعلاطم هب یتخاننش درکیور، نآ مان زا رن فرص هک (۵۵۶-۵۵۷ ص، نامه). درگیب دوخ ذوفن ریز هدنیآ نرق ات زین ار یملع یاههتشر ریاس هکلب یسانشناور (۵۵۷)

تساهدمآ نینچ زین داتسا تارابع رد هرابنیا رد:

مولع ار شمساهدش هتشون مه باتک، تسابوخ دینکب صحفت، تسایدیج ملع کی نآل دنیوگیم، دنداد مه تسد هب تسد مه ملع ات ۵-۶ هک تساهملع زا یکی ینعی. دنراذگیم یتخاننش شایکی یسانشناور، تساشایکی زغم یسانش باصعا، تساشایکی یسانشنابز. یتخاننش مولع یسانش بصع ناشه مه یهپ، یبرجت راک ثیح زا هک دنوشیم یتخاننش مولع، مه اب اه نیا. تساهتسا.

مینیبب میه اوخیم امآلصا. یندب مولع میوگب دیاب تساهناش دو صقم هک نآ، یتخاننش یاج هب بوخ یلیخ ناشدرکیور لصا. تساهلاس ۷۰ هک نآل ات ردام مکش زا، دروآیم هچب رس رب هچ ندب هک ییاهزیچ زا یضعب یارب تساهتافرخزم زا رپ نآل یلو. تساهنیا رد یباسح یاهدیم کی، تساهلیخ. تساهلیخ یلیخ یلو. دندنکیم یزادرپ هی رطن دنراد، تساهدشن مه ارف شایدابم زونه دندنزیم اچ هعقد کی دنوشیم انشآ یتخاننش مولع نیا اب ات، دندنیبیم ار یمالک یاهتحب یضعب تالایخآلصا. تسین نینچ نیاآدبا. ددنک ضوع ار ام یاهباتک همه یارب رگید اه نیا یاو یا هک دوشب ضوع اه نیا هک تساه.

م. تسین نک لو ار ارجام نم هک دیوگیم یسک کی. دندنزیم فرح بخ ویدار. مدز مه ار شلاثم اهراب نم. درکیور نیا. منک شیدپ ار دندنزیم فرح دراد شنورد هک ییاقآ نآ ات، ویدار نیا دوپ و رات رد موریم، هن. ددنکیم شبارخ، تفر نیا لابند رگا اباب دیوگیم؟ دی تسه نارگن ارج. تساهبوخ درکیور نئمطم دعب. ددنک یم سررب ار شتارذ مامت، دوریم ویدار دوپ و رات رد، تساهبوخ درکیور نیاآقافتا. دوپن ویدار نیا رد، هدنیوگ نآ هک دوشیم.

ردآعقاو. تسین یخوش، تساهبیاجع و. ددنکیم سررب ار بصع، ار حور، ار عاخن، ار رشب غامد طقف! ادخ هدرک راک هچ، تسین یخوش. دروآیم رد تیهن یب زا رس دنیبیم آدعب، یسانش بصع نیا زا ار زیچ همه یتخاننش مولع رد دنراد راطت نا نآل. هرذ کی؟ دندیم اچک هچب زونه. دندیم شدوخ دیوگیم ارج. میرادن ندب نوریب اب یراک ام: «دنیوگیم. ددنکیم حیرصت، ددنشکب نوریب ندب دنج مامت هکنیا دعب، تساهبوخ یلیخ «دوشیم تسرد شزیچ همه دیسانش ب ار اه نیا همه؟ حور نئمطم اضف نآ رد، دیدیم هف ار شیهاراک شکت کت، دیدرک زاب ار اهلولس نیا رتشیب ای درایلیم. مولع تفرشیپ یارب تساهراکشآ و حضاو زیچ کی نیا. دیآیم مه رگید یاج زا یروما کی دیوشیم.

و ددنکب راک یگب لط شیور هچ ره هک تساهملع زا یتخاننش مولع، یسانشه نانشن مولع. تساهیمهم مولع اه نیا. ددنربیم عفن دنشاب غلطم، درک تفرشیپ مولع نیا هچ ره ار شتامدقم ررض دهب اه نآ هب لد، دنادب یحو ار اه نیا رگا اما. دشاب هتشاد ربخ هک یسک یارب تساهع فان. ددنربیم عفن یلیخ، دشابن اه نیا ریسایلو دشاب غلطم ام. ددنکیم.

عورش؛ تساهبوخ عورش. صن یژولویبو نآرق یسانشانعم: دنتشون باتک ات ود، این یمئاق یاقآ مامت ار اه نآ میه اوخب رگا هک تسه یلحارم کی زونه اما، تساهبوخ هداچ لصا هک انعم نیا هب بوخ زاین ملع دوخ مه؛ تسین روط نیا. میروخیم همدص، مینکب هدایپ ریسفت رد و مینکب باسح هدش و ثحب هبرتشیب دیاب. دسریمن رس، رفن کی شالت اب راک مه، دراد رتشیب تفرشیپ هب یهبرجت و تساهرطن نیب عمج هکنیا رد تساهبوخ یلیخ شلصا یلو دتفیب اه نیا و هرطانم (هعرشتم زاک ترا هلاقم). یجراخ، یسمل

۱۹۳۵ لاس زا هک یمیدق تالجم یخرب هب، یسانشناور ملع رد یا هتشرانیب تاعلاطم هنیمر رد همانلصف) Journal of Psychology: Interdisciplinary and Applied دننام تساراک هب لوغشم دومن هراشا (یدربراک و یاهتشر نیام تاقیقحت: یسانشناور

ملع نیاهتشر نیام تاعلاطم هنیمر رد یلملانیب و یلم ییاهسنارفنک هنالاس نینچمه مولع یاهتشر نیام تاعلاطم یلملانیب سنارفنک هب ناوتیم هلمج نآ زا هک تسارارقرب نیاپ رد نآ متفه شیامه هک تسارارقرب یتیبرت مولع و تیریدم، یسانشناور، یتشادهب ددرگیم رارقرب ۱۴۰۲ لاس هامریت

مولع یاهتشر نیب دنویپ داجیا رد یسانشناور شقن هلاقم هب ناوتیم نینچمه هنیمر نیارد دومن هعجارم یا هتشر نیام یاه هسسؤم هعسوت یارب یناسنا

یاهدیپ رد اهتشر شلاچ و وگتفگ و ینیشن مه، یکیدزن، یتشآ، یا هتشرانیب درکیور [12] رتهب تخانش روظنم هب فلتخم یاهتشر اب طبترم اما، دحاو یا هلئسم رد ای هجودنچ اما، درفنم ....تسا یلو هجودنچ هلئسم ای هدیپ نآ

یصصخت یاهتشر رتشیب ای ود تکرارشم و یبیکرت دوجو مزال طرش، یا هتشر نیام تالماعت رد تامادقا نیا اما. دنزادرپ هتشر ود زیخلصاح یاهزرم رد کترشم یاه هدیپ هعلاطم هب ات تسا هک تسایوحن هب رگیدکی رد یصصخت یاه هتفای نیا بیکرت، یفاک طرش، تسین یفاک هک تسایاهنوگ هب «آرا براضت» یعون. دشاب ریذپانی یسانشن و نکمممان رگیدکی زا اهنآ یزاسادج دیدج تخانش یعون و یکیتکلاید یزتنس هکلب، یمود هن و یلوا هن، دیآیم تسد هب هچنآ (یا هتشر نیام مولع ییادیپ هفسلف و یتسیچ، هچخیرات هلاقم)تسا

یا هتشرانیب درکیور زا توافتم، یسانشناور رب فلتخم مولع تاریثأت هقباس، تیانع نیاب یریذپریثأت و یسانشتسیز و کییزی هلمج زا مولع ریاس اب یسانشناور ملع نیب هطبار. تسا فلتخم بتاکم اساسا هکلب. تسا هتشاد دوجو ادتبا زا مولع لیبق نیارآ میقتسم دنهتساخرب دوخ نامزج یار مولع لد زا یسانشناور

هشیدنا: دوب دوخ رصع رب مکاح ییارگ نیشام حور اب قباطم یسانشناور یادتبا هنومن ناوئع هب دوب ییارگ نیشام حور، دروآرب رس نآ زا دیدج یسانشناور هک یاهفسلف ینعی، مهدفه نرق یساسا رواب نیارب نییآ نیا. دشیم روصت گرزب نیشام کی تروص هب یتسهناهج نآ ساسارب هک هب ار اهنآ ناوتیم و دنوشیم نییعت ی نیشام هوش هب یعیبط یاهدنیارف همه هک دوب راوتسا (۴۴ ص، نیون یسانشناور خیرات). دادحیضوت یکیزیف نیناوق هلیسو

نامز نآ هفسلف رب هک تشاد طلست هزادنا نامه هب مهذون نرق یژولویزیف رب ییارگ نیشام حور همه: دنتفریذپ ار مکح کی دنتشاد لاس ۳۰ ات ۲۰ نیب یگمه هک... نیلرب یکیزیف نمچنا... یژولویزیف دنناوتب هار نیارآ دن دوب راودیما نآ. درک هیجوت یدام لوصا بسح رب ناوتیم ار اههدیپ (۸۲ ص، نامه). دنهد طابترای کییزیف اب ار

رب هفسلف تاریثأت هلمج زاین متسیب نرق ییادتبا یا هلاس رب مکاح ییارگ تابثا هفسلف. تسایسانشناور

تسا یسانشناور رب مولع نیرترثوم زا همادا رد هچ و ادتبا رد هچ کییزیف

رد تشاد ریثأت ردق نآ یسانشناور دیدج ملع یراذگناینب رد هک یرگن رصنع ای یرگن هرذ رکف یاه لک ای اه نادیم بسج رب رکفت هب عورش اه نادکیزیف ،تفرگ رارق ددجم هطحالم دروم کیزیف زا یباتزاب،تلاتشگ ناسانشناور طسوت هدش هئارا یاههشیدن...دندوب هدرک یکیانگرا یعیبط مولع اب ات دندیشوکیم ناسانشناور ،رگید راب کی .دوب زور نآ کیزیف رد هزات یاههشیدن رد ینادیم کیزیف دربراک یعون ،تلاتشگ یسانشناور»...دندنک تباقر رت هداتفالج و رتیمیقد (۴۰۱-۴۰۰ ص ،نامه) (رلهک) «تسا یسانشناور یلصا یاهشخب

کنالپ سکام رظن ریز کیزیف رد رلهک تیبرت....دوب تلاتشگ تضره یوگنخس رلهک گناگفلو (اهوگل ای اه لکش) اه تلاتشگ و دنک دحتم کیزیف اب ار دوخ دیاب یسانشناور هک درک بیغرت ار وا (۴۰۵ ص ،نامه). دندوب یم عوقو هب کیزیف لثم یسانشناور رد

(۴۲۱ ص ،نامه) دندنکیم لمع ورن یاه نادیم هیبش یریبع هب یزغم یاهدنیارف هک تفگیم رلهک

نارگید و ،گربنزیه رنرو،رهوب زلین ،نیتشینی تربلآ یاهراک هجیتن رد متسیب نرق زاغآ رد یوگلا دروم رد ینوتوین-یا هلیلاگ هیرظن در هب درکیور نیا .دش ادپ کیزیف رد یاهزات هاگدی مهرپ نودب ار تعیبط شد رگ ناوت یمن هک دنتفریذپ ناندکیزیف...دیدرگ رجنم ناهج ینیشام یسانشناور هچرگا...دش یقلت ینتفاین تسد یرما ینیعآ الماک تی عقاو نامرآ .درک هدهاشم نآ نذر و دادخساپ نامز جور هب ماجنارس ام...درک تمواقم دیدج کیزیف یوگلا ربارب رد نرق مین دودج یملع (۵۴۴-۵۴۵ ص ،نامه). درک لیدعت یفاک ردق هب ار دوخ لکش یتخاننش یاهدنیارف ددجم شریذپ اب

دروخیم مشچ هب اه یتلاتشگ یخرب شور رد زین تایضایر زا هدافتسا:

تخادرپ یضایر لدم کی یوجوتسج هب یتخاننشناور یاهدنیارف زا دوخ یرظن موهفم هئارا یارب نیول فادهامامت ندادناشن و یگدنز یاضف میسرت یارب ار یساننش ناکم مان هب ،هسدنه زا یعون وا... (۴۲۵ ص ،نامه) .درک باختنا فادهانآ هب ندیسر یاههار و درف نکمم

دینک هعلاطم زین ار دیدج یسانشناور راذگه یاپ تنوو رب یمیش ریثأت

هک هنوگ امه تسرد ،دنک هیجت نآ هدنه لیکشت یازجا رصانع هب ار نهذ تشاد دصق تنوو یرتیمید راک .دندرکیم هیجت ار یدام ناهج ینعی ،ناش هعلاطم دروم یاهعوضوم یعیبط نادنمشناد .درکیم دیأت ار تنوو فده ییایمیش رصانع یبوانت لودج نیودت رد یشور نادیمیش فیلدنم ،نامه) دنک نیودت ار نهذ یبوانت لودج درکیم شالت تنوو دراد لامتحا هک دناهدک داهنشپ ناخروم (۱۱۱ ص

دوب یسانشناور دشور رد رثؤم مولع رگید زا یساننشتسیز:

رشتنم ۱۸۵۹ لاس رد هک یعیبط باختنا هلیسو هب عاوناشنم هرابرد ناونع اب نیوراد زلراچ باتک رب یقیمع ریثأت دش هئارا رثا نیا رد هک لماکت هیرظن .تسایند رد اهباتک نیرتیمه زا یکی،دش (۱۶۵ ص ،نامه). تشاذگ اکیرما رصاعم یسانشناور

ملع کی ناونع هب یسانشناور اب [زمج مایلیو یسانشناور لوصا باتک] باتک نیا یتهج رد ار یسانشناور زمج یاههتشون اما ،دوبن دیدج درکیور نیا .دنکیم دروخرب یتخاننشتسیز یسانشناور» هک تشاد مالعا لوصا باتک زاغآ رد زمج...داد قوس تنوو یاه یدنب لومرف زا توافقتم (۲۰۴-۲۰۳ ص ،نامه) «تسا ینهذ تایح ملع اهنآ طیارش مه و نآ یاههدیدپ طاحل زا مه

و درک رشتنم نهذ ساننشتسیز: دیورف ناونع اب یباتک ،ملع خیرات هتسجرب ناصصختم زا یکی (۴۳۹ ص،نامه). تسا هدوب نیوراد زلراچ یاهراک ریثأت تحت یدایز دح ات دیورف هک درک لالدتسا نآ رد

تَشاذگ ار دُخ ریثأت یسانشناور رب زین مه‌دزون نرق رخاوا رد یسانسنا مولع یریگلکش

ریثأت تشاد ذوفن مه‌دزون نرق مولع رد هک ییارگتابثا و ییارگ نی‌شام زادنامشچ زا دیورف تی‌هام هب نت‌سی‌رگن یارب ار یریگی‌د یاه‌ار نیون یملع یاه‌تشر مه‌دزون نرق رخاوا رد اما .تفری‌ذپ رد شه‌وژپ لاثم یارب .تفریم رتارف یکی‌زی و یتخانشت‌سیز بوچ‌راهچ زا هک دادیم هئارا ناسنا و اه‌ورین لوصحم ناسنا عون هک ار هدیقع نیای‌عامتجا یسانشناور ،یسانش‌ه‌عماج ،یسانش‌ناسنا فرص هن و یعامتجا تادوجوم ناو‌نع‌هب دیاب اه‌ناسنا هک داد ناشن و درک دی‌أت تسا یعامتجا یاه‌داهن (۴۹۹ ص ،نام‌ه)دنریگ رارق ه‌علاطم دروم یتخانشت‌سیز تادوجوم ناو‌نع‌هب

یاه‌ه‌ژاو زا هدرت‌سگ هدافت‌سا رد ناوتیم ار مولع ریاس و یسانشناور نیب لماعت زا یریگی‌د هنومن :تسناد لوبقم مولع

،دوخ طوقس لاح رد دیلوت هزوح هب ندیش‌خب یملع رابتعا و رادتقا یارب شالت رد نیای‌ام‌ژا شوه دُوب نیاش‌فده .دنکیم سابتقا یسدنهم و یک‌ش‌زپ هدات‌ف‌ا‌ج یملع یاه‌ماظن زا ار یصاخ ناگ‌ژاو و یملع،عورش‌م رتیمی‌دق مولع هزادنا هب ت‌س‌رد زین یسانشناور هک دننک دعاقت‌م ار مدرم هک (۲۵۳ ص ،نام‌ه) .تسا ی‌ساسا

نی‌ا زا یش‌زوم‌آ یاه‌ه‌ناخ‌راک ناو‌نع‌هب س‌ر‌ادم و س‌کی‌ا ه‌ع‌شا یاه‌اگ‌ت‌سد ای و جن‌س‌ام‌د هب نوم‌ژا هی‌ب‌شت .ت‌س‌ا لی‌بق

یعی‌ب‌ط‌م‌ل‌ع،کی‌زی‌ف اب ار دُخ دُوب قات‌شم ،دش‌ع‌ورش یملع یسانشناور هک یم‌اگ‌نه میراد دای هب مولع یاه‌ش‌ورات دی‌شو‌ک‌یم ه‌راوم‌ه دیدج یسانشناور .دنک گ‌ن‌هام‌ه مارت‌جا ی‌اراد و هدات‌ف‌ا‌ج،ه‌ق‌ب‌اس‌اب (۳۳۲ ص ،نام‌ه).دهد ق‌ف‌و دُخ یاه‌زای‌ن اب ار یعی‌ب‌ط

ج‌ی‌ار ت‌ای‌ر‌طن قی‌ب‌ط‌ت ت‌روص‌ه‌ب مه‌ن‌آ و هی‌وس‌کی یطاب‌ترا ،ق‌وف در‌اوم ی‌ما‌م‌ت رد هک دوش‌یم ه‌ط‌ح‌ال‌م یاه‌ت‌شر نی‌ای‌م ت‌اع‌لا‌طم اب ی‌ساسا ت‌واف‌ت ه‌ل‌ئ‌سم نی‌ا .می‌ت‌سه ده‌اش یسانشناور رد ار نارود ره رد ی‌اج هب و ه‌دش‌ا‌ج هب ا‌ج‌م‌ل‌ع یاه‌زرم هم‌ادا رد .دراد دوش‌یم ل‌ص‌اح مولع هی‌وس‌دن‌چ و هی‌وس‌ود لماعت زا هک ف‌ل‌ت‌خ‌م ب‌نا‌وج زا هک یم‌ول‌ع ی‌ما‌م‌ت و ه‌دش‌روح عوض‌وم ل‌ص‌ا ،م‌ل‌ع کی رد عوض‌وم کی نت‌ف‌رگ رارق روح‌م .دنوش‌یم لوغ‌شم هن‌یم‌ز نی‌ا رد ی‌ی‌از‌فا مه‌ه‌ب دن‌اه‌ت‌خ‌ادرپ ن‌آ هب

و هیاپ مولع :موس لصف یملع تارطانم

نیا و ،دیتسه ولج دینی ب یم دیشاب هدرک راک بوخ ار تایضایر رگا دیوش دراو یا هتشر ره امش[
سح -مهم ینابم نیب نیگنس یاه هرطانم-دیایب شیپ یا هرطانم هک یتقو صوصخ هب ار ندوب ولج
یاضف کی یتقو یلو ،دنکن سح یدرف راک یاضف رد روط نیمه ناسنا تسنا نکمم .دینک یم
ردقچ هک دیمهف یم دیا هدرک راک نآ رد و دیتسه یوق یضایر بللایم رد رگا ،دش اپ هب هرطانم
[1]دیتسه زاتشیپ

[2].دوشیم دنک شایراک تفرشیپ مه رگید یاهاج یلیخ داندن ناسنا ار هیاپ مولع ثحابم نیا رگا[
]

،مناوخب یسانشهعماج مه اوخیم ؟مراد کییزیف هب یراک هچ مناوخب داصتقا مه اوخیم نم دیوگب رگا[
یلاس دنچ نم هک یاهزادنا نآ یلو .تسا نیمه مه رما رهاظ و درادن یعنایم بخ ؟مراد کییزیف هب یراک هچ
زیگنارب شلاچ ثحب کی داصتقا و یسانشهعماج رد رگا .تسین روح نیا ممهفیم ،مدوب لوغشم
رگید نآلاینعی ،دینک ثحب وا اب دیاب و دشاب تسیئتآ و نید دض امش بطاخم هک دیایب شیپ
ناتتسد هیاپ مولع و کییزیف و یضایر رگا دینیبیم امش هک تسنا اجنیا ،تسا ونشب و وگب تقو
وا تسد رد بللایم نیا رگا هکیوحنه ،دیراد ثحب رد باتش و نتفر ولج و شزیخ تلاح آلماک ،تسا
زا و دیوگیم قح امش نوچ ،دوریم ولج امش فرح دشابن شتسد مه رگا .دیآیم هاتوک عیرس دشابن
دمهفیم ار اهانآ مه وا و دینکیم عافد یتسرد عضاوم

وا رگا هتبل .دسریم هجیتن هب دوز ،دشاب دلب ار مولع نیا هک یبطاخم ره .مراد مه ار نآ هبرجت نم
دسریم هجیتن هب و دوریم ولج تحار ثحب .دیوگیم تسرد هک دینیبیم ،دشابن بصعت و راکنا له
[3].

للاثم کی

تسیئتآ اب داتسا هرطانم

هک ار یترابع کی نم ،وا باوج یارب .تشاد یتسیئتآ یاهثحب هک یصخش کی اب دوب یاهرطانم کی
،لدوگ[4]لدوگ" یاقآ مان هب مدروآ دیدج قطنم ملع ناگرزب زا یکی زا ،دوب مه یلصا نتم
،دشاب خیرات مامت نوّیقطنم دمآرس زا دنیوگیم دیاش .دوب متسیب نرق فورعم نادیقطنم
[5].داد ماجنا یمهم یاهراک یلیخ متسیب نرق رد .دنراد هدیقع وا هب ردق نیا اهیضعب

کیّالومعم ،دنراد غوبن هک ییاه نیا اّم ،تسا هتشاد غوبن "لدوگ" نیا دیوگب هک دش روبجم اجنیا
[6].تسه اهانآ رد مه یگناوید گر

یضایر رصانع یلقع دوهش :لدوگ نخس

یتقو هک نیا ینعی باوج نیا !؟هچ ینعی باوج نیا هک دیوگب امش ؟دهدیم یی انعم هچ باوج نیا
هز ییوگالپ و ترپ هب رگید ،دیروآ دنس ناو نعهب یا هغبان کی زا ار فرح نیا وا یارب دنیبیم
یزیچ تسناوتن رگید وا نوچ یلو تسنا تسرد یفرح !؟تسنا یگناوید زا وا فرح نیا ایآ .تسنا
!مراد و مشاب هتشاد لوبق ار وا لثم اچک نم هک تسنا یدنوخآ ،صخش نیا هک دیوگب دماین ،دیوگب
و دنتسه یفرط نآ هک یناسک عون رگید یلو .درک نایب ار تهج نآ ،دیوگب یزیچ تسناوتن نوچ
.دروآ یور یزاب یچوه هب رگید هک دنیبیم .دنیکیمن لوبق ار وا فرح نیا ،دنتسه سانشلدوگ

و راوید اب نآل، مینکیم زاب مشچ، میتسه ایندینا رد ام روطچ: دیوگیم. تسای گرزب فرح یلیخ
 [7]دنبی ماریضای رضانع دراد، دنکیم زاب مشچ ام لقع اباب. میرادن لکشم دی شروخ و اوه ورد
 ی قرف هچ ندید اب ندید: دیوگیم. دیوگیم مه تسرد، تساهدوب اهزیچ نیا رد واصصخت نوچ
 مینبیم اریضای یلاثم تادوجوم مراد نم: دیوگیم! دنزیم یگنشق فرح هچ دینی بب. «دنکیم
 مینبیم ارهنآ مراد مه اجنآ، مینبیم دی شروخ اجنیا، بُخ، مینبیم مراد هکیتقو. مینبیم مراد
 «؟دراد ی قرف هچ ندید اب ندید»

ه ب عورش روطنامہ .دیوری کی زنی ہاگشیامزآ رد ،دینی بیمر ار تاسوسرحم ،دینکی م زاب مشچ امش[
 هچ نندی اب نندی رخآ .دینکی م فشک ار یضایر لئاسم ناتلقوع مشچ اب و دینکی م ندرک رکف
 رد ار یزیچ یتقو اه نیا مینکی م بجعت نم دیوگی م .تسا ینطوم کی مه نآ ینعی ؟دینکی م یقرف
 دینی بیمر دراد .تسا هدی هک یسک ؟دنزیم ار فرح نیا یسک هچ .دنراد لوبق ،دنن بیمر هاگشیامزآ
 ناشفشک ار اه نآ و موریم نم .دنن تسین نم ه ب دن ب و دنراد یلاثم دوجو یضایر رضانع نیا هک
 یضایر تازکرم ت رد ؟مینکی م ادیپ تسد یکیزیف تادهاشم ه ب هاگشیامزآ رد موریم روطچ .مینکی م
 .[8]مین بیمر ار یضایر یلاثم رضانع نآ ،یضایر یاهدوہش رد و موریم مه

نای صوصخه‌ب الاح .دنبیم لقع مشچّاعقاو .تسا تسرد و یلاع یلیخ .تسا یبوخ ّلمچ یلیخ
یناسنا مولع رد .تسا تخس رگید مولع رد .تسا حیضوت لباق رتشیب ،تایضایریاض رد بلطم
فرح نیا .دشاب تخس هک تسین هنوگنیایضایریاض مولع رد اّما ،تسا تخس هفسلف لثم یمولع رد و
،دورب ولج یهلا قوذ رس زایضایریاض رد هک مه یسکّاعقاو ینعی].^[9]دراد ینشور نایب یلیخ ،وا
یهاگن و ددرگرب دعب و دورب ولج ،دشاب هتشاد یضایریاض قوذ ینادیضایریاض دوشیم .دنبیم شمشچ
و ینوطالفا یضایریاض تادوجوم هک دشابن حضاو شیارب و دنکب شایدابم و یضایریاض هفسلف هب
^[10].دمهفیم اراه نیایتحارب .دمهفن ارنای دوشیم نّالسا .دندوجوم یضایریاض دوجو هب و دنایلاثم

ار باتک نی اچنی ن م روطچ ،مینیبیم ار یلاشم تادوجوم نی ام :دیوگیم آحی رص لدوگ نیمه دوخ اذل
هب ار ثروغاثیف هدعاق نآ دراد مه نم مشچ ،تسا هبجت دیوگیم امش ،مینکیم لوبق مینیبیم
شلابلند تمحز اب اهنادیضایر همه هکنیا ناونع هب .دنبیم دراد تیعقاو هک یزیچ کی ناونع
هک دیوگیمن ،دنبکیم حتف ار هوک هللق دنوریم درونهوک ات هد روطچ .مینکیم شفشک و میوریم
کی و دنوریم نادىضایر اهد مه نآ .دندیسر نآ هب و دنتفر ؛تسا هبجت دیوگیم ،تسا تالایخ
کی دراد اهنیا مشچ بخ ؟!یچی هک دیوگیم امش .دنوشیم لاجشوخ و دنبکیم فشک ار لومرف
هک یژرنا و مرج ملع رد .دندرک ریس یناشکهک هن ،دنتفر ییاج هن هک نآ لاج و .دنبیم ار یزیچ
ار اهتیهننب دنبکیم یضایر لئاسم لح یارب یتقو دنک ساسحا هک تسا نادىضایر مادک .دنتفرن
هناوتشپ .تسین نینچنیا آادبا .مبکیم رُیس هدام و یژرنا مراد نم هک دیوگب ،دنبکیم ریس دراد
الصا هک دنبکیم کرد ،دنبکیم تابثا ،دبایم وا هک ار هچنآ اما ،دشاب نیا دناوتیم شّدعم و شرکفت
[11].تسا یحضاو زیچ کی نیا .تسین یژرنا و هدام خنس

هک دوشیم هجوتم رگید ،دراد نونج زا یگر کی دیوگب هک دوشیم ار وا فرح نیا دراد هک یرضان ،بُخ
!دروآیم رد یزاب یچوه دراد

لئاسم و اهن ارحب ؛تایضای ریخیرات لوا هسلج [1]

۱۳۹۸ / ۹ / ۴ هسلج ،لسار هلاقم یسررب ،هقف لوصا چراخ [2]

درك هراشا دراوم نیا هب ناوتیم هیآپ مولع رب عالطا دئآوف زا [3]

مولع زا بسانم یاهلالم نثفای ،وا یارب مهف بسانم نییبت ،لباقم فرط نانخس تسرد مهف لئاسم نیب نثشاذگ توافت ،نز هطقن و قیقذ و اچب تالآؤس حرط ،یزورما نیببطاخم یارب هیآپ یسررب و ثحب لباق و دراد راک یاج زونه هک یلئاسم اب تسا تاحضاو زا زورما هک یملع هدش لح لئاسم یضعب هب درومیب تاعاجرا حرط ابّالم هک ناراک لغد یراک لغد ندادناشن و تخانش ،تسا ،دنتسه اچی یارادربهره ب ددصرد یضایر و یکیزیف

،یسیطانغم نادیم ،یژرنا ،رتا لیبق زا ییاهلالم زا ناوتیم هنوگچ دینیبب دیلیم هکی تروصرد زا قیقذ تالآؤس حرط اب و تفرگ هره بیدیحوت تارطانم رد ثروغاثیف هیضق ،یلاعتتم یربج دادعا هئارا یارب یپ ددع زیمم تشپ دادعا رد دوجوم لعفلاب تیاهن یب و لوا دادعا و یعیبط دادعا هعومجم هلاقم ۹ هرامش تسویپ هب ،درك هدافتسا ام راگزور رد دیحوت اب تفللخم نارادمدرس هب تادرجم دیامرف هعجارم رضاح نارود رد یوزوح یاه یگتسیاب

یم هره ب لدوگ و تربلیه و روتناک ات وا هسدنه و سدیلقا زا ،وا هاگن و نوطالفا زا ریسیم نیا رد .میرب

رد ۱۹۰۶ لیروآ ۲۸ هذاز) [?k???t ??ø?dl?] :یناملآ (/????rdæl/) (Kurt Gödel :یناملآ هب) لدوگ تروک [4] یسرجوین ،نوتسنیریپ رد ۱۹۷۸ هیوناژ ۱۴ هتشدگ رد -،ناتسراجم-شیرتا یهاشداپ رد ونرب رهش لدوگ تیمامتان یایاضق .دوب یشیرتا فوسلیف و نادقطنم ،نادیضایر (اکیرمآ هدحتم تالایا ،تسا متسیب نرق تایضایر هتسجرب یاهدرواتسد زا یکی

همانیگدنز

دوخبдох ،دیشاپ مه زا ناتسراجم-شیرتا یروتارپما هک ینامز و یگللس هذواد نس رد لدوگ رطاخ هب هناخ رد ار وا .تفریذپ ار شیرتا تیعبات دوخ یگللس ۲۳ رد اما تفای یکاولسکچ تیعبات نیو هاگشناد دراو یگللس ۱۸ رد لدوگ .دنتخانشیم «اچ یاقآ» مان هب شیریدپان یریسی واکچنک کیزیف تشاد دصق ادتبا رد هچرگ .دوب هدش طلسم یهاگشناد تایضایر رب وا نامز نآ ات .دش رد ییارگتیعقاو هب نامز نیا رد هک وا .دشیم رضاح مه هفسلف و یضایر یاهسالک رد ،دناوخب یرطن تاسلج رد و دوب هدناوخ ار تناک «یعیبط مولع یعیبطلادع بام لوصا» ،تشاد لیامت تایضایر کیلش روضح رد هک یاسلج رد وا .درکیم تکرش ناه سنه و پنراک ،کیلش روضح اب نیو هقلح قطنم وا .دش دنمهقالع یضایر قطنم هب ،دندناوخم ار لساار «یضایر هفسلف رب یاهمدقم» باتک نآ رب رگید مولع یانب هک دوب یلوصا لماش هک تسنادیم رگید مولع رب مدقم یملع ار یضایر .دوب راوتسا

ار وا یگدنز یضایر یاهماطن یراگزاس و تیمامت هرابرد تربلیه تیواد ینارنخس رد لدوگ روضح رب یاهمدقم هک دندرک رشتنم ار یضایر قطنم لوصا نمزکآ و تربلیه ۱۹۲۸ لاس رد .داد ریغت هعوضوم لوصا ایآ :دوب هدش حرطم نآ رد یشسرپ ناونع هب تیمامت هلسسم و دوب لوا هبترم قطنم

هک دوب ی عوضوم نیا؟ دنا ی فاک ماظن نآ زا لدم ره رد تسرد تالمج همه جاتنتسا یارب ماظن کی یامنه ار اب ار شایرتکد زت، یگللاس ۲۳ نس رد، ۱۹۲۹ رد، درک بابختنا شایرتکد تاقیقحت یارب لدوگ، دوب هدرک تابثا ار لوا هب ترم تالومجم باسح تیمامت لدوگ، شایرتکد زت رد، درک مامت ناه سنه هک دوب هدرک تابثا وا، درک رشتنم ار تیمامتان یایاضق دوب نیو رد زونه هک ینامز و ۱۹۳۱ لاس رد؛ درک نایب نآ رد ار ونایپ عوضوم لوصا ناوتب هکنانچ، ریذپهبساحم ی عوضوم لصا ماظن ره یارب

دشاب مامت دناوتیمن، دشاب راگزاس ماظن نیا رگا

درک تابثا نآ دوخ رد ناوتیمن ار ماظن نیا یراگزاس

اب هک عوضوم لوصا زا یاهعومجم رب تایضایر مامت یانب یارب شالت نرق مین هب هیضق نیا داد نایپ دوب هدیسر دوخ جوا هب تربلله مسیلامرف و لسا ریضایر لوصا اب و دوب هدش زاغآ هگرف

نیو هاگشناد زا ارتکد کردم ذخا زا دعب لاس کی تسرد هک، دراد ترهش تیمامتان یایاضق ود اب لدوگ هیضرف هک داد نایشن روطنیمه وا، دیسر پاچ هب (یو یگللاس ۲۵ نس رد ینعی) ۱۹۳۱ لاس رد نآ یرادیپ ضرف هب، ااهعومجم یروئت رد هدش هتفریذپ لوصا هلیسو هب ناوتیمن ار راتسوپی قطنم نیب طابترا نییبت هلیسو هب یروئت تابثا یارب یاهدمع مهس وا، درک لطاب، لوصا، تشاد یهجو قطنم و ارگدوهش قطنم، کیسالك

هب یربیس یرسارس نهآهار قیروط زا مود یناهج گنج تالکشم زا زیرگ یارب یگللاس ۳۳ رد لدوگ یقاب روشک نآ رد رمع نایپ ات و دیچوک اکیرمآ هدحتم تالایا و وکیسنارفناس هب اچنآ زا و نپاژ زا نامز نیا رد، دمآرد نوتسنیرپ هتفرشیپ تاقیقحت زکرم مئاد تیوضع هب ۱۹۴۶ لاس رد وا، دنام دش هتسشنزاب ۱۹۷۶ لاس رد هک نیا ات، داد همادا شتاقیقحت هب یلو دیشک تسد هلاقم راشتنا نیا رب و دروآ یور ستینبیل معلاطم هب و دش دنمهقالع هفسلف و کیزیف هب هتفر هتفر وا، دنامب هتخانیشان ستینبیل یاهراک یخرب هک، تساهدش ثعاب یاهئطوت هک، دوب هدیقع زا یاهخسن (یدالیم) ۱۹۷۰ هه لایوا رد، درک معلاطم ار لرسوه و تناک راثآ یرتمک نازیم هب نینچمه، تسا فورعم لدوگ یدوجو ناهرب هب هک درک عیزوت شتاتسود نایم ار ملسنآ یدوجو ناهرب

ینایپ یاهلاس

هک نیا زا دش یاهنوگرامیپ و دیدش سرت صوصخهپ و یناور ی تابثیپ راچد لدوگ، شیگدنز رخاوا رد درکیم هیهت شیارب، هلدآ، شرسمه هک ییاهاذغ زا اهنت لیلد نیمه هب، دوش هدناروخ مس وا هب رد هام شش و رامیپ هلدآ ۱۹۷۷ لاس رد، درکیم ناحتم ار اذغ لوا وا دوخ هک طرش نیا هب مه نآ، دروخیم زا لدوگ تدم نیا رد، دنک هیهت ار شیاذغ، دوب رداق رگید نیا رب انب و دش یرتسب ناتسرامیپ، دوب هدیسر مرگولیک ۳۰ هب شنزو هک یلاح رد؛ دش فلت یگنسرگ زا هک نآ ات، دیشک تسد ندروخ رکذ تیصخش لالتخا زایشان هیذغتءوس ار شگرم تلعل نوتسنیرپ ناتسرامیپ رد و توف یهاوگ، دنکیم

یبهزم یاههگدید

شتسود تارطن اب وا یبهزم یاههگدید، تشاد داقتعایحیسم هب و دوب رواب ادخ لدوگ تروک هدرک نایب و تشاد داقتعایحیسم گرم زا سپ یگدنز هب دج روطهپ وا، تشاد توافق نیتشینی تربلآ رب ایند هک رگا، مراد داقتعایحیسمهلا ره زا لقتسم، دراد دوجو گرم زا سپ یگدنز هک نیا هب نم؛ دوب دوجو [گرم زا سپ یگدنز] یزیچ نینچ دیاب آم تح سپ تسا رادانعم و هدش هتخاس تینالقع هیپ، دشاب هتشاد

و دنکیم یفرعم هدش دیمعت یحیسم ار دوخ، یلاؤس هب خساپ رد، هدشن لاسرا یاهمان رد و لمع نهآهگان و تسا تیصخش نودب هک ییادخ هن، مراد رواب تیصخش یارادیادخ هب نم؛ دسیونیم

ماع روطه ب وا نید هرابرد .مهدیم حیجرت ازونی پسا رب ارستی نبی ال هفسلف هجیتن رد و ،دنکیم یدوخ هب نید تیهام اما ،دنشاب یهلاریغ دیاش و دنراد لکشیم ،یزورما یاهنید زا یرایسب :دیوگیم هب اما ،تفریم ناسیلک هب دنچره تروک» :دیوگیم وا دروم رد ،(هلدا) لدوگ رسمه .تسا تسرد دوخ یکیو تیاس)«دن اوخیم لیچنا دوخ باوختخت رد ،حبص هب نشکی ره و ،تشاد رواب تیحیسم نید (ایدپ)

هنیمز رد هک - پانراک فلدار ریظن ینارکفتم اب لدوگ ییانشآ ببس ،نیو هقلح رد روضح اب وا ییانشآ یارب ار هنیمز و دش نادیضای رگنم لراک روط نیمه و - درک یم راک ملع هفسلف گیودول یاه هتشون بونجم هژیوب نیو هقلح یاضعا .درک ایهم هفسلف و یضایر ثحبم نیمه الامتحا .دوب دیوگب نابز دروم رد دناوت یم نابز هک یزیچ نآ ییاهن دح دروم رد نیاتشنگتیو یمامت یتسرد ای) دنک وجو تسج تایضایر رد ار نآ هباشم ات هدوب لدوگ یارب یا هزیگنا هلئسم (؟تسا تابثا لباق تایضایر لوصا یانبم رب ،یضایر تسرد تارابع

تاقیقحت رد گنیری سناه مان هب ینادکیزیف و ناه ،پانراک ریظن نیو هقلح یاضعا زا یخرب ،دعب اه لاس) دوب دنم هقالع رایسب عوضوم نیا هب زین لدوگ و دنوب لاعف زین یسانش ناورارف نیا هب تبسن ناگدنیا هک تفگ نرتسنگرومراکسا مان هب شایم ص ناسود زا یکی هب لدوگ فشک ار ناهج نیداینب تارذ هک متسیب نرق نادنمشناد هنوگچ هک درک دنه اوخ تواضق هلئسم ار ناسنا رد یتخاننش ناورارف نیداینب یاه تیلباق دوجو لامتحا دنتسناوتن یتح ،دنوب هدرک (دنگ حرطم).

یم شرتسگ ار خام یاه هشیدنا هک نیو هقلح یتسیویتیو پهاگدید دراو لدوگ اتیاهن لاح ره هب یاین د ،یدام یاین رب هوالع دوب دقتعم و ؛دوب ینوطالفا یهاگدید ،لدوگ هاگدید عقاو رد .دشن ،داد یخرب و یارب نیاربانب .دبای هار نآ هب دناوت یم ماهلا کمک اب ناسنا هک دراد دوجو زین یناعم هتفریذپ تیلباق ،یبرجت لکش هب ای هدوبن تابثا لباق رگا یتح ،دنراد یقیقح شزرا ،تارابع یضایر دنمشزرا یاه هاگدید هئارا یارب دوب یکمک ،شرگن نیمه .دنشاب هتشادن ار ندش درای ندش یم تکرش نیو هقلح تاسلج رد تردن اما ،دوب هداعلا قوف و قیقدی رگ هتخابم لدوگ هچرگا .لدوگ رد رگید و ۱۹۲۸ لاس زا سپ تفگ ناوت یم عقاو رد .دوب یم تایضایر رس رب ثحب هکنآ رگم ،درک رگنم طسوت هک یضایر تاسلج رد یلاعف وضع هب نآ یاج هب اما ،درکن تکرش هورگ تاسلج دش یم رشتنم هنالاس روط هب هک یا هیرشن رد تاسلج نیا یاوتحم .دش لدب ،دوب هدش لیکشت پاچ هب نآ رد هلاقم اه هد ،دوخ اهدعب و تشاد یراکمه هیرشن نیا یریبدرس رد لدوگ .دیسر یم پاچ هب دناسر .

نیا .دش لدب یضایر قطنم هصرع رد هدش هتخاننش یا هرهچ هب ناهگان لدوگ هک دوب نارود نیمه رد هک ار یزاب هلئسم هک دوب وایرتکد زت ،ود نیا زا یکی ؛دوب هلاقم ود راشتنا لصاح هژیوب ترهش نابز هب ار هلئسم نیا .درک لح ،دوب هدش حرطم نم رکاآ ملهلیو و تربلیه دیوید طسوت ۱۹۲۸ لاس رد مامت یریگراک هب رد هک ار ییاه تارابع مامت یتسرد ناوت یم ایآ ؛درک نایب نینچ ناوت یم هداس تبثم دیاب باوج هک دیسر یم رظن هب ؟درک تابثا ،دنتسه تسرد یقطنم یاهدامن یاهریسفت شرتسگ نامز نآ ات هک قطنم لوصا هک داد ناشن وایرتکد زت .داد ناشن ار نیمه زین لدوگ و دشاب ،تسا تسرد هچنآ همه یتسرد تابثا ینعی قطنم ییاهن فده ندرک هدروآرب ییانوت ،دوب هدش هداد دادعا دروم رد ،نآ و تشاد انثتسا کی زونه ،تابثا نیا اما ،دراد ار روبزم لوصا هعومجم یانبم رب یم ایآ هک داد یم ناشن تابثا نیا .دوب (تایضایر یاین د میهافم نیرت یا هیاپ ینعی) یعیبط دادعا هیرظن هدش هتفریذپ لوصا ساسارب زین ار یعیبط دادعا دروم رد تسرد هرازگ ره یتسرد ناوت ؟ریخ ای درک تبثا

نادیضایر ،ونائپ هپزوج طسوت 1889 لاس رد نآ زا شیپ (دادعا هیرظن لوصا) روبزم لوصا یم نایب لصا نیا .تسا روبزم لوصا زا یکی یضایر یارقتسا لصا .دوب هدش نیودت ییالاتی ددع یارب ندوب تسرد تروص رد روط نیمه و هدوب تسرد رفص ددع یارب هک یگژیو ره هک دنک

هک لصا نیا. دشاب تسرد یعیبط دادعا یمامت یارب دیاب، دشاب تسرد زین $n+1$ یارب n یعیبط زین یقبام دتفیپ یلوا رگا، ونیمود یزاب دننامه اریز دوش یم دای زین ونیمود لصا هب نآ زا یه‌اگ یاراد لصا نیا هک دنتفایرد نانادیضایر اما، دیسر یم رظن هب یه‌یدب، لوا هاگن رد دنتفا یم رخآ ات، دراد تلالد زین اهنآ یاه یگژیو هب هکلب، هتشدن تلالد دادعا دوخ هب طقف هکراچ، تساماهب ناونع هب هک دیسر یم رظن هب مه‌بم دح زا شیب یمود هب ترم احوطصا ترابع نینچ، نیاربانب دور راک هب یعیبط دادعا هیرظن یارب ییانبم.

یرگید رامش یب لوصا فیدر رد لصا نیا و دش رظندیدجت ارق‌تسا لصا هب تبسن، بی‌ترت نیدب. دنراد تلالد یصاخ یاه لومرف هب، دادعا یمومع یاه یگژیو رب تلالد یاج هب هک تفرگ رارق هیضق هئارا زا لب‌ق لاس دنچ ملوک‌سا فلاروت مان هب یژورن یناد قطنم هک روط نامه هنافساتم یضایر یاهرات‌خاس رد هکلب هدوبن یعیبط دادعا هب رصح‌نم، لوصا زا هدر نیا، دوب هداد ناشن لدوگ. دنوش یم اضرا زین یرگید.

اما، درک تابثا هیلوا لوصا ساسارب ار ترابع یمامت ناوت یم هک دوب نآ زا یکاح لدوگ یارتکد زت اما، دشاب تسرد یعیبط دادعا هزوح رد ترابع هچ‌نانچ هک دوب نیا نآ و تشاد دوجو نآ رد مه رادشه کی -دنک یم اضرا ار یعیبط دادعا متسیس لوصا نامه هک- تایضایر زا یرگید متسیس هزوح رد نیا هک دیسر یم رظن هب زاغآ رد. دوب دهاوخن تابثا لباق، ترابع نآ ی‌تسرد هاگنآ، دشاب تسردان هک ییاه تیوه نینچ هک دنتشدنپ یم نانادیضایر هکراچ، دشاب یساسا یا هلئسم، انثتسا رد اما، دنرادن دوجو لصا، دنتسه اهنآ زا توافتم اساسا اما، هدرک راتفر یعیبط دادعا لوصا ساسارب درک دراو ار هدننک مامت هبرض، لدوگ هیضق نیمود هک دوب نامز نیمه.

هک دراد دوجو یعیبط دادعا هزوح رد ی‌تسرد ترابع هک داد ناشن یرگید هلاقم رد لدوگ، ۱۹۳۱ لاس رد دوجو تایضایر رد ییاه تیوه هک داد ناشن وا، رگید ترابع هب) تسین تابثا لباق اهنآ ی‌تسرد دادعا نیا زا توافتم یراتفر اما، دننک یم تیعبت یعیبط دادعا هیرظن لوصا زا هچ‌رگا هک دنراد هدش نیگمغ تایضایر یاه‌داینب نتفر لاوئس ریز زا هک نانادیضایر زا یخرب، نامز نآ رد. (دنراد هبرض زا ناوت یم، مینک صرف هیلوا لوصا ناونع هب ار تسرد ترابع یمامت رگا دنتشدنپ، دن‌دوب فرص یکی‌ناکم نیناوق زا ام هک ییاج ات هک داد ناشن لدوگ مه زاب اما، داد یلاخاج، نیتویگ نیا لصا ناونع هب ار اه هرازگ مادک هک درک دهاوخن ی‌توافتم چیه، مینک یم هدافتسا تایضایر دروم رد یرگید تسرد ترابع ی‌تسرد، دنشاب تسرد یعیبط دادعا دروم رد اهنآ رگا هکراچ، میریذپ یارب یدیما رگید هک دوب هنوگ‌نیا. دنام دهاوخیقاب تابثا لباقریغ نانچمه، روبزم دادعا داعبا یمامت نییبت رد تایضایر ندوب لم‌اکان دیاب اهنآ و دوبن یا هراچ. دنامن یقاب نانادیضایر جات‌نتسا هک تسا نآ زا یکاح، ندوب لم‌اکان نیا هک دوب دقت‌عم لدوگ دوخ. دنتفریذپ یم ار تقیقح، یضایر تاقیقحت رد زین ار ناسنا دوهش شقن دیاب و دشاب یکی‌ناکم افرض دناوت یم ایاضق، تایضایر نابز و قطنم نامه اب و نادیهضایر کی هیواز زاوا، بی‌ترت نیدب. داد رارق هجوت دروم ی‌تقیقح هب اکتا موزل زا بی‌ترت نیدب و درک تابثا تخانش رد ار تایضایر ی‌تاذ ندوب لم‌اکان **هب‌وجعا، لدوگ تروک** هلاقم، گن‌ب گیب تیاس). داد ربخ ناهج تخانش رد یضایر یاهرات‌خاس یوسارف (قطنم)

[5] ۱۳۹۸/ ۱۱/ ۲۱ خیرات، هگرف هشی‌دنا هلاقم یسررب، هقف لوصا چراخ سرد

و بل‌اج هرطانم نیا زا یشرازگ، تسا هتفرگ تروص یناریا ناواچ هاگشاب تیاس رد هرطانم نیا [6] دینک هدهاشم **رضاح نارود رد یوزوج یاه یگتسیاب هلاقم ۹ رامش تسویپ** رد دیناوت یم ار یشلاچ

هک دنکی‌م رارقا دوشیم انشآ تایضایر یاضف اب سک ره: «دنیمارف یم داتسا وگ و تفگ نیا رد قبط لصا دوب دهاوخیضایر یاضف دینرت ندوب هدی‌آ ی‌یارگ‌نوطالفا و دنتسه یلاثم تادوجوم

یضایر قیاقح هک دندرک فارتعا لدوگ لثم نیو هقلح دارفا مدید یتح ،درادن یه یجوت وا ریسفت فللخ نم هک درکیم فارتعا درکیم تفللخ یی ارگن و طالفا اب هک نی اوک یتح و ،دنتسه یل لثم ...»!منک کنت ار نوطالفا شیر مه اوخیم هک لب متسین

رد یی ارگن و طالفا هراب رد ،تسا متسب نرق نان ادقطنم نیرتگرزب زا ای نیرتگرزب لدوگ تروک» دوهش ینعی ،کاردا عون نی هب یرتمک نانیمطا دیاب ام ارچ منادیمن نم: «دیوگیم یضایر لئاسم What is Cantor's continuum problem: مان هب شاهلاقم زا هدش لقن «یسح کاردا ات میشاب هتشاد ،یضایر problem

«...تسا یتسرد فرح ردقچ

زا ار لدوگ یی ارگن و طالفا و هراشا **قطنم ی هبوجا - لدوگ تروک** هلاقم زا یترباع هب همادا رد داتسا :دندنک یم نایب زین هلاقم نی هدنسیون نابز

یم شررتسگ ار خام یاه هشدن هک نیو هقلح یتسیوی تی زوپ هاگدید دراو لدوگ اتیاهن لاج ره هب» یاین د ،یدام یاین رب هوالع دوب دقتعم وا ؛دوب ینوطالفا یهاگدید ،لدوگ هاگدید عقاو رد .دشن ،داد یخرب وا یارب نیاربانب ،دبای هار نآ هب دناوت یم ماهلا کمک اب ناسنا هک دراد دوجو زین یناعم هتفریذپ تیلباق ،یبرجت لکش هب ای هدوبن تابثا لباق رگا یتح ،دنداد یقیقح شزرا ،تارباع یضایر دنمشزرا یاه هاگدید هئارا یارب دوب یکمک ،شرگن نیمه .دنشاب هتشادن ار ندش درای ندش یم تکرش نیو هقلح تاسلج رد تردن اما ،دوب هداعلا قوف و قیقذ یرگ هتخابم لدوگ هچرگا .لدوگ «.دوب یم تایضایر رس رب شحب هک نآ رگم ،درک

:تسا نی لدوگ زا هدش لقن ترباع هب freedom ربراک خساپ

رب شتخس اتبسن گرم و هتشاد مه یناور لالتخا غباون زا یلیخ لثم هک هدوب یا هغبان مه لدوگ» هدرک تابثا ور یرواب نینچ لدوگ ایآ یلو (تسین حضاو مه یلیخ غوبن و نونج زرم) هدوب نیمه رثا اب یضایر میهافم و یپ ددع رس رب لدوگ ،هن هک هتبالا ؟نیریذپب مه نارگیدی هک یوحن هب دوب «هتشادن تابثا هار هک هدوب یصخش رواب کی نوا رواب نی یلو هتشادن یفالتخا الامتحا نارگیدی

:دندنک یم دانتسا لدوگ نخس هب زین همادا رد داتسا

تسرد رایسب ار (What is Cantor's continuum problem) هلاقم رد لدوگ فرح هک مدرک ضرع البق» هتشاد ،یضایر دوهش ینعی ،کاردا عون نی هب یرتمک نانیمطا دیاب ام ارچ منادیمن نم: «منادیمن «.یسح کاردا ات میشاب

راتسویپ ناهرب لضعم) «**What is Cantor's Continuum Problem?**» ناونع اب هک یا هلاقم رد وا [7] :دیوگیم ،تسا هتشون (روتناک

I don't see any reason why we should have less confidence in this kind of perception. i.e., in mathematical intuition, than in sense perception,

یسح کاردا زارتمک ،یضایر دوهش ینعی ،کاردا هنوگ نی هب دیاب ارچ هک منیب یمن یلیلد نم راطتنا و مینکانب ار یکیزیف یاه هیرطن ات دراد یم او ار ام هک یدوهش نآ ،میشاب هتشاد هدیقع هتشاد رواب دیاب ،هوالع هب و ،دهد ناشن یراگزاس اه نآ اب یتآ یسح تاکاردا هک میشاب هتشاد یخسپ ناوتب هیتآ رد تسا نکمم و دراد یناعم ،داد خساپ ناوت یم نونکا هک یلاؤس میشاب یرسدرد زا رتمک یلیخ تایضایر یارب اهه و مچم هیرطن یاهسک و داراپ تمحازم . تیفای نآ یارب باتک زا همجرت) «.دنداد کیزیف یارب یساسحا یاه بیرف هک تسا

۱۳۹۸/ ۱۱/ ۲۱ خیرات، هگرف هشی دنا هلاقم یسررب، هقف لوصا چراخ سرد [8]

لاثم «هلاقم بلاق رد و دش تاضایلمع هگرف هشی دنا هلاقم یسررب تاضلج رد هلیسم نیا حرط [9] دنم دوس نآ هب هعجارم هک تسا هدش هداپ «ناگمه هب تادرجم هئارا یارب یرازبا؛ ناور لاؤس، قیق دتسا.

ییارگ عقاو: تضا لئاق (تاضایر هفسلف) یسانش تضا یسررب رد طنم هس نیواک [10] ییارگ دوش و ییارگ تروص، ییارگ قطنم بتاکم هک ییارگ موهفمو ییارگمان، (ییارگ نوطالفا) دن تضا هئانآ هبرطان بیترت هب.

راهچ بعکم، هریاد، طخ، یهانتمان یاه هعومجم، ددع دننام تاضایر نایعا، ییارگ نوطالفا بتکم رد و لوهجم یورملق رد، هدام و هشی دنا زا نوریب و نامز و اضف زا نوریب ... و تربلیه یاضف، یذعب ایاشا نیا. دنراد دوجو یعامتجا ای یدرف یهانگآ هانوگره زا لقتسم و (لُثم ملع هب موسوم) درجم ام رب یخرب هک دنراد یصاوخ و دنریذپیمن زین ریغت، دنا هدشن قخلخ، دن تضا یذبا و یلزا، تاضایر یاضق. تضا ییاه یسررب نیچ هب ام یامنهر لقع. مولعمان زونه یضعب و دنمولعم یغنم اب لاؤس ره. دن تضا ییاقی، جاتنتسا یعطق یاهویش دوجو تلعل هب و یرورض، ییشیپ نداد باوج لباق ال علف ام تفرعم ندوب صقان تلعل هب تضا نکمم هک دراد یباوج تاضایر رد دشابن.

یم لیاحت امرب ار دوخ میه اوخن هچ و میه اوخب هچ هک دراد یماکحا تاضایر نایارگ نوطالفا معز هب میسررب نآ هب شرامش اب دهه یم فافک ام همهریمع میچرگ، تسین ای تضا لوا ای 1+ ددع. دنک 2 ددع. تضا هدی درگ نییعت شن دوبن لوا ای ندوب لوا، ددع نیا نتشون زا لبق یحت لاح ره هب یلو، لکش نینچ ام لقع هک رطاخ نیا هب هن و تضا جوز مینک یم رکف ام هک رطاخ نیا هب هن اما، تضا جوز کی، نادیتاضایر کی. تضا نیچ هک لیلد نیا هب مکلب، تضا متفای بیترت ای هتفرگ لشتکم کی، سانش نیمز کی آلثم، یبرجت دنمشناد کی باثم هب مکلب، تسین هدنک عادبا ای شدوخ دوز ای رید، دبای و درواین سناش وارگا هتبالا. دبای یم، دراد دوجو لبق زا ار هچنآ هک تضا نامه دیاب باسح: تساهدروا دوخ یاه هتشون نیلوا زا یکی رد لسار. درکدهاوخ ار راک نیا یرگید سک میا هدیرفای ار دادعا ام. درک فشک ار یبرغ دنه بملک فتسیرک هک دشاب هدش فشک روط «دیرفای ار نای دنه بملک هک نانچمه».

هب یدنبیپ تماهش دیاب نادیتاضایر: تفگیم یو. تضا بتکم نیا نارادفرط زا یکی مات هنر دنراد یوچو، تاضایر یاهراتخاس هک درک دهاوخ قیدصت تروص نآ رد. دشاب هتشاد ار دوخ دیاقع و سوملم دوجو تروص اب دیدرت یب دوجو نیا تروص. دشی دنا یم اه نآ هب هک یصخش نهذ زا لقتسم، تضا طبترم ییعی دوجو اب قیعم و قیق یوحن هب همه نیا اب یلو، دراد توافق یچراخ ناهج یدام سپ دشاب زیغم یاه تیلعاف یفداصت لوصحم و رمث یب یزاب کی طقف تاضایر رگا اریز رد اهنه تاضایر؟ داد حیضوت ناوتیم هانوگچ ار ناهج حیرشت رد نآ یارچ و نوچ یب یزوری ریذبان دیدرت اما رت هتفه نیلکش هب مکلب، دوش یم هدی اراکش ایعی بظ زومرم و کشخ نیناوق له نآ نراقت یدوبان و یدوب و ناناچ یب و نارادناچ ناهج رد اه تروص زیمآ ننف و یهانتمان یلاوت رد، شرهاظ مغریلع، (ملع نامتخاس دروم رد) لُثم ییوطالفا ضرف هک تضا نینچ. دنکیم یلجت زین ره رد ناندیتاضایر یلو، دوریم رامشه ب ضرف نیرت یفاصتقا یفسلف طاحل زا و نیرتیعی بظ

نادی-ضایر، ی-لاثم نهج دوجو هب داقتعاب . دنراد لُثم ملع زا صقان و ییزج روصت کی اهنت مطلق
ر یراگزاس لُسم هک ت-سناوت دهوخ یو . دویب دهوخن یروص یاه شور دودح نارگن دح زا شی-ب
هب ام نامیا ییاغ تبسن و تسارتارف رایسب ام یلمع تاناکما زا لاثم ملع اریز دنک شومارف
»، دراد یاج ام دوهش رد ، هیضق کی ی-تسار

یاه هعومجم نآ رد هک ت-سا لدوگ یاهعومجم هیرطن ییارگ نوطالفا ، ییارگ نوطالفا زارگی دیتئارق
هب یبایتسد هوجن و نا-شهگ یاج ، ناشدوجو ، یرشب یهانت م براجت ربارب رد هراومه هک ، یهانت م
دوجو هاگدی نیا رد . دنراد یضایر آفرص و یکیزیف ریغ ی تیغقاو ، تسا هدوب لاؤس دروم اه نآ
یریذپ قیدصت جیاتن ئارا رد ای دنوش یم هیجوت ام یضایر دوهش یانبمرب هک یلوصا و میهافم
م-ی-ب ی-من ی-لیلد نم: «دیوگیم لدوگ . دوش یم هتفریذپ دنراد ییاراک دیدج جیاتن نداد تسد هب
، می-شاب هت-شاد هدیقع ی-سح کاردا زارتمک ، یضایر دوهش ینعی ، کاردا هنوگ نیا هب دیاب اچ هک
تا کاردا هک می-شاب هت-شاد راطتنا و مینکانب ار یکیزیف یاههیرطن ات دراد یم او ار ام هک ی دوهش نآ
یم نونکا هک یلاؤس می-شاب هت-شاد رواب دیاب ، هوالع هب و ، دهدن اشن یراگزاس اه نآ اب ی-ت آ ی-سح
ت-محازم . ت-فای نآ یارب ی-خ-ساپ ناوتب هی-ت آ رد تسا نکمم و دراد ییانعم ، داد خ-ساپ ناوت
یاه بی-رف هک ت-سا یرسرد زا ر-تمک ی-لیخ تاییضایر یارب اه هعومجم هیرطن یاهسک و دارا-پ
»، دنراد کییزیف یارب ی-ساسح

ییارگ عقاو ، ی-یارگ عقاو رگید عوین . دوش یم هدناوخ ماخ ییارگ عقاو یهاگ ییارگ نوطالفا هاگدی
د ام لُسم هیرطن نیریت هب یارب هک دنراد دوجو یضایر ءایشا نآ دیوگیم هک تسا مانتاپ-نیاوک یم لعل
هتفریذپ کییزیف رد نوریت کلا دوجو لاثم هک هجو نامه هب ، دنتسه ریذپان بان تچا نهج دروم
هتفرگ ماچنا یاه ی-ن ی-ب شی-پ دیات اب ی-ملع یاه هیرطن ی-تقو نا-شی م-عه هب . تسا هدش
ن-یا . دوش یم دیات ، تسا هیرطن زا ریذپان بان تچا ی-شخب هک زین تاییضایر ، دنوش یم هتفریذپ
، اه مزی-ناکم ک-مک هب و لدوگ لُسم هیرطن ییارگ عقاو اب بی-کرت اب یدم پولنپ طسوت هاگدی
دش یزاسزاب ی-تخانش بصع ی-رطن

قبط رب . دوش یم لئاق اهعومجم یارب ی-کییزیف ی دوجو یدم ، ییارگ نوطالفا زا رگید یلکشرد
رادراق ی-ناکم و ی-نامز و-رملق نامه رد بابتک هسفق کی یاه بابتک زا لک-شتم لُسم هعومجم ، وارطن
هعومجم» کی اراد ی-تخانش بصع طاحل زا ا-م زغم هک دیوگیم یو . دنتسه اچ نآ اب بابتک دویخ هک
دنکیم اه هعومجم کرد هب رداق ار ام هک ت-سا «بای

مامت ی-یارگ نوطالفا هب موسوم ، روگال ب.م طسوت هدش هئارا ، ییارگ نوطالفا زا رگید ی-تئارق رد
ا ی-شخب ، راگزاس یضایر لُسم هیرطن ره و دراد دوجو آعقاو ، دشاب نکمم ش دوجو هک یضایر ئش ره ، رایع
(۱-۴ ص ، [یضایر هفسلف](#)) . دنکیم فیصوت ار یضایر تیغقاو

نامتخاس و فیراعت زا هک دنتسه یغقاو یئایشا ، یضایر تادوجوم ریاس و اه هعومجم لدوگ رطن هب
: دیوگیم و دنکیم هسیاقم کییزیف اب ار تاییضایر وا . دنا لقتسم ام یضایر یاه

م. مینکیم لوبق مه ار یضایر تادوجوم میریذپ یم ار یکیزیف ءایشا دوجو ام هک لیلد نامه هب تسرد
شریذپ ، مییامن یم ضرف ار یعیبط نایع دوجو دویخ سح تا کاردا نییبت یارب هک روط نامه ینعی
، تسا یرورض یضایر لوبق لباق ماطن کی سیسات یارب مه یضایر ءایشا تیغقاو

(Godel, Russells mathematical logic, P,456_7)

هعومجم دروم رد ار کاردا نیا هیبش یزیچ هک میرادن مه یا هراچ یلو میرادن اه هعومجم زا یسح ی کاردا ام
: میریذپ اه

یسخ کاردا زا یرتمک نانیمطا ،یضایر دوهش ینعی ،کاردا عون نیا هب ام هک منیب یمن یلیلد نم
(. 483 Golde,What is captar .) میشاب هتشاد

نهذ مشچ حالطصا هتبلآ .مینک دوهش نهذ مشچ اب ار یضایر ءایشا میناوت یم ام لدوگ رظن قباطم
،رگید ترابع هب ؛میرادن هرامعتسا نیا لامعتسا زج یا هراچ ام یلو ،تسا هراعتسا کی (mind' s eye)
یضایر تادوجوم یاضف هب مینک یم لصاح عالطا یکیزیف یاضف زا یسخ تاکاردا اب هک روط نامه
،میانم یم ادپ یسرتسد یضایر دوهش هار زا ینعی ،نآ هباشم یقیرط هب زین

یم ،دنتسه یسخ تهادب یاراد - "تسا زبس فلغ" دننام - یسخ کاردا هیلوا یایاضق هک روطنامه
یم ساسحا ام .دنا یدوهش تهادب یاراد زین "12=7+5" دننام یضایر هداس یایاضق میئوگب میناوت
؛تسا دوهش و مش هب ینتبم هیضق نیذب ام رواب .میریذپب ار "12=7+5" ةیضق دیاب هک مینک
قوفت هوج و زا یکی عوضوم نیا .تسا یتاذ تهادب یاراد روکذم هیضق مییوگ یم حالطصا هب
هارگدادراق رظن هب .تسا ییارگدادراق دننام یضایر هفسلف یاه هلحن ریاس رب ییارگ نوطالفا
رد .دوش یم ماجنا یضایر یاهدامن دروم رد یصاخ دعاوق اب هک تسا جنرطش یزاب کی دننام تایضایر
اب یزاب مینک یم ساسحا ام هک تسا یتخانشناور تیعقاو نیا یاتسار رد ییارگ نوطالفا ،اجنیا
یم ام هک تسا نیا هلاس .تسین "12=7+5" ةیضق ماکحتسا و تبالص هب جنرطش یاه هرهه
نهذ مشچ راک هوجن زا یعالطا چه یلو مینک نییبت و هیجوت ار دوخ یلومعم یسخ کاردا میناوت
کیژولویزیف هبنج هب هتبلآ ؟میناد یم هچ یلومعم یسخ کاردا زا اقیقد هک مینیبب لاج .میرادن
ادیپ باتک کی دوجو هب الثم هک یرواب نیوکت هوجن و کاردا دوخ هرابرد یلو ،میفقاو دنیآرف نیا
دنیآ یم باتک زا اهنوتوف ادتبا .مینب یم زیم یور ار یباتک نم الثم .میناد یمن یزیچ مینک یم
شخب هب یرون بصع زا یتمالع و دریگ یم تروص ییاه شنکاو اجنآ رد .دنوش یم نم مشچ دراو و
نیا عوضوم .تسا هیضق کیژولویزیف هبنج اهنیا نآ لاثما و دوش یم هداتسرف خم هتسوپ یرصب
،تسا هدرکن نشور ار رواب یریگ لکش هوجن و کاردا دوخ نیوکت هوجن لاج هب اتسک چه هک تسا
عقاو رد ،نیا .تسا یگرزب زار و زمر ،دوش یم لیدبت رواب هب کیژولویزیف دنیآرف کی هنوگچ هکنیا
نیا یگنوگزار .تسا هدنام یقاب لحنی ال ناک امک هک تسا نیع و نهذ هطبار یمیدق هلاس نامه
یضایر تادقتعم نیوکت ببس یضایر تادوجوم هنوگچ میناد یمن هک تسا نآ دننام تسرد هلاس
رد ام لهج لاج ره هب یلو دوب بوخ یلیخ مینادب ار زار ود ره میتسنناوت یم رگا هتبلآ .دنوش یم ام
،تسین یعیبط نایعا زا ام یهاگآ ان زا رتشیب یضایر تادوجوم دروم

یضایر دوهش مسیناکم زا یلو میفقاو الماک یلومعم یسخ کاردا مسیناکم هب ام هک اعدا نیا الصا
زا ام دیوگ یم وا ؟تسیچ ارگ نوطالفا یاعدا مینیب .درادن ثحب دروم هلاس هب یطبر ،میعالطا یب
،دراد حیضوت و نییبت هب زاین هک تسا یتیعقاو نیا و میراد یهاگآ یضایر کی تارپ و هیرظن
ار اهنآ نهذ مشچ اب میناوت یم ام و دراد دوجو یضایر نایعا مییوگب هک تسا نیا نییبت نیرتهب
باتک هک میناد یم ام .دش حرطم یلک راب ربارب رد هک تسا یعوضوم هبش لالدتسا نیا .مینیب
نیا نییبت نیرتهب .دوش یم لصاح اچک زا یتخانشن نیا هک میهد حیضوت دیاب و تسا زیم یور
اجنیا رد ایآ .دوش یم ام ینهذ تااعابطن و تاماسترا ثعاب و دراد دوجو اعقاو باتک مییوگب هک تسا
؟دشاب یعانقا نام لالدتسا ات مینک نایب لیصفت هب ار یسخ کاردا مسیناکم ام هک تسا مزال
،دنتفریذپ یلک راب هیلع ار لالدتسا نیا دننک فشک ارتوتف هکنیا زا لبق نادنمشناد !هن
چه هب دنک نایب تحارص و تقدا اب ار نهذ مشچ اب تیؤر مسیناکم دنناوت یمن ارگ نوطالفا هکنیا
،دنک یمن دراو و لالدتسا ماکحتسا هب یللخ هجو

و نورتیروپ یلو ،میرادن یضایر تادوجوم اب میقتسم هطبار ام هک تسا تسرد ،رگید فرط زا
سرخ یضایر هاگتسد کی عوضوم لوصا لدوگ رظن هب .میسانش یمن هطساو یب مه ار نورتکل
هاگتسد کی ،رابتعا نیذب .دنوش یم هومزآ دوخ حیاتن اب و دنا ینیع نومضم یاراد هک دنتسه ییاه
،تسا کییزیف دننام یضایر

رد هک می‌یامن یم جارختسا نآ زا یجیاتن و مینک یم حرطم سرح کی ناونع هب ار یا هیضرف ام رتشیب هیضرف نآ هب ام رواب دندوب قداص جیاتن نیارگا. دنوش یم بیذکت ای دئیأت هاگشیامزآ هک تسا نیادیآ یم شپ هک یا هلاس م. مینک یم در ار هیضرف نآ دندمآ رد بآ زا بذاک رگا و دوش یم یقداص جیاتن دناوت یم بذاک هیضرف کی نوچ، تسین یگداس نیار هب هیضرف کی یسرا و نومزآ. دوش یم ققحم هیضرف نآ، دنقداص هیضرف کی زار لاصاح جیاتن هکنیا فرص هب؛ دشاب هتشاد ۱۱۲- ص، [یضایر هفسلف رد ییارگ نوطالفا](#)). دهد یم ناشن ار بلطم نیامه اه عومجم هیرطن خیرات (۱۱۵)

۱۳۹۸ / ۱۰ / ۱۷ خیرات هسلج، لسا رتلالد باب رد هلاقم یسررب، هقف لوصا چراخ سرد [11]

رد هی اپ مولع :مراهچ لصف هزوح هقباس

هزوح هقباس رد تایضایر

هک ماهتفگ ررکم نم .دنراد یقباوس هچ ام گرزب ءاملع هک دینیب تایضایر نیمه دوخ رد
تسا دعاوق ،یلح همالعل باتک نیخآ ال و .دناهتفرگ هلصاف نآ زا اههزوح ریخا نورق رد هنافساتم
[1].

ربج ملع و یلح همالعل

ملع نیا مسایند لک رد نآلا .دوب هتشذگ [2] ربح ملع شیدایی زا نرق دنچ یلح همالعل نامز
تسا هنوگنیا دینک هعجارم اچک ره .دندانیم ار نآ همه و تسا یبرع نآ مساینعی .تسا «Algebra»
موس نرق اهنیا .تسا هدوب یناجزوب و یمزراوخ یارب ،هدوب مالسا زا دعب ربح ملع شودح و شیدایی
[3]. دشابیم شدعب یارب همالعل .دش غورش

لح اهنیا :دنیوگیم هک دسریم یلئاسم هب تالماعم رد نیگنس یهقف نتم رد و دعاوق رد یلح همالعل
و متسه دلب مه همالعل نم ینعی ؟تسا انعم هچ هب همالعل هملک نیا .[4]ةلباقملا و ربحلاب دوشیم
نم رگا .درک هدافتسا هقف رد ملع نیا زا دیاب هک میوگیم مدوخ بطاخم هب هک منادیم تسرد ار نآ مه
[5].دیامرفب میوگیم هابتشا

دعاوق باتک فیلات خیرات هنیمز رد لاوقا [1]

.تسا فالخا دعاوق فیرش باتک فیلات نامز دروم رد

۶۹۹ لاس ۱۰

دراد نیققحمل رخف دوخ دنزرر هب هک یتیسو نمض رد دعاوق فیرش باتک نایاپ رد دوخ همالعل
زا ممش هه یادتبا رد و یگللاس هچنپ ندرب نایاپ هب زا سپ ار باتک نیا هک دنک یم حیرصت
:تسا هدمن فیلات شیوخ کرابم تایح

هّیصو

هّبحی ام یلإ کدشرأ و ،هتمزالم و ریخلال عفلا کقفو و ،هتعاط یلع یلعات هّللل کناعأ - ینب ای ملعلا
هب رقت امّ لکب کابح و ،نیرادلایف کدعسأ و ،هّانمتت و ریخلال نم هلمأت ام کعّلب و ،هاضری و
بابسأ کقزر و ،تاحلاصلاب کلامعأ متخ و ،دیغرلا شیعلال و دیعسلال رمعلال یف کلدّم و ،نیعلال

دق يّ نإ - رورشلا كنن عفد و ، روضحمّ لك ؤلللا كاقو و ، تاكربلا مئاطع نم كيّل عضافاً و ، تاداعسلا طاقلأب مالسإلا عئارش دعاوق هيّف كل تنّيب و ، ماكحألا يواتفّ بل باتكلا اذه يف كل تصّخل **نم تغلب نأ دعب كلذ و** ، دادسلا قيروط و داشرلا جهن هيّف كل تحضوأ و ، ؤرّحم تارابع و ؤرصتخم هلآ و هيّل عّلللا يّ لص اياربلا دّيس مكح دق و ، **نيّتسللا رشع يف تلخد و نيّسمخلا رمعلا** (714 ص 3 ج ، ماكحالا دعاوق). ايانملا كارتعا أدبم اّهب

باتك رد ناشيا دوح حيرصت هب انب) 648 لاس رد يلح همالع بانج دلوت نامز هب تيانع اب نامز نيا بىترت) ؤئامّتس و نيّعبرأ و نامث ؤنس ناضمر رهش نم نورشعل و عسّاتلا دلوملا و : شيوخ يلاجر . دشاب يم يرمق يرجه 699 لاس ، (159 ص ، لاوقالا ؤصالخ

٢٠ ٦٩٢ اى ٦٩٣ لاس

نيا رد . تساهتخادرپ دوح بتك ركذ هب زين لاوقالا ؤصالخ بىترت ، دوح يلاجر باتك رد ناشيا مان يف لتخم ياه باتك زا ، تساه يرجه (692 خسن زا يخرب قبطو) 693 لاس نآ فىلأت نامز هك باتك : تساهلمج نيا زا زين دعاوق هك دنرب يم

رّهطم نبّ يّل ع نب فسوي نب نسحلا

و ادلوم يّ لّحللا روصنم وبأ - ؤارلا و ، ؤدّشملا ؤاهلا و ، ؤمّجعملا ريغ ؤاطلا و ؤمومضملا ميملاب - بتك هل - باتكلا اذه فّنصم ، انكسم

يف نيّم لسملا بهاذم عيّمج هيّف انركذ ، هلثم لمعي مل : بهذمل قيقحت يف بلطملا يهتنم باتك هنم انلمع ، يلاعت ؤلللا ؤاش نإّمتي ، هيّف انفلاخ نم جّج لاطبإ دعب : هدقتعن ام انّجّج و ، هقفل عبس - **ؤئامّتس و نيّعست و ثالث ؤنس** رخّال عيبر رهش وه و - خيّرأتلا اذه يلا (158 ص) . مارحلا و لالّحلا ؤفرعم يف ماكحألا دعاوق باتك ... (155 ص ، لاوقالا ؤصالخ بىترت). تادّلمج

نيا : ديامرف يم هنوگ نيا نآ خيرات و باتك فىلأت هجو دروم رد ماثللل فشك فىرش باتك بحاص و لوقعم لىصحت هب لاغتشا زا سپ وا دوح راهظا هب انب و نيققحم لارخف تساوخرد هب باتك : تساهدش فىلأت لوقنم

تأرق و ، لوقنملا و لوقعملا يف - حور ؤلللا سّدق - يدلاو يّل تلغتشا اّمل : مالسإلا رخف لاق ، هقئاقح و هارسلأ اعماج ، هقفللا يف اباتك لمعي نأ هنم تسمتلا ، انباحصأ بتك نم اريثك ، مكحلا نم اهمزلي ام يلا ؤدعاقل لك دنع ريّشي نأ و ، ناهربلا و نيّلوصألا يملع يّل هلئاسم يّنتبي هيّبنتل ، اهاوحف و رخّأ ؤدعاقل يّل عّصن نم مزل ام و ، هاوتف و هدقتعم كلذ لبق ركذ دق ناك نإ و نيّدلقملا لاهجلا نم ريّثكّ نظي دق ، مارحلا و لالّحلا ئدابم دعاوق و ، ماكحألا لوصأ يّل دهتجمللا دّيجلارعللل ليو : ليقي امك ، ادحاو افرح همالك نم اومهف ي مل مّؤنأ اوملعي مل و ، هيّف ماكحألا ضقانت يهتنا ، ؤوسلا ؤاور نم

هدش فىلأت ٦٩٢ اى ٦٩٣ لاس رد باتك هك تساه لوقعم اى ٦٨٢ لاس رد رخف بانج دلوت هب تيانع اب : ددهد يم خساپ ناشيا ؟ دشاب

فيّنصت سامتلا و ، لوقنملا و لوقعملا يف باتكلا اذه فيّنصت لبق هلاغتشا دعبتسي دق و **باتكلا فّنصملا دق و** ، ؤئامّتس و نيّنامث و نيّتنثا ؤنس دلو ؤنأل ، اذك و اذك هتفص باتك **و نيّعست و ثالث ؤنس ؤنأ و** ، اهل ؤدع خيرات ركذ و ، **ؤصالخلا يف هتافنصم يف** مامتإ دنع رمعلا نم هل ناكف ، **نيّعست و نيّتنثا ؤنس خسنلا ضعب يف و** ، **ؤئامّتس** . ؤاشي نم هيّتؤي ؤلللا ديبل لصفلا نكل و ، هلبق اّمع الصف ، لقأ و ، رشع و ، رشع يدحإ باتكلا

يف تعرش و ،ةنس ةرشع ثالث لمكأ مل و اهلوقنم و اهلوقعم مولعلا ليصحت نم تغرف دق و لمكأ مل و صيخلتلا حرش مهف يلع صيرحلا ةينم تفنص و ،ةرشع يدحإ لمكأ مل و فينصتلا ،شاوح و حورش و نوتم نم ةرشع يلع فيني ام يبتك نم هلبق تللمع تنك دق و ،ةنس ةرشع عست ةعيرشلا لوصأ يف ةعيربلا دوخلا و ،نيذلا لوصأ يف ةذبزل و ،اهعباوت و ةغالبل يف صيخلتلا لك نينس رشع نبا أن و سوردا نم يقيلا تنك و .ةففسنلا دئاقع حرش يشاوح و ،فشاكلا و ،اهحورش و ،هلوطم و هرصتخم ،ينازاتفتلل صيخلتلا حرش

مان قاحلا لامتحا ؛تسا لمات لباق هك دنيامرف يم حرطم زين ار يرگيد لامتحا ناياپ رد ناشيا نينس دعب ةصالخلا يف امب باتكلا مساقاحلا لامتحا عم اذه :ةصالخ باتك فيلأت زا سپ باتك (١١٢-١١١ ص ،١ ج ،ماثلل فشك)اهفيلأت نم

اهيف بتكلا هذه و :دوش يم تيوقت بتك نيوانع ركذ ناياپ رد هصالخ رد همالع مالك اب لامتحا نيا (١٥٩ ص ،لوقالا ةصالخ بىترت)همامت يلاعت ؤللا نم وجرن ،متي مل ريثك

هدرك ناونع ٦٩٣ اى ٦٩٢ لاس ار باتك فيلأت خيرات ،لاوقالا ةصالخ هب دانتسا اب ارهاط زين ةعيرذلا :تسا:

مارحل و لالحل لئاسم يف ماكحلأ دعاوق 930

اهيلع فنصملا رصع هخسن ،ةروهشملا ةلواتملا بتك نم يه و 726 يفوتملا يلحلل ةمالعلل و يشاوحلا و ةقيللعلتلا ترم دق و 725 يف يلماعال ميهاربإ نب رصان نب نيسحلل هاهنأ:هئاهنإ نل ليق و ةماركلا حاتفم و ماثلل فشك و دصاقملا عماج لثم ،هلمح يف لك هيلع ةريثكلا حورشلا سامتلا اب ماكحلأ دعاوق نيب و هاواتف هيف صخل هقفل يف ،نيتس و ةئامتس دعاوقلا لئاسم ددع لاسربا لصفتملا ءالآل فدارت و ءامعنلا غباوس يلعل هلل دمحلا]:هلوأ .نيققحلم رخف هدلو 692 وأ 693 يف هنم غرف دق و ،روكذمل هدلو لىل ةطوس بم ةيصوت هتمتاخ يف و [...]ءايبنألا اضر دمحم خيشلا نب يلعل خيشلا ةنازخ يف دوحوم هخسن و ماثلل فشك يف هركذ امك ،ءاطغل فشاك

عبط ،نيتسللا رشع يف لخد و نيسمخ رمعلال نم غلب نأ دعب همتأ هنإ :هزخآ يف لاق نب نيذلا رخف دنع دجوي و 1329 يف ةعفان يشاوح عم ريبك يلحر عطقب اهنم و 1272 يف اهنم ارارك لىل ةعيرذلا).يلحلل ةمالعلا ةزاج اهيلع و 724 اهتباتك يور ،هخسن اضيأ نارط يف نيذلا دج (١٧٧-176 ص ؛ 17 ج ؛ ةعيرشلا فيناصت

هدرك دراو لاكشا گررباقآ رب ،دعاوق باتك ياهتنا رد همالع بانج تيصو هب دانتسا اب زين ىخرب :دنا:

يلعل يلاعت ؤللا كناعأ ينب اي ملعا :هلوقب هدلو اه ي صوي ةمالعلل ةمّيق ةيصو باتكلا رخآ يف و مالسلال ةئارش دعاوق كل تنّيب و ،ماكحالا يواتفّ بل باتكلا اذه يف كل تصّخل دق .. هتعاط نا دعب كلذ و ،دادسلال قيروط و داشرلا جهن هيف كل تحضوأ و ،ةزرحم تارابع و ةرصتخم ظافلأب كارتعا أدبم اهّنأب اياربلا ديس مكح دق و ،نيتسللا رشع يف تلخد و نيسمخلال ،رمعلال نم تغلب .. ايانملا

و ،ه 700 وأ 699 ماع هنع زواجت و ،ه 698 ماع نيسمخلال غلب دقف ،ه 648 ماع ديلاوم نم ةمالعللّ نا امب و (ةركذت).ماتب سيل ه 692 وأ 693 ماع دعاوقلا فلّأ ؤنأ نم زيجملا انخيش هركذ امّ نا ملعي كلذب (254 ص ؛ 1 ج ؛ نايعال

هنوگ نيا بلطم ود نيب ناوت يم ،تسا هدش ناونع غارف هملكّ احي رص نأ رد هك ةعيرذلا مالك زا غراف كىدزن يطر رد نأ لىمكت اما تسا هدوب نأ زا لبق اى و ٦٩٢ لاس زا تباتك يادتبا خيرات هك درك عمج

دشاب یم ۶۹۹ لاس ینعی لاس هد ب.

۷۲۰ لاس ۳.

ه‌نوگ نی‌ا ی‌کرک ق‌ق‌ح‌م مو‌ح‌رم نا‌درگ‌اش زا ی‌خ‌رب زا ءا‌م‌ل‌ع‌ل‌ا ضا‌یر رد ،ه‌ا‌گ‌د‌ی‌د ود نی‌ا ل‌ب‌ا‌ق‌م ه‌ط‌ق‌ن رد :د‌ن‌ا‌د یم ۷۲۰ لاس ه‌ب و لاس هد ی‌ط رد ار د‌ع‌ا‌وق ف‌ی‌ل‌أ‌ت ه‌ک ت‌س‌ا ه‌د‌ش ل‌ق‌ن

م‌ه‌ن‌م و :خ‌ی‌ا‌ش‌م‌ل‌ا ی‌م‌ا‌س‌أ ر‌ک‌ذ‌ل ة‌ل‌وم‌ع‌م‌ل‌ا ه‌ت‌ل‌ا‌س‌ر ی‌ف ی‌ک‌ر‌ک‌ل‌ا ی‌ل‌ع خ‌ی‌ش‌ل‌ا ة‌ذ‌م‌ا‌ل‌ت ض‌ع‌ب ل‌ا‌ق و ی‌ل‌ح‌ل‌ا ر‌ه‌ط‌م‌ل‌ا ن‌ب ف‌س‌و‌ی ن‌ب ن‌س‌ح‌ل‌ا ن‌ی‌د‌ل‌ا ل‌ا‌م‌ج ة‌م‌ا‌ل‌ع‌ل‌ا م‌ا‌غ‌ر‌ض‌ل‌ا د‌س‌ا‌ل‌ا و م‌ا‌ق‌م‌ق‌ل‌ا ر‌ح‌ب‌ل‌ا خ‌ی‌ش‌ل‌ا د‌ع‌ا‌وق‌ل‌ا ب‌ا‌ت‌ک‌ا ه‌ن‌م ،ن‌ی‌ت‌ئ‌ا‌م‌ل‌ا ی‌ل‌ع ف‌ی‌ن‌ت ی‌ت‌ل‌ا ة‌ن‌س‌ح‌ل‌ا ت‌ا‌ف‌ل‌ؤ‌م‌ل‌ا و ة‌ر‌ی‌ث‌ک‌ل‌ا ف‌ی‌ن‌ا‌ص‌ت‌ل‌ا ب‌ح‌ا‌ص ة‌ی‌ا‌ه‌ن و م‌ا‌ل‌ک‌ل‌ا م‌ل‌ع ی‌ف م‌ا‌ر‌م‌ل‌ا ة‌ی‌ا‌ه‌ن و ة‌ی‌ا‌ه‌ن‌ل‌ا و ب‌ل‌ط‌م‌ل‌ا ی‌ه‌ت‌ن‌م و ف‌ل‌ت‌خ‌م‌ل‌ا و ر‌ی‌ر‌ح‌ت‌ل‌ا و د‌ا‌ش‌ر‌ا‌ل‌ا و م‌ل‌ع ی‌ل‌ا ل‌و‌ص‌ول‌ا ب‌ی‌ذ‌ه‌ت و ی‌د‌ا‌ه‌ل‌ا و ن‌ی‌د‌ش‌ر‌ت‌س‌م‌ل‌ا ج‌ه‌ن و ق‌ح‌ل‌ا ج‌ه‌ن و ل‌و‌ص‌ا‌ل‌ا م‌ل‌ع ی‌ل‌ا ل‌و‌ص‌ول‌ا ة‌ن‌س ن‌ی‌ن‌س ر‌ش‌ع ی‌ف ا‌ه‌ف‌ل‌ا د‌ع‌ا‌وق‌ل‌ا ه‌ف‌ی‌ن‌ا‌ص‌ت د‌و‌ج‌أ و ،ح‌ا‌ل‌ص‌ل‌ا ج‌ا‌ه‌ن‌م و د‌ا‌ق‌ت‌ع‌ا‌ل‌ا ب‌ج‌ا‌و و ل‌و‌ص‌ا‌ل‌ا 363-ص ؛ 1ج ؛ ء‌ا‌ل‌ص‌ف‌ل‌ا ض‌ا‌ی‌ح و ء‌ا‌م‌ل‌ع‌ل‌ا ض‌ا‌ی‌ر). ی‌ه‌ت‌ن‌ا -د‌ا‌د‌غ‌ب‌ب ه‌س‌ر‌د‌ب ل‌غ‌ت‌ش‌ا و ة‌ئ‌ا‌م‌ع‌ب‌س و ن‌ی‌ر‌ش‌ع 363-ص ؛ 1ج ؛ ء‌ا‌ل‌ص‌ف‌ل‌ا ض‌ا‌ی‌ح و ء‌ا‌م‌ل‌ع‌ل‌ا ض‌ا‌ی‌ر). ی‌ه‌ت‌ن‌ا -د‌ا‌د‌غ‌ب‌ب ه‌س‌ر‌د‌ب ل‌غ‌ت‌ش‌ا و ة‌ئ‌ا‌م‌ع‌ب‌س و ن‌ی‌ر‌ش‌ع (۳۶۴)

د‌ر‌ا‌د‌ن ر‌و‌ا‌ب ار ی‌ب‌ل‌ط‌م ن‌ی‌ن‌چ ا‌ما د‌و‌خ نا‌ش‌ی‌ا

ف‌ی‌ل‌أ‌ت نا‌ک و ،ة‌ئ‌ا‌م‌ع‌ب‌س و ن‌ی‌ر‌ش‌ع و ت‌س ة‌ن‌س ة‌م‌ا‌ل‌ع‌ل‌ا ء‌ا‌ف‌و نا‌ل‌ف ال‌و‌أ‌م‌أ :ر‌ظ‌ن ه‌م‌ا‌ل‌ک ی‌ف :ل‌و‌ق‌أ‌ و (۳۶۴ ص ،ن‌ا‌م‌ه‌)... د‌ع‌ا‌وق‌ل‌ا

ی‌د‌ر‌ج‌و‌ر‌ب ه‌ل‌ل‌ا ت‌ی‌آ مو‌ح‌رم ه‌ن‌ا‌خ‌ب‌ا‌ت‌ک رد د‌و‌ج‌وم ی‌ط‌خ ه‌خ‌س‌ن رد ن‌ی‌ن‌چ‌م‌ه و د‌و‌ج‌وم ع‌ب‌ط رد ف‌ل‌وم ت‌ر‌ا‌ب‌ع (ه‌ک ت‌س‌ا ب‌ی‌ج‌ع) ت‌س‌ا ه‌د‌ش ه‌م‌ج‌رت ز‌ی‌ن ش‌خ‌ب نی‌ا ،ی‌س‌ر‌ا‌ف نا‌ب‌ز ه‌ب ب‌ا‌ت‌ک ه‌م‌ج‌رت رد ا‌ما د‌ر‌ا‌د ط‌ق‌س ی‌ر‌ج‌ه ۷۲۰ لاس رد ی‌گ‌ل‌اس ه‌د ن‌س رد» ه‌ک ت‌س‌ا ه‌د‌ش ه‌م‌ج‌رت ه‌نوگ نی‌ا ،ب‌ا‌ت‌ک نی‌ا رد ال‌ا‌ب ه‌ر‌ق‌ف : (ه‌م‌ا‌ل‌ع ب‌ا‌ن‌ج‌ن‌س ه‌ن و ت‌س‌ا ف‌ی‌ل‌أ‌ت نا‌م‌ز ل‌وط ،لاس هد زا د‌و‌ص‌ق‌م ه‌ک ن‌آ ل‌ا‌ح و !»ه‌د‌ر‌ک ف‌ی‌ل‌أ‌ت

ه‌ب ا‌ن‌ب و ت‌س‌ا ه‌ت‌ش‌ذ‌گ‌رد 726 لاس رد ه‌م‌ا‌ل‌ع‌ل‌ا،ر‌ی‌ز ت‌س‌ی‌ن ر‌ظ‌ن زا ن‌و‌ر‌ی‌ب ل‌ض‌ا‌ف نی‌ا م‌ا‌ل‌ک،د‌ی‌و‌گ ف‌ل‌ؤ‌م ف‌ی‌ل‌أ‌ت زا نا‌م‌ز ه‌چ و د‌ش‌ا‌ب ه‌ت‌ش‌و‌ن ش‌ت‌ل‌ح‌ر زا ش‌ی‌پ لاس ش‌ش‌ش ار د‌ع‌ا‌وق ب‌ا‌ت‌ک ی‌ت‌س‌ی‌ا‌ب و‌ا ه‌ت‌ش‌و‌ن ض‌ا‌ی‌ر ه‌م‌ج‌رت). د‌ش‌ا‌ب ه‌د‌ر‌ک س‌ی‌ر‌د‌ت،ه‌د‌وب د‌ا‌د‌غ‌ب رد ه‌ک ی‌ض‌ر‌ف ر‌ب،د‌ا‌د‌غ‌ب رد ا‌ت ه‌ت‌ف‌ا‌ی ت‌غ‌ا‌ر‌ف ن‌آ (۴۹۹ ص ،۱ ج ،ء‌ا‌م‌ل‌ع‌ل‌ا

ی‌ا‌ر‌ب ی‌ی‌ا‌ج ر‌گ‌ی‌د د‌ش‌ا‌ب ف‌ی‌ل‌أ‌ت ی‌ا‌د‌ت‌ب‌ا ه‌ن و نا‌ی‌ا‌پ نا‌م‌ز ،۷۲۰ لاس زا د‌و‌ص‌ق‌م ر‌گ‌ا د‌س‌ر یم ر‌ظ‌ن ه‌ب .د‌ن‌ا‌م یم‌ن ی‌ق‌ا‌ب د‌ا‌د‌غ‌ب رد ت‌ن‌و‌ک‌س د‌رو‌م رد م‌ا‌ه‌ا‌ب زا ر‌ی‌غ ض‌ا‌ی‌ر ب‌ح‌ا‌ص ل‌ا‌ک‌ش‌ا

:د‌ن‌ک‌ی‌م نا‌و‌ن‌ع 699 لاس نا‌م‌ه‌ه ار ب‌ا‌ت‌ک ف‌ی‌ل‌أ‌ت نا‌م‌ز ،ل‌م‌آ‌ل‌ا ل‌م‌ا ر‌ب ز‌ی‌ن د‌و‌خ ه‌ق‌ی‌ل‌ع‌ت رد ی‌د‌ن‌ف‌ا مو‌ح‌رم

و ،ة‌ئ‌ا‌م‌ت‌س و ن‌ی‌ع‌س‌ت و ع‌س‌ت ة‌ن‌س نا‌ض‌م‌ر ر‌ه‌ش ع‌س‌ا‌ت ة‌ل‌ی‌ل ه‌ف‌ی‌ل‌ا‌ت ن‌م غ‌ر‌ف (م‌ا‌ک‌ح‌أ‌ل‌ا د‌ع‌ا‌وق ب‌ا‌ت‌ک) ی‌ف ة‌ج‌ح‌ل‌ا ی‌ذ‌ن‌م ر‌ش‌ع ع‌ب‌ا‌ر ة‌ل‌ی‌ل ه‌ن‌م ف‌ل‌ؤ‌م‌ل‌ا غ‌ا‌ر‌ف ن‌ا ه‌ت‌ذ‌م‌ا‌ل‌ت ض‌ع‌ب ط‌خ‌ب ه‌ن‌م ة‌خ‌س‌ن ر‌خ‌آ ی‌ف ت‌ی‌أ‌ر (127ص ؛ ل‌م‌آ‌ل‌ا ل‌م‌ا ة‌ق‌ی‌ل‌ع‌ت). ة‌ر‌و‌ک‌ذ‌م‌ل‌ا ة‌ن‌س‌ل‌ا

د‌ر‌گ‌ا‌ش م‌ا‌ل‌ک ر‌ب ،ب‌ا‌ت‌ک نا‌ی‌ا‌پ رد ه‌م‌ا‌ل‌ع‌ل‌ا ب‌ا‌ن‌ج ت‌ی‌ص‌و ه‌ب د‌ا‌ن‌ت‌س‌ا ا‌ب ز‌ی‌ن نی‌م‌ا ن‌س‌ح‌م د‌ی‌س مو‌ح‌رم :د‌ن‌ک‌ی‌م د‌را‌و ل‌ا‌ک‌ش‌ا ی‌ک‌ر‌ک ق‌ق‌ح‌م

6600 ه‌ل‌ئ‌ا‌س‌م ی‌ش‌ا‌و‌ح‌ل‌ا و ح‌و‌ر‌ش‌ل‌ا ر‌ی‌ث‌ک نا‌د‌ل‌ج‌م م‌ا‌ر‌ح‌ل‌ا و ل‌ا‌ل‌ح‌ل‌ا ة‌ف‌ر‌ع‌م ی‌ف م‌ا‌ک‌ح‌أ‌ل‌ا د‌ع‌ا‌وق (13) غ‌ر‌ف و ن‌ی‌ن‌س ر‌ش‌ع ی‌ف ه‌ف‌ل‌ا ه‌ف‌ی‌ن‌ا‌ص‌ت د‌و‌ج‌أ ه‌ن‌ا ی‌س‌ل‌ج‌م‌ل‌ا ذ‌ی‌م‌ا‌ل‌ت ض‌ع‌ب ن‌ع ض‌ا‌ی‌ر‌ل‌ا ی‌ف .ة‌ل‌أ‌س‌م ا‌م د‌ع‌ا‌وق‌ل‌ا ر‌خ‌آ ی‌ف ی‌ت‌ل‌ا ه‌د‌ل‌ول ة‌م‌ا‌ل‌ع‌ل‌ا ة‌ی‌ص‌و ی‌ف و .ی‌ه‌ت‌ن‌ا د‌ا‌د‌غ‌ب‌ب ه‌س‌ر‌د‌ب ل‌غ‌ت‌ش‌ا و 720 ة‌ن‌س ه‌ن‌م ه‌ن‌م غ‌ا‌ر‌ف‌ل‌ا د‌ن‌ع ه‌ر‌م‌ع نو‌ک‌ی‌ف ن‌ی‌ت‌س‌ل‌ا ر‌ش‌ع ی‌ف ل‌خ‌د و ن‌ی‌س‌م‌خ‌ل‌ا غ‌ل‌ب نا‌ د‌ع‌ب ه‌ن‌م غ‌ر‌ف ه‌ن‌ا ی‌ل‌ع ل‌د‌ی ؛ ة‌ع‌ی‌ش‌ل‌ا نا‌ی‌ع‌أ‌) 720 ة‌ن‌س ال 699 ة‌ن‌س ه‌ف‌ی‌ل‌ا‌ت ن‌م ه‌غ‌ا‌ر‌ف نا‌ک 648 ة‌ن‌س ه‌ت‌د‌ال‌و ت‌ن‌ا‌ک ا‌ذ‌ف‌ا ة‌ن‌س 51

ه ب («ی د ن ب ه ت س ک ش» و «ه د ش ه ت س ک ش ی ا ه ه ک ت ی ز ا س ی کی» ی ا ن ع م ه ب ر ب ج ل ی ب ر ع ه ژ ا و م ا و) ر ب ج [2] ر د ر ب ج . ت س ا ت ا ی ض ا ی ر ی ا ه ه خ ا ش ن ی ر ت ع ی س و ز ا ی کی ، ز ی ل ا ن آ و ه س د ن ه ، د ا د ع ا ه ی ر ط ن ه ا ر م ه ا ب ی ر ق ت ه ک ت س ی ن ا م س ی ر و ؛ د ر ا د ر پ ی م ی ت ا ی ض ا ی ر ی ا ه د ا م ن ی ا ه ل ا ط م ه ب د و خ ت ل ا ح ن ی ر ت ی م و م ی ت ا م د ق م ت ا ل د ا ع م ل ح ل ث م ی د ا ی ز ث ح ا ب م ل م ا ش ه خ ا ش ن ی ا . د ن ک ی م ه چ ر ا پ کی م ه ا ب ا ر ت ا ی ض ا ی ر م ا م ت ر ب ج ا ر ر ب ج ر ت ی ت ا م د ق م ی ا ه ش خ ب . ت س ا ا ه ن ا د ی م و ا ه ه ق ل ح ، ا ه ه و ر گ ن و چ ی ی ا ه د ی ر ج ت ه ع ل ا ط م ا ت ب ل غ ا ی ت ا م د ق م ر ب ج . د ن ن ا و خ ی م ن ر د م ر ب ج ا ی د ر ج م ر ب ج ا ر ن آ ن ر د م ی ا ه ش خ ب و ؛ د ن م ا ن ی م ی ت ا م د ق م و ی ک ش ز پ ن و چ ی ر گ ی د ی د ر ب ر ا ک م و ل ع ه و ا ل ع ه ب ی س د ن ه م ا ی م و ل ع ، ت ا ی ض ا ی ر ه ع ل ا ط م م ه م ش خ ب ط س و ت ا ت د م ع ه ک ت س ا ه ت ف ر ش ی پ ت ا ی ض ا ی ر ی ل ص ا ی ا ه ه خ ا ش ز ا ی کی د ر ج م ر ب ج . د ش ا ب ی م د ا ص ت ق ا ، د و ش ی م ه ع ل ا ط م ی ا ه ف ر ح ن ا ن ا د ی ض ا ی ر .

ن و چ ی ی ا ه د ی ر ج ت ز ا ب ا س ح ف ا ل خ ر ب ر ب ج ر د . د ن ا ت و ا ف ت م د ی ر ج ت ز ا ه د ا ف ت س ا ر د ب ا س ح ا ب ی ت ا م د ق م ر ب ج ی م ه د ا ف ت س ا ، د ن ا ف ل ت خ م ر ی د ا ق م ن د ر ک ر ا ی ت خ ا ه ب ز ا ج م ه ک ی ر ی د ا ق م ا ی ل و ه ج م د ا د ع ا ی ا ر ب ی ی ا ه د ا م ن $x = 3$ ر ا د ق م ی ع م ج ی ا ه س و ک ع م ل ا م ع ا ا ب ا م ا ، ت س ا م و ل ع م ا م x د ا م ن ، $x + 2 = 5$ ر د ل ا ث م ن ا و ن ع ه ب د د ر گ . ت س ا ا ل خ ر د ر و ن ت ع ر س ت ب ا ث c د ا م ن و ، د ن ا ر ی غ ت م m و E د ا م ن ، $E = m c^2$ ر د . د و ش ی م ا د ی پ ن آ ی ا ر ب ز ا ر ت ح ض ا و و ر ت ه د ا س ر ا ی س ب ه ک د ن ک ی م ه ئ ا ر ا ت ا ل د ا ع م ل ح و ا ه ل و م ر ف ن ت ش و ن ی ا ر ب ی ی ا ه ش و ر ر ب ج . د ن ت ش و ن ی م ا ه ل ک ش ا ی و ت ا م ل ک ب س ح ر ب ا ر ز ی چ م ه ه ک ت س ا ی م ی د ق ی ا ه ش و ر .

؛ د ن م ا ن ی م «ر ب ج» ا ر د ر ج م ر ب ج ر د ی ت ا ی ض ا ی ر ء ا ی ش ا ز ا ی ع و ن . د ر ا د م ه ر ت ی ص ص خ ت ی ا ه د ر ب ر ا ک ر ب ج ی ه ژ ا و (ا ی د پ ی کی و ت ی ا س) . ی ر ب ج ی ژ و ل و پ و ت ا ی ی ط خ ر ب ج ل ث م ی ی ا ه ن ا و ن ع ر د ل ا ث م ن ا و ن ع ه ب

ةلباقم ل و ر ب ج ل ا م ل ع

ت ا م و ل ع م ن م ة ی د د ع ت ا ل و ه ج م ج ا ر خ ت س ا ة ی ف ی ک ه ی ف ف ر ع ی م ل ع ه ن ا ل ب ا س ح ل ا م ل ع ع و ر ف ن م و ه و ی ف ء ا ن ث ت س ا ل ا ب ة ل د ا ع م ل ا م ل ع ل ا م ج ل ا ن م ص ق ن ا م ر د ق ة د ا ی ز ر ب ج ل ا ی ن ع م و ص و ص خ م ه ج و ی ل ع ة ص و ص خ م م ه ن ا ه ن ا ی ب و ل د ا ع ت ل ل ن ی ت ل م ج ل ا ی د ح ا ن م د ئ ا ز ل ا ط ا ق س ا ة ل ب ا ق م ل ا ی ن ع م و ا ل د ا ع ت ی ل ی ر خ ا ل ا ة ل م ج ل ا ن ی ع ت ی ه ب ه ن ا ل د د ع ل ا ا ه ل و ا ک ل ذ ی ص ت ق ت ة ب س ن ن م ب ت ا ر م ت ا ل و ه ج م ل ل ا و ل ع ج ی ن ا ی ل ع ا و ح ل ط ص ا ث ی ح ن م و ه ف ل و ه ج م ل ک ن ا ل ع ی ش ل ا ه ی ن ا ث و ه ی ل ا ل و ه ج م ل ا ة ب س ن ن م ه ج ا ر خ ت س ا ب ل و ه ج م ل ب و ل ط م ل ا ع ب ر م و ه و ل ا م ل ا ه ث ل ا ث و ة ی ن ا ث ل ا ة ب ت ر م ل ی ف ه ی ع ی ص ت ن م م ز ل ی ا م ل ر ج ا ض ی ا و ه و ع ی ش ه م ا ه ا ب ن و ل ب ا ق ی ف س ا ن ج ا ل ا ه ذ ه ن م ر ث ک ا و ا ن ی ف ل ت خ م ن ی ب ة ل د ا ع م ی ل ا ض و ر ف م ل ا م ل ع ل ج ر خ ی ف م ه ب م ا ه ی ل ع ی ت ل ا ة ث ا ل ث ل ی ل ا ل و و ی و ا ح ی ح ص ر ی ص ی ت ح ر س ک ل ا ن م ا ه ی ف ا م ن و ر ب ج ی و ض ع ب ا ه ض ع ب ة ب س ن ل ا ب ی م س ی ه س ف ن ی ف ب ر ض ی د د ع ل ک ن ا ه ح ی ص و ت . ل ا م ل ا و ع ی ش ل ا و د د ع ل ا ی ه و ر ب ج ل ا ر ا د م ا ئ ی ش ه ی ف ف ر ص ت ی ل و ه ج م ل ک ا ن ه ض ر ف ی و م ل ع ل ا ا ذ ه ی ف ا ئ ی ش ه س ف ن ی ف ه ب ر ض ل ص ا ح ی ل ا د ح ا ی ف ن ا ک ن ا ف م ل ع ل ا ی ف ا ل ا م ر و ک ذ م ل ا د د ع ل ا ی ل ا س ا ی ق ل ل ا ب ب ر ض ل ا ن م ل ص ا ح ل ا ی م س ی و ا ض ی ا ع ف ر ر ب ج ل ا ف ء ا ی ش ا ة ع ب ر ا ل د ع ی ا ئ ی ش ا ل ا ة ر ش ع ا ن ل و ق ی ف ا م ک ء ا ن ث ت س ا س ا ن ج ا ل ا ن م ن ی ل د ا ع ت م ل ا ر ب ج ی ه ن ا ک ة ل م ا ک ة ر ش ع ل ا ل ع ج ی ف ه ن م ی ن ث ت س م ل ا ی ل ع ی ن ث ت س م ل ا ل ث م د ا ز ی ن ا ب ء ا ن ث ت س ا ل ا ی ل ع ة ر ش ع ل ا ر ب ج د ع ب ل ا ث م ل ا ی ف ع ی ش ل ا ة د ا ی ز ک ه ل ی د ع ی ل ع ی ن ث ت س م ل ا ل ث م د ا ز ی و ا ه ن ا ص ق ن ص ق ن ت ن ا ة ل ب ا ق م ل ا ف ة ل ث ا م ت م س ا ن ج ا ن ی ف ر ط ل ا ی ف ن ا ک ن ا و ة س م خ ر ی ص ت ی ت ح ء ا ی ش ا ة ع ب ر ا ی ف ا م ک ء ا و ا س م ل ا ی ل ع ض ع ب ب ء ا ی ش ا ل ا ض ع ب ل ب ا ق ت ی ه ل ی ق و . ة د ح ا و ة د ع ب ن ی ف ر ط ل ا ن م س ا ن ج ا ل ا م ل ع ن ی ل م ل ع ل ا ن ی ذ ه ب م ل ع ل ا ی م س و . ء ا و ا س م ل ا ی ل ع ة س م خ ل ا ب ة ر ش ع ل ا ت ل ب و ق ا ذ ا ر و ک ذ م ل ا ل ا ث م ل ا ن ا ل ل ئ ا س م ت س ی ل ا م ه د ن ع ة ل د ا ع م ل ا ت ه ت ن ا م ر ث ک ا و ه ی ف ا م ه ع و ق و ة ر ث ک ل ة ل ب ا ق م ل ا و ر ب ج ل ا ن ا ن غ ل ب د ق و ن و د ل خ ن ب ا ل ا ق . ة ت س ع ی ج ت ة ب ک ر م و ا ة د ر ف م ل ا م و ع ی ش ی ا ر ج و د د ع ن ی ب ة ل د ا ع م ل ا ق و ف ی ل ا ا ه غ ل ب و ة ت س ل ا ه ذ ه ن م ر ث ک ا ی ل ا ت ا ل د ا ع م ل ا ی ه ن ا ق ر ش م ل ا ل ه ن م م ی ل ا ع ت ل ا ة م ئ ا ض ع ب ی م ا س ا ن ع ن و ن ظ ل ا ف ش ک) . ی ه ت ن ا ة ی س د ن ه ن ی ه ا ر ب ب ة ق ی ث و ا ل ا م ع ا ا ه ل ک ا ه ل ج ر خ ت س ا و ن ی ر ش ع ل ا (579-578 ص ؛ 1 ج ، ن و ن ف ل ا و ب ت ک ل ا

نآ عوضوم هک یمالسا نارودت ایضایر زا یاخاش، هلباقم و ربج رباسح ای هلباقم و ربج ای، رُبَج زین و یسدنه و یباسح یاهشور زا هدافتسا اب و تالداعم لح هار زا تامولعم زاتالوهجم جارختسا. دزادرپیم زین اهیللمج دنج بآسح هب تایضایر زا خاش نیا نینچمه. تسا ملع نیا صاخ یاهشور ضایر مولع زا یکی رب ربج ژاو، هداد خر نونکات ق ۱۳/ ۱۹م دس زا هژیوهب هک یتالوحت رثا رد، هزورما و تالداعم لح و تسا (...، تئییه، هقلح، هورگ) یربج یاهراتخاس یسررب نآ عوضوم هک دوشیم قالطا هب ار هژاو نیا هلاقم نیا رد ام اما. دیآیم رامشه ب نآ زا یکچوک شخب اهنت اهیللمج دنج بآسح. درب میه اوخ راک هب، تسا هتشاد یمالسا نارود رد هک یموهفم.

هلباقم و ربج یاههژاو یانعم

راک هب (م ه) یمللخ یسوم نبددمحم ناونع رد راب نیتسخن (ربج: یسراف رد) «ربجلال» ژاو لثم) یتارییغت رصتخم اب (هلاقم لابلند: کن) باتک نیا اب نای یاپورا ییانشآ زا سپ و، هتفر رد هژاو نیا. تسا هتفای هار رگید یاهنابز هب (هسراف رد algèbre و یسیلگنا رد algebra تروص هب ود رب یواسم یاههلمج ندوزفا لمع رب ار نآ یمزراوخ اما، تسا ناربُج و یدنبهتسکش یانعم هب یبرع باتک ناونع رد مه نآ هک – ملباقم ژاو. دنکییم قالطا، یفنم یاههلمج فذح یارب، هلداعم کی یوس ترابع نیا رد لثم) تسا هلداعم فرط ود زا یواسم ریداقم فذح یانعم هب – دوشیم هدی یمزراوخ هلمج زا، یفراعملل ةرئاد راثآ ناگدنسیون. (۴۰، یسوم نبددمحم، یمزراوخ، «...تلباق و تربج اذاف» ص) ینافکا نبا، (۳۹۳ص) (۱۲۰۹ق/ ۶۰۶د) یزار نیدلارخف، (۲۰۰ص) (۹۹۷ق/ ۳۸۷د) یمزراوخ دمحا نبا دمحم یجَرک هلمج زا، یمزراوخ زا سپ نانادربج بلاغ و (۵۷۹/ ۱) هفیلخ یجاح و (۳۲۷/ ۱) هدازیربوکشاط، (۹۰، ۷۴، اتسولب) دناهدر ب راک هب ینعم نیمه هب ار هژاو نیا، (۱۰م/ ۴ق دس).

یارب لثم. دربیم راک هب ینعم نیمه هب ار ربج ژاو تاقتشم زین (۹م/ ۳ق دس مود مین) لماکوب (مهرد ةئامل ربجاف) نک عمج ۸۰ اب ار نآ و نک ربج عیش ۲۰ اب ار مهرد ۱۰۰: «دیوگی: ۱۰-۲۰x=۸۰ لداعم»، «...فئارط»، «م ج، ۵۰-۱۲۹.۱۱۱۱) دیآرد ۱۰۰=۲۰x+۸۰ تروص هب ات «(نیا مثل اب اهزرو عیش نیرشع لابل، «(لَباقی یف رَجج یف»: ۶۹).

نآ لداعت ظفح یارب وزارت فک ود هب یواسم ریداقم ندوزفا هب ار ربج ژاو رد ینوریب ناحیروبا نآ هب هکنآ یب، لیثمت نیا رد و (۴۸-۴۹ ص، یسراف نتم، ۳۷ ص، یبرع نتم) دنکییم هیبشت لوصا هب، دنک حیرصت.

$$a = b \quad ? \quad a + c = b + c$$

و

$$a = b \quad ? \quad a - c = b - c$$

(ق ۶۷۲ د) یسوط نیدلاریصن. دیوچیم دانتسا (۲۲۳/ ۱، ثیه: کن) سدی ۱۱۱۱ باتک فراعتم لوصا زا (د) یسانکم یزاغ نبا و (۱۸۹-۱۹۰ ص) (۱۴۲۹ق/ ۸۳۲ د) یناشاک دیشمج نیدلایغ و (۱۹-۲۰/ ۱۱۱۱) (م ۱۲۷۳)، (م ه) اُن ب نبا، لاج نیا اب. دناهدرک فیرعت تروص نیمه هب ار هلباقم و ربج زین (۲۲۸ ص) (ق ۹۱۹ ژاو یرگید یاج رد، هداد صاصتخا نآ فراعتم یانعم هب هلباقم و ربج هب ار یشخب دوخ باتک رد دنچره $ax=b$ لداعم رد لوهجم بیرض هب تبث رادقم میسقت یانعم هب ار نآ و دنکییم یانعم «حالصا» ار ربج توافتم ربج فراعتم یانعم اب دنچره زین دربراک نیا. (۱۵۱-۱۵۲، یداصلق: کن زین ۵۶؛ ص) دنادیم بج، یداصلق، انب نبا رثا جراش، لاج نیا اب. دراد طابتراملک نیا یوغل شیری اب یوحن هب، تسا رسارس: کن) ابیلص رظن، اهلیلد نیا هب. (۲۴۷ ص) تسا هدر ب راک هب یحالطصا یانعم نامه هب ار ار یمزراوخ ضرغ و دنادیم «درک ریزگان» و «درک روبجم» یانعم هب رَجج زا قتشم ار هژاو نیا هک (هلاقم فراعملل ةرئاد تیاس). دیامنینمن ینتفریذپ، درامشیم هلداعم کی شیری «ندیشک نوریب» نآ زا (ربج) لخدم، یمالسا گرزب

فورعم هيف هباتك و یمزراوخلل یسوم نب دمحم ؤللل دبعب و با ذاتسالال هيف فنص نم لوا ليق [3] نم و هيف بتكلا نسحاً نم وه و لماشلال هباتك ملسا نب عاجش لماك و با هدعب فنص و .روهشم (579ص ؛ 1ج ؛ نونفلا و بتكلا یماسأ نع نونظلا فشك) یشرقلا حرش و حورش نسحاً

یلع سانلا عاج و ملسأ نب عاجش لماك و با هدعب و یمزراوخلل ؤللل دبعب و با نفلل اذه بتك نم لوا و لهأ نم ريثك و حرش و هيف ةعوضوملا بتكلا نسحاً نم تسلا هلائسم ي هباتك و هيف هرثأ .اوداجأف سلدنألا

یہنأ قرشملا لهأ نم ميعلا لتلا ةمئأ ضعب نأ انغلبل دق و یشرقلا باتك و حورش نسحاً نم و و الامعأ اهلك اهل جرتسا و نیرشعلا قوف یلإ اغلب و سانجألا ةتسلال هذہ نم رثكأ یلإ تالداعملال یہنتا یلاعت و هناحبس ءاشي ام قلخلل ي في دي زي ؤللل و ةيسدنہ نيهاربب معبتا

و ةلباقملا و ريجلا وه يضاي رلا نم ةيميلعتلا يناعملا دحأ نإ يمايخلل ميهاربإ نب رمع خيشلا لاق انيلإ لصي ملف نومدقتملا امأ اهلح رذعتم ادج ةصاتعم تامدقملا نم فانصأ یلإ جاتحي ام هيف اهيف رظنلا یلإ ثحبلا رطضي مل وأ رظنلا و بلطلال دبعب اهل اونطفتي مل ملعلال اهيف مالک مهنم .مهمالک اناسل یلإ لقني مل و

ةركلا ي في ةيناثلا نم ةعبارلا ي في سديمشراً اهل معتسا ةمدقملا لي لحت مهل نع دقف رخأتملا امأ و ركنأ نأ دبعب اهلح هل قفتي ملف ةلداعتم دادعأ و لاومأ و باتك یلإ یدانف ريجلاب ةناو طسألا و رقتفا مث ةيطورخملا عوطقلاب اهلح و نزاخل رفجج و با هعبت یتح عنتمم هنبأ مزجف ايلم اهيف .یہنتا ضعبلا لح مهضعبف اهنم فانصأ دقع یلإ نیسندنهمل نم ةعامج هدعب

و ،يني دراملال سولف نبال ريجلا باصن هيف ةرصتخملا بتكلا نم و مولعلال ةني دم ي في لاق .يلصوملا يلحمل نبال ديفملا

.يسوطلل رفظلا باتك ةطسوتملا نم و

یلع كؤمّسلا نه رب و ملسأ نب عاجش یبأل لماكل و يلحمل نبال لوصألا عماج ةطوسبملا نم و ام هيف دروأ عفان رصتخم و حرش و نیمسايلا نبا ةزجراً و ،ةيسندنهلا و ةيددعل نيهاربلا هلائسم .هنم دب ال

دج ب أ).يدوعسملا دمحم نب دوعسم نب دمحم ني دلل فرش ةلاسر دوصقملا ب ةيفاولا لئاسرلا نم و (175-۱۷۶ص ؛ 2ج ؛ مولعلال

ربج ملع ینیشیپ

بتالاب تاجرد زا هاگ و ،مود و لوا ځچرد زا یربج تالداعم لح هب اهنأ رد لوهجم رادقم نتفای هک یلئاسم ،وگانوگ یا هن دمت رد رود رایسب ځتشذگ زا ،دوش یم رجنم ،تالداعم زا یهاگتسد لح هب'یتح و نالودن اسریم خیرات زا شپ یا هنارود هب ار لئاسم نیل ځشیر ناخروم زا یخرب و تسلا هدوب هتخانش .دندوب انشأ لوا ځچرد تالداعم لح (متریوگلا).روتسد اب ناتساب نایرصم .(باتک رسارس ندرود 40-روابگیون) دن تخانشیم ار مود و لوا ځچرد تالداعم لح هار اهنه ن ،مق ۱۷۰۰ لاس دودح زا ،اهیل باب لح ار ،م تشه ځچرد تالداعم زا یصاخ تالاح'یتح و ،رتالاب تاجرد زا تالداعم زا یخرب هکلب ،(42- لئاسم زا ییاهه و مچم طقف ،هدی سر ام تسد هب اهن دمت نیل زا هچنأ ،لاح نیل اب .(48 ،ومه) دن درکیم ،ایب صاخ یددع لئاسم دروم رد ،دنراد تیلک مود و لوا ځچرد تالداعم دروم رد دنچره ،اهلح هار .تسلا یددع تسلا رتشیب ود زا اهنأ ځچرد هک یلئاسم رد و دن اهدمآ تسد هب قی رط هچ هب تسین مولعم و دنوشیم .دنراد دربراک صاخ لئاسم دروم رد اهنه تالداعم لح یاهروتسد

تسا هدی سرن ام تسد هب ربح ینیمز رد یرثا چیه، (مق ۳-۵ یا هه دس) ینانوی تایضایر نیرز رصع زا هب ینانوی ناندیضایر ینقالع. تسا هدوبن هتخاننش ینانوی نارود رد ملع نیا هک تفگ ناوتیم هدوب هدرک فوطعم هس دنه هب هرسکی ار ناشیا هجوت هچنسم هان تایمک فشک زین و، قیقده هرب لملاموع زا رگید یکی ناوتیم ار تایمک یدن بمی سقت یرابرد ینانوی یفسلف تایرطن. تسا بطسرا راثآ رد هک یتروص هب، ینانوی یفسلف رد. تسبیم ربح ملع شیادیپ رب ار هار هک تسناد هدی سوی نولوپآ و سدی مشرا و سدیلقا نوچ ینانوی ناندیضایر راثآ رد نآ ریثأت و تسا هدمآ، یعیبط دادعا نآ زا روطنم هک، دادعا ۱۰: دنوشیم میسقت زیامت آلماک یتسد ود هب اهتیمک، دوشیم یلک موهفم یدن بمی سقت نیا رد. دنانامز و (مچح و حطس و لوط) یس دنه تایمک هک، ریداقم ۲۰: تسا نایم ییاه «تبسن» تروص هب (اهرسک) ایوگ دادعا، درادن دوجو (گنگ و ایوگ دادعا لماش) «یقیقح ددع» تبسن و، طخهراپ اب، دنوشیم هدی مان گنگ ددع هزورما هک یتادوجوم و دن درگیم فی رعت یعیبط دادعا بباتک رد اهشور یخرب دوجو، لاح نیا اب. دوشیم هداد شیامن، اهطخهراپ نایم تبسن اب اهنآ نایم فی لآت) سدیلقا لوصا بباتک مه و مشش و مود تالاقم رد ایاضق زا یخرب و (مق ۳ دس) سوی نولوپآ هدافتسا یس دنه ربح یعون زا نایانوی هک تسا هدرک دقتعم ار ناخروم زا یهورگ (مق ۳۰۰ ح مان هب دوخ بباتک رد نیتوز یکرام ناداندیضایر راب نیتسخن ار «یس دنه ربح» حالطصا. دناهدركیم یرب بباتک رد هک تفایرد نیتوز. تسا هدرک عادبا «اتساب نارود رد یطورخم عطاقم یرطن» زا حوطس و، وس کی زا اهطخهراپ یور رب یتایلمع هار زا یطورخم عطاقم یلصا صاوخ، سوی نولوپآ هتخومآ ربح یاهباتک رد هزورما هک دنراد ار یبرض و یعمج صاوخ نامه هک تسا هدش نایب، رگید یوس (75، ندرود ناو) دوشیم.

د نړۍ گیم رطن رد مه ار گنگ'یت ح و

باشن ، بیارض ندوب تبثم طرش هب ، ار مود و لوا چرد تالداعم تالاحیمامت عقاو رد ، هلداعم ۶ نی لمع ود زا یکی اب ار نآ ، دشاب هدش هداد تروص ۶ نی زا یکی زا ریغ هب یاهلداعم هچنانچ . دندهیم هاگره نی نچمه . مینکیم لیدبت لامرن تروص ۶ نی زا یکی هب ، لمع ودره اب ای ، «هلباقم» ای «ربج» لامرن تروص هب هلداعم ، ددع نی هب هلداعم نی فرط میسقت اب ، دشاب کی فلاحم یددع ۲۸ بیرض دیآی مرد .

سوا لوا چرد للداعم هب لیدبت لباق (۳ مش) رگیدی کی و لوا چرد زا (۱ مش) کی تالداعم نی زا تسد یمزراوخ ، رگیدی للداعم ۳ دروم رد . دوشیم رجنم ددع کی رنج جارختسا هب ۲ رامش للداعم لح اب ار متیروگل نی هلداعم ره دروم رد اهتنم ، ددهیم تسد هب ار هلداعم لح یلک (متیروگل) ، داعم شیر ، لاثم ناوئع هب . دربیم راک هب ، دمانیم (وگل) «باب» ار نآ هک لاثم کی زا هدافتسا طبار زا ۴ رامش

ور ۶ رامش و ۵ رامش تالداعم دروم رد . دراد تبثم باوج کی هراومه هلداعم نی . دیآیم تسد هب ود تسا نکمم هلداعم هک دنکیم دیق $x^2+a=bx$ للداعم دروم رد هک نی زح ، تسا ناسکی اساسا یمزراوخ . دشاب هتشانن باوج ای ، دشاب هتشانن تبثم باوج .

اهل لملجود ربح

ملع لوح تاحل زا ، لاح نی اب و ، هتفرگ رارق هجوت دروم رتمک هک یمزراوخ باتک زا یرگیدی شخب یور رب برض و قیرفت ، عمج یلصا لمع ۳ نی اب هب هک تسا ی شخب ، تسا تیمها زئاح رایسب ربح قیرفت و عمج دروم رد یدعواقو نی اب هب ادتبا یمزراوخ . (۲۷-۳۰ ص) دراد صاصتخا اهل لملج ود ددع کی تروص هب ار یاهل لملجود ره یو ، اهل لملجود برض دعواقو نی اب یارب . دزادربیم اهل لملجکی ددع نی رابرد ار ۱۰ یانبم رد یمقرود ددع ود برض دعواقو هاگنآ و ، دریگیم رطن رد x یانبم رد یمقرود اهدعب یمزراوخ راک زا شخب نی . (یسوم نبدمحم ، یمزراوخ ، ده : کن) دربیم راک هب یانبم رد یمقرود لخدم ، یمالسا گرزب فراعمل اقرئاد تیاس) . تفای هعسوت وابتکم نانادیضای و یجَرك تسد هب

(ربح)

کیزی هتخومآشانن ، دهشم یرطتنم یاهفرح و ینف هکشانن داتسا ، اینیئیض نسح رتکد و مالسا یاضف زا ربح ملع یریذپریثأت هنیمز رد یمزراوخ هراونشج نارواد تایه لوئسم و یاهتسه رد ؛ تسا وسمه نید هفسلف اب هک دوشیم متخ یریسم نامه هب تایضایر : دیوگ یم یمالسا هقف یتسه قیاقح کرد یارب یرازبا و هدش داجی بان درخ اب هک تسا ییاهشور هعومجم تایضایر عقاو یملع تیصخش . تسین بان درخ دعواقو زا چراخ یرامعم نی و هدرک یرامعم ار یتسه دنواخ . تسا شزومآ رد تسا مزال تهج نیمه هب . تسا رگنایامن ار تدحو نی زین ام ینامسآ باتک و نید ناگربزب . تشاد ینمض هجوت یلاعتم فده نی هب رگیدی مولع و تایضایر

هب ار شیوخ تالاسر ، دنک انشآ یتسه تقیقح اب ار ام دناوتن یشنانن رگا عقاو رد : درک راهظا یو رد هک دراد دوجو یاهدیچیپ یسدنه قیاقح یتسه یرامعم رد لاثم ناوئع هب . تسا هدناسرن ماجرف اهیگدیچیپ نیمه تخانش تایضایر زا ی شخب تالاسر و هدش هتخادرب نآ هب رضاعم یسانشناهیک . تسا یتسه تاذ رد ناهن قیاقح و

تایضایر هعسوت لماع ؛ مالسا

یکی : درک راهظا یمالسا ندمت خیرات رد یضایر مولع تفرشیپ یاهه نیمز هب هراشا اب اینیئیض نید ماکحا و هقف ، یمالسا ندمت خیرات رد نآ ماع یانعم هب تایضایر تفرشیپ لیال د نیرتمهم زا

اب .دش نآ هب هتسباو مولع و تايضاير هعسوت بجوم نآ ماكحا و مالسا تقیق رد .تسا مالسا بجوم هك يدعاوق زا یرایسب هك تفایرد ناوتیم مالسا زا سپ تايضاير گرzb بتك هب یهاگن هلبق یعرش تاقوا نییعت ،ثرا ،تراجت دننام یمالسا ماكحا هب ،دش تايضاير هعسوت و طسب تايضاير هك دوب یا هنوگ هب تالداغم یخرب ثرا هنیمز رد هنومن ناونع هب .ددرگ یمزاب ...و یبای تفای هعسوت تالداغم عون نیلح نونف تهج نیمه هب و دمآ یم رب نآ خساپ هدهع زا نامز

هب یهاگن تسا یفاک یعدم نیل تابتا یارب :درک هفاضا دهشم یاهفرح و ینف هاگشناد داتسا (ع) اضر امام رصاعم نادىضاير یمزراوخ یسوم نبا دمحم **هلباقملاو ربجلال باتک همدم**م باتک نيانيودت رد شا هزيگنا نوماريپ شيوخ هلباقمو ربج هلاسره همدم رد یمزراوخ .میزادن ی هلباقملاو ربج كمك هب تابساحم هرابرد هاتوك يرثا تسا هدرک قيوشتم ارم نومام» دسیون یم **نامدرم** هك لېبق نآ زا ،منك دودحم باسح ملع رد دراوم نيرتدنم دوس و نيرتهداس هب ار نآ و فينصت و داد مامت رد و تراجت ،يقوقح يواعد ،تثارو راصحنا ،اياصو ،ثرا ياياضق رد موادم ،اههاربآ ندنك ،نيمز يريگهزادنا هك اج ره اي دنراد زاین اهنادب مه اب اهنآ ياهدتس ،«دشاب رظن عمطم هك لېبق ره و عون ره زا دصاقم رگيد و يسدنه تابساحم

نیل .دوب فلتمخم یاهمیلقا رد ندرازگ زامن یارب نامز نییعت ،رگید هنومن :درک هفاضا اینیئیض .دنک یم هیجوت ار هسدنه و تاتلثم ، تايضاير هب چایتحا هك دوب دیشروخ تاکرح دصر دنمزاین رما یشک هشقن و یحاسم هب فلتمخم یاهمیلقا رد هك تسا یرما هلبق تیعیقوم ندرک ادیپ نییچمه تیقاوم ،یبای تهج ،تراجت ،ثرا دننام یفلتمخم یاههنیمز رد مالسا عرش یلک روط هب .دراد زاین هب تايضاير هب نامز نآ گرzb نادنمشناد و دوب تايضاير دنمزاین هك تسا یا هنوگ هب ...و صاخ ره ،دشیم فرطرب لیاسم نیل هك یمماگنه .دوش ارجا یتسرد هب عرش و هقف هك دنتخادرپ لیلد نیل .درک یم داجیا ار یدیدج لیاسم و دوشگیم ار یرگید یاهباب یضاير ملع زا باب

مولع هعسوت بجوم هك تسا مالسا نیبم عرش نیلناوق تاذ نیل تقیق رد :درک دیکات یو (یتسه قیاقح کرد یارب یرازبا ؛یضاير روحم اب وگتفگ ،انکی تیس).دیدرگ

ارصتمآباتک ؤلباقملا و ربجلال باتک نم تفلل :تسا ترابع نیل باتک همدمقم زا ناشیا دوصقم یف و مهاییصو و مهثیروم یف هیلا ؤجاجل نم سانللا مزلی امل هلیلج و باسحلال فیطلللأرصاح یرک و نیضراللا ؤحاسم نم مهنیب هب نولماعتی ام عیمج یف و مهتاراجت و مهماکحا و مهتمساقم (۱۶ ص ،ؤلباقملا و ربجلال باتک)هنونف و ههوجو نم کلذ ریغ و ؤسدنهلا و راهناللا

:تسوا قیمع مهف زایکاح و هجوت بللاج زین وا ترابع همادا

امنا دادعالا عیمج تدجو وّاددع کلذ عیمج تدجو باسحلال نم سانللا هیلا چاتحی ام یف ترظن امل ینا و دحاولا زواج ام دادعالا نم هب طفلی ام عیمج تدجو و ،دادعالا عیمج یف لخاد دحاولا و دحاولا نم تبکرت نورشعلا اهنم نوکتف دحاولاب لعف امک ثلثت و ؤرشعلا ینثت مٹ دحاولا جرخم جرخى هرشعلا یلا فللالا یلا ؤرشعلا و دحاولاب لعف امک ثلثت و ؤئاملا ینثت مٹ ،ؤئاملا مامت یلا نوثالثللا و (نامه)ددعلا نم کردملا ؤیاغ یلا دقع لک دنع فللالا ددرت کلذک مٹ

ولف .یقابللا ؤلباقم یف رخآللا نوکي ف ،نيضوعلا دحأ یف مولعملل ؤجللا ؤانثتسا زوجي : (بې) [4] اقلطم لطبې : خيشلا لاق مويلا رعسب ادحاو يواسي ام آلل ؤعبرأب ؤعلسللا هذه كتعب :لاق ؤثالث یف حصي : لاق ادحاو صخي ام آلل :لاق ول و .مويلا رعسب املعي نآ آلل ،كلذ هجولا و ،ؤلاهجلل **هاملعل ناف** ،ؤلاهجلل یلل یضفملا رودلا توبثل ،نالطبلا یدنن برقلأل و ،نمٹللا عیمج اهبأرأ .نمٹللا عیمج اهبأرأ ؤعبرأ یف عیبلأ حص **امهریغ و ؤلباقملا و ربجلال**

،عیش ثلث و ؤرشع لدعی عیش نمٹللا نأل ،رشع ؤسمخ وهف نمٹللا ثلث و ؤرشع هعاب ول و ثلث آلل :لاق ول و .ثلث و رشع ؤثالث وهف نمٹللا عبر و :لاق ول و .نمٹللا یثلث لدعت ؤرشعلاف

(27 ص، ج2؛ مارجح و لالجال عفريم يف ماكحألا دعاوق). فصن و ععبس وهف نمثلا

هدش ربح ملع يصاصتخا تاحالطصا نايب دراو، بلطم نيا حيصوت بسانت هب هماركل حاتم
ديامرف يم و تس:

و دلداقملا ينعم و قلباقملا ينعم و هانعم عفريم نم -ملعل لايصحت نايب لبق -دب الف ربحلا أم
ماقملا يف تاحالطصا نايب.

ائيش آلإ علسلا اذه انلاثم يف، لباقملا يل عدايزلا نع و صقانلا ليمكت نع عرابع ربحلاف
ديزت و، ةمات علسلا ريصتف ءانتتسالا طقست و علسلا لمكت نا ربحلاف، ايشأ عبرا لدت
عبرألا ريصتف، ايشأ عبرألا وه ديلا اهداعم يل علسلا هب انمم تيلا ايشلا كلذ لثم
اربح يسمي لك لمعل اذه و، همامت علسلا و ايش و عبرا ايشأ.

دلداقملا لصحتل ني ف رطل يف سناجت ملسانجال طاقسإ يهف قلباقملا أم و

عرشعلا طقستف ني عبرأ لداعت عرشع و نائيش: لثم لوقنف، لاثملا ناو نع يف كلذ حوضول و
قلباقملا ينعم وه و نوثال لثي ناثل يف و نائيش لوالا يف يقبي ني لداعتملا نم دحاو لك نم
سانجال نا، لئاسم ثالتيه و سنج و سنج ني أم يه و دلداقملا تلصح قلباقملا تلصح اذاف
ايشأ ثالتيه ف روصحم قلباقملا و ربحلا يف:

الاومأ لدعت ايشأ عيناثلا و، ايش لدعي ددع لوالا ةلأسملاف. ددعلا و لاملا و ايشلا يه و
اضيأ ثالتيه و نيسنج و سنج ني أم و. ادعت لدعت لاومأ ثالثلا

ايشأ وأ ددع لدعت لاومأ ثالثلا، اداعأ و الاومأ لدعت ايشأ عيناثلا، الاومأ و ايشأ لدعي ددع لوالا

و افين داز يديشمجل ناك نإ و، امامدقلا راكفأ اهيل تهتنا تيلا تاي ربحلا يه تسللا هذه و
ةنف لولوكوم ليصفتل و لمعل و يلامجل ثيدح اذه و، باسحلا لهأ اماما ةنف: ليقي اذه و، نيعست

يسمي هتفرعم لوهجمل نا وهف قلباقملا و ربحلا اهيل عف قوت تيلا تاحالطصا نايب أم و
و، ابعا هانيمس لاملا يف هانبرض اذإ و، الام لصاحلا يسمي ايشلا يف ايشلا انبرض اذإ و، ايش
لام يف و، بعكلا لام هانيمس لاملا لام يف هانبرض اذإ و، لاملا لام هانيمس بعكلا يف هانبرض اذإ
و ادوعص عسانتم لكلا و، بعكلا بعك ب تارمل عساتف، اذكه و، بعكلا بعك هانيمس بعكلا
لإ ايشلا و ايشلا لولاملا و لاملا لولاملا بعكلا لولاملا لام علسنف، الوزن
دعاوق حرش يف هماركل حاتم) اذكه و لاملا عذج لولاملا عذج و ايشلا عذج لولاملا و دحاولا
(249-251 ص، ج13؛ (ةثيدحلا - ط) ةمعلال

رصع رد يوزوح ياه يگتسباب هلاقم ١٠ هرامش تسويپ هب زين ثحبم نيا لى صفت يسررب يارب
ديامرف هعجارم رضاح

5/ 11/ 1400 خيرات، لاله تيؤر ثحبم، هقف جراخ هسلج [5]

ماظن رد تايضاير هاگياج» هلاقم هب يوزوح مولع رد تايضاير هاگياج لى صفت يسررب يارب
ديامرف هعجارم «هيملع ياه هزوح يشزومأ

و هیاپ مولع :مج نپ لصف زورما هزوح

یگب ل ط تالی صحت رد هیاپ مولع (فل)

یمومع عالطا ترورض :لوا ماگ

رگا ،دشاب ینی ملع فلتخم حوطس رد دهاوخم هک یسک میوگب میناوتب یلک تروصهب دیاش[
وا یارب هک یزیچ نیرت ترورض ،دشاب اهنای همه عماج ینی ماکح رد مه و ینی تاداقع رد مه دهاوخب
دص رد داتشه و دصرد داتفه یالاب هک دنابد ینعی .تسا نامز نآ یمومع تامولعم رب و عالطا ،تسه
عطاق و دوخ ولو ،دشاب علطم دنراد هک یایملع یاهرواب زا .تسا یزیچ هچ ناشنه رد نامز نآ مدرم
و اهنآ تاطابترا هب تبسن ینامز ره ؟تسیچ اهنآ نه رد هک دنابد دیاب اما .تسا طلغ هک دشاب
رد نآلای ینعی .دنکیم توافت یمومع تامولعم زارت ،هدوب هک یملع تایفشک و یملع بللطم
نیرت یصصخت رد ینامز کی رد هک دیوگیم ار یبللطم ملعم ام یاهناتسبد همراه و موس یاهسالک
تامولعم اهنآ و هدرک راک رشب الاح اما .دندوب شلوغشم نامز نآ رد یضایر غباون و یضایر یاهسالک
،دندهیم دای اههچب هب ار اهنآ ناتسبد رد و هدش یمومع

یایمومع تامولعم رب عالطا ؛تسا مدق نیلوا نیا .دراد ار شدوخ صاخ یمومع تامولعم ینامز ره رد سپ
،تسا همه نه رد هک

شناد یاهزرم اب ییانشا :مود ماگ

یصصخت یاههتشر رد هک دشاب هتشاد عالطا یمومع تامولعم زایشیب هک تسا نیا مود مدق
ار اهنای یتقو .دنابد مه ار تسا شناد زرم و تسا حرطم صصخت لها نیب هک ییاهنآ و یقار تایرطن
رد ینعی ؛مینک یدنبه در هک تسا نیا مراد هشیمه نم هک یدیکأت .دراد هدیاف و یارب دنابد
دورب هیاپ مولع لابند یتقو رگا اما .ییانبور مولع ات دشاب هیاپ مولع رتدوز ،لابند ییاسانش
زایشیاجررس دناوتیمن دراد زاین اهنآ هب یتقو هک دیآیم و اتسد هب ییاهزیچ ،هتشذگ شایناوج هک
ادعب ار ییانبور مولع ،دنکب راک ار هیاپ مولع نیا یناوج مایا رد رگا اما .دنک هنیهب هدافتسا اهنآ
زاین مولع نآ هب و دوش هدی شک شلاچ هب ،ثحب اچک ره فلتخم مولع رد نوچ .تسا تحار دریگب ارف
نوچ ؟اچ .دراد نتفگ یارب یفرح اضف نآ رد .دروآیمن مک دشاب هدرک راک ار مولع نآ یتقو ،دنک ادپ
ار اهنای نم .دورب نارگید غارس و درادرب ار دوخ ییادگ هساک مادم دیابن .تسا شتسد هیاپ مولع
،تسا زاین هدش یدنبه در مولع نتسناد و یمومع تامولعم اذل .ماهدرک ضرع ررکم

دهتجم زاین دروم مولع

هک یمولع .دشاب هیفاو هب رطان دیاش و تسا نآ زا دعب نیناوق هتبلل .دوب نیناوق و هیفاو رد
منادیمن .دندوب هتشاذگ هرامش ار دنابد دهتجم تسا بوخ هک یمولع و دنابد دیاب اترورض دهتجم
یدراوم .تسا بوخ یلیخ اهنآ .دوب اهنآ زا ادج دروم ۲۵ و دوب ترورض دروم هد ای دشیم دروم ۲۵ اهنآ عومجم

[1]دوشیم هفاضا نآ هب هک ام نامز هب دسرب هچ ؛دناه دومرف میدق یاملع هک تسا

شناد یاهزرم اب ییانشآ ریثأت

تسیچ نآ ریثأت اما

هدشن لح تائى رظن و هدش لح ى م ل ع لئ اسم نب كى كفت

دندان‌دیم ملع له دوخ هک تسا مهم رایسب نآ صیخشت هک تسره مولع بلاطم را یضع ب رد دینی ب ب
هک تسا یزیچ کی نیا. [2] تسا هدش بارخ نآ رس تشپ یاه لپ ؛تسا هدش در یملع ثحب نیا رگی
له نیا ب هک ییاه نآ را دیاب ار بلاطم نیا ،تسا هدش سمشلاک ،درادن هیرطن تلاح نف له یارب
اهنای یناحور کی هک تسا مهم یلیخ .تسا شدوخ بات و بت رد زونه .دنک ادج ،تسا هیرطن زونه نف
نیا خیرات رد هک تسا مولع نیصصختم دزن هک دورب یملع ثحب کی یاضف هب عفد کی .دنادب ار
ش تسد اهنای هک یسک .دیوگی م ناتدوخ یارب یزیچ کی یروطنیمه امش ؛درادن تشگرب رگی ،ملع
ار نیا غماج ییناحور .دنادیم نف صصختم .تفر نیا .درادن تشگرب رگی نیا هک دنادیم ،دشاب
یارب نیا بخ ،تسین ات ودی کی هتبل .تسا نینچنای یملع ثحابم یرس کی.دهدیم صیخشت
تسا زاین ینوریب یاضف رد نینچمه و شدوخ تااعالطا

۱. مینکیم یدنبه در مه ار نآ هک چیار و بلاغ هی رطن .تسا هی رطن دح رد زونه هک تسه یرگی د شح ابم کاکطصا هک دشاب یی اچ رگا .دنزیم فرح نآ قبط رب دراد رواب ار اهنای بطاخم هک دنادیم شی اچ رس نیا دیوگیم .دنزیم لاثم ار رگی دروم هد و تسا هی رطن نیا دیوگیم .دهدیم حیضوت دنکیم ادیپ دوخ .هدرک در ار اهنآ یدعب تای رطن لاس تسبی بـهـد هـل صاف اب و هدمآ شیپ نامز نالف رد اه هی رطن .تسه اضف نیا هک دنیبب امش بطاخم ات تسا مهم یلیخ یخیرات یاهدهاش

دهاوخیم هک یسک ؛تسین تشگرب لباق و هدش بارخ شرس تشپ یاه لپ هک تسه ملع رد یروما اما ؛دنادب ار اهنایا دیاب ،تسا یملع بللطم اب شرک و رس هک دشاب یاهامچ و نیدی یارب یبوخ غللم و هدش مامت هک یایملع لئاسم نآ .تسا هدوب ینامز ره رد اهنایا هتپلا .دنک کرد و دمهفب ار اهنایا اهنآ نادیم هب رگیدی .مینادب ار اهنآ دیاب ام ،ددرگرب تسین رارق رگیدی و هدش در نآ زا یملع هلفاق دنادیم ار اهنایا هک یسک ینعی .تسا لکش نیا هب لئاسم یلیخ .مینزب یدوخیب روز و میورن دعب زور دنچ ات ورب اهنایا نادیم هب بخ دیوگیم ،دورب اهنایا نادیم هب دهاوخیم یسک دنیبیم یتقو نینصصختم دوخ زونه هک ییاهتخب ،یملع یاه یروئت ،یملع تایرطن ؛هدشن ادج وت نهذ رد ؛یهمهفب دنکیم توافت ،هدش در نآ زا بللطم هک تسا یلحارم هک ییاج نآ اب ،تسیچ بللطم هک دنادیم

ی نایح و فراعم رد هی اپ مولع زا هدافتسا شور (ب)

- □□□ □□□□ □□□ □□□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □ □□□ □□ □□□□ □□□□ □□□□ □ □□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□

هک تسا هنوگنی رتشیب ام نامز رد و هدوب هنوگنی ینامز ره رد ؛تسا نیا امش شیامرف هصالخ ام دروخر ب اذل ؛دراد کاکطصا ینید لئاسم ای و ینید فراعم اب هک دنراد بیل اطم ینامز ره رد زور مولع ؟دشاب هنوگچ اهنآ اب دیاب

قیب ط ت مدع : ح ی ح ص راک شور

• دهن رارق قیبطت رب ار ش دوخ شور ،دورب ار تسرد هار ده اوخیم مولع نی ا رد یسک رگا نآ اذل

ی ر ه ق ق ی ب ط ت ر د ه ی ق ف ت ی ر و ذ ع م

ه ب رگا می و گب هک تسین روح نیا .تسا روعم ،دوب حضاو شیرب و درک قیبطت یسک رگا یلو قداص مهف یاضف رد رگا ،هن .دننکیم هذخاوم ار وا ادرف دهب قیبطت تلاح دنادیم هک ییاهزیچ

دمه‌فیم و دوریم روح نی، دشاب

سلطاو تباوٹ کلف؛ یسرک و شرع؛ ۱: لاثم

امہ ناذہ و: دندومرف. دناهدرک راک هچ یئاهب خیش موحرم هک متفگ کالفالاحیرشت هثحابم رد و تباوٹ کلف؟ تسیچ عرش ناسل رد یسرک و شرع؛ **[3]عرشل ناسل یسرکلا و شرعلا** لاثما هک مدید مه اهابتک زا یخرب رد دیاش. دندوب هتفرگ داریا ناشیا هب یاهدع مدید. تساسلطا روزعم ای آ اما، دناوخب ار سویم لطلب تئییه؛ دناوخب ار دوخ رضع مولع هک دندوب روزعم ناراوگرزب نی؟ «عرشل ناسل یسرکلا و شرعلا امه و» دنیوگب و دندنک قیبطت ار مولع بلالاطم هک دندوب روزعم.

یلیخ عرش هاگتسد. دندوب روزعم هک تساحضاو نم یارب مه نآلا و مدرک ضرع هثحابم رد اج نامه قیبطت دهاوخب، هدش حضاو شیارب اضف نآ رد و دناوخب ار مولع نآ هک یملاع کی هک تسا نیازا مطعاً کی و هتفر ملع یاضف نآ رد هکلب! دنک مگ ار شدوخ ات دناوخیمن نیارب هک ار سرد. دنک منکیم ضرع نم. دنکیم قیبطت و دنیبیم ار عرش ناسل مه دعب. تساحضاو شیارب ییاهزیچ ناوتیمن. دوشیمن نآ زا شیب وارب هک تسایاضف، اضف نوچ. تساروزعم هک متسه عطاق راک یملع رد مه یتقو و راذگب رگیدیاج یارب ار یسرک و شرع و مهفن یزیچچه عرش زا هک تفگ قاطیالام فیلکت وارب دیراد ایوگ. تسین شدوخ تسد؛ دناوتیمن بخ! نکن قیبطت ینکیم دیوگیم وارب امش هدش لح امعم هکنیا زا دعب. امعم لح زا دعب و هعقاو عوقو زا دعب مه نآ، دنیکیمدرد، «ضرا» و «امس» هک میناوخیمن ار نآرق تایآ ام. تساروطنیمه مه نآلا بخ!؟ یدرک ار راک نیارچ «امس» یتفگ هک یتشادیقح هچ وت هک دنیوگب و دیایب یزور کی. مینکیم قیبطت ار اهنآ هم. تساهداد رارق ار ریسمن نیالاعتم یادخ دوخ بخ! تسانامسآ نیایانعمهه

؟درجم ای یّدام؛ «نینبمناخدب»؛ ۲: لاثم

نیبُمِ ناخُڤُءامَّسلا یثُأَتَمَوّی» هیآ نیادروم رد دیتاسا هزعا زا یخرب هک دوب نآرق فراعم رد دیاش زیچ کی هیآ نیارد ناخد هژاو زا یسک رگا هک دندومرف. دوب هیآ نیامرطن هب. دندرکیم ثحب **[4]**

ناخد هژاو زا دوشیمن هک تساروج نیاعقاو ینعی **[5]**! دنک مهتم ار شدوخ نهذ دیاب دمهفب یدامریغ لامعتسا دوجو اب صوصخهه. دیمهف دوشیم و تسین لاحم نی!؟ دیمهف یدام ناخد زا ریغ یزیچ کی رگید. تسا ناخد یانعمهه، ناخد دنتفگیمن ناشیا اما. تایآ نوطب و انعم کی زا رثکا رد طفل!؟ تسایدام ریغ رما ناخد هک ییوگب ات ینک راک هچ یهاوخیمن

ادعب رگا اما. تسا ناخد یانعمهه ناخد هک دندرکیم قیبطت و دوب حضاو ناشیا یارب دینیبب بخ دنتفگیمن ناشیا یلو. هدوب نآ، ناخد نیازا روطنمّالصالصا مینیبب دش میرک نآرق قئاقح روهظ زور ناشیا مییوگب هک درادن یتافانم نی. دمهفیم ار ناخد نیازا ریغ رگا دنک مهتم ار دوخ نهذ هک هک یداتسا نیانهذ یاضف رد هک هچ نآ نوچ. دنتسه روزعم عطق روطهه هکلب؛ دنتسه روزعم. تسا نی، تساحضاو و دندرکیم شیمرف

یلو. دشابن قیبطت رب ششور اما دریگب دای و دناوخب هک درادن یعنام هک تسا نیانم ضرع اذل یاهزادنا هب، درک قیبطت، دنیبیم نآ زاریغهه یهارّالصالصا و تسین شدوخ تسد هک ییاج کی رگا مدید تاملک ضعب رد هک روطنامه تسین روج نی. تساروزعم هک متسه عمچ رطاخ ممهفیم نم هک نی، هن. دندوب قیبطت سومیلطب تئییه رب ار عرش فراعم و اههژاو ات دندوبن روزعم هک دنیوگب. تساروطنیمه مه نامز

[6]. تسامهم یلیخ مدرک ضرع هک یتاکن نی

کرتشم نابز نیودت ترورض (ج)

نمچنا رد ناشهلجم رد هک ییاههبحاصم نآ زا ات دنچ ،دندروآ فیرشت ام یهّزعا زا ،دمحا دیسآ یاقآ و روطق تالجم .تسا "تمکح مّنرت" ،هلجم مسا .دندروآ ،دوب هدش ...و کیزیف دیتاسا اب تمکح هفسلف هک یناسک نآ زا ات ود اب نردم کیزیف داتسا ود نیب دوب یاهرطانم .تسه مه یگرزب یبوخ تارطانم .[7]دینیبب دیرک ادیپ ییاج ای یاهناخباتک رد ار تالجم نیا رگا الاح .دندادیم .دنتسه

یناراوگرزب نیا هک دش نیا هرطانم نیا زا نم ساسحا ،مدوب هدرک هغللایم البق نم هک یاهزادنا هب **کرتشم نابز الصا** ،دندرکیم حرطم اهدکیزیف نآ ،لباقم رد و دندومرفیم ار یوزوح بللایم هک نآ دیاب هک دوب مولعم ناشی لاکشا نیا زا ،دنتفگیم ار یبللایم اه نآ ینعی .[8]**دنتشادن** ،لاس کی ،هام شش دیاب امش هک دیوگیم دراد لاکشا نیا هک دوشیم مولعم ینعی .دورب ار اهسالک دای ار تفگ ناشی هک یبللایم نآ ،دینکب تکرش اهسالک نآ رد دیاب ،رتشیب ای رتمک الاح :دییامرفب امش هک مه ردقچ ره .دسریم امش ندرک لاکشا هب تبون هک تسا نآ زا دعب ،دیریگب ار ود ره هک یسک .تسین یفرح و دیوگیم امش هب خساپ رد یزیچ کی وا ،«هدب باوج ار لاکشا» دراو لاکشا کی هک دیتسه شوخلد امش .درادن دوجو یکرتشم نابز کی ،اجنیا رد هک دباییمرد ،دنادب یف عقی مل» هک تسا یلاکشا ،لاکشا نیا یلو .دیوگب ار یزیچ کی دیاب مه وا ،دیاهدرک مکحم و .دشاب هتشاد مه قارطمط یلیخ ،هدننک لاکشا رظن رد ولو ،تسا هدشن عقاوشیاج رس رد و «هلجم ،دینکیم لاکشا فرط هب امش هک یثقو .تسین یراوم نینچ کی نم روظنم هک منکیم ضرع نم اذل فالخ رب .دینکیم لاکشا وا تّینهذ قبط رب دیراد و دیتسه دلب ار وا تّینهذ و وا فرح هک دمهفیم ار یبللایم کی و دیئایب دیاب امش ،دیوگب امش لباقم رد وا هک دیوگیم ار یزیچ کی امش هک نیا ...هک دینیبیم دعب ،دیناوخب لّصفم تروصهب

-[1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]

،تسین یاهراچ ،هلب .تسا نم دوصقم یملع تآیبداد

-[1] [2] [3] [4] [5] [6] [7] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [15] [16] [17] [18] [19] [20] [21] [22] [23] [24] [25] [26] [27] [28] [29] [30] [31] [32] [33] [34] [35] [36] [37] [38] [39] [40] [41] [42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54] [55] [56] [57] [58] [59] [60] [61] [62] [63] [64] [65] [66] [67] [68] [69] [70] [71] [72] [73] [74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90] [91] [92] [93] [94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]

[9].تسا یملع یدابم رب ینتبم ،یملع تآیبداد

دندارپ یم داهتجا رد لیخد ملع هن نایب هب ادتبا ینوت لضاف موحرم [1]

ثلاثال ثحبلا:

نم ةثالث و ،ةبءال مولعلا نم ةثالث ،ةعست وه و ،مولعلا نم دهتجملا هیلإ جاتحي اميف .تالوقنملا نم ةثالث و ،تالوقعملا

ةغلل ملع :لوالا نم لوألاف

ملع يف [1]نبيبت امنإ ةغلل تادرفم يناعم و ،نايبرع ةنسل و باتكلا ذإ ،رهاظ :هیلإ جاتحيال و ةغلل

فرصل ملع :يناثلا و

يضم الم إلى -ة لل ملع في هانعم نيبم الم -ر صم الم في رص تب يناعم الم ريغ نأل :هيلي جاي تحال و
فرص الم في ملعي امنإ ؛اهوحن و يهنل و رمأل و عراضم الم و

وحنل ملع :ثلاثل و

مولعل هذه إلى جاي تحال و .ه ب ملعي امنإ مالكل نم تابك رمل يناعم نأل ،رهظأ :هيلي جاي تحال و
مهيلي ةمئأل و ملس و هلآ و هيلع هلل لص يبنل فرع إلى اع لطم نكي مل نم مل وه امنإ ةثلاث
نأل إلى ،مهنم هنامز برق نم و ،ةاورل لثم ال ،ةنمزال هذه في اضيأ برعل و ،اقلطم مجعلاك ،مالسل
مجعل و برعللاك فانصأل إلى ةبسنلاب توافقتم ،اضيأ ةنمزال هذه في جاي تحال

لوصأل ملع :يناثل نم لوأل و

نم ريثك :الثم ،ماكحلأ طابنتسا هيلع فقوتي امم ةيلوصلأل بلاطم نأل :هيلي جاي تحال و
اذك و ،لوصلأل في وه امنإ اهقي قحت و ؛اهيفن و ةيعرشلل ةقي قحلل توبث إلى فقوتي لئاسم
له ةيشلاب رمأل نأل و ؟خيرتل و روفل و ؟راركتل و ةدحول اذك و ؟ال وأ بوجلل رمأل نوكل إلى
،اهريغ و ةللل نم ملعت ال هانأ رهاظ و ،بجاولا ةمدقم بوجو اذك و ؟ال وأ صاخلا هدض نع يهنل يضتقي
اذك و ،اهيف رطنل نع و هنيودت نع ينغتسي يتح ايهيدب تاروكذمل هذه في نيقيشلل دحأ سيل و
و ماعل دورو مكح و ،يهاونل ثحابم في لالحل اذك و ،لمعل هيلع فقوتي ال امم تاروكذمل هذه تسيل
لمعل بوجو و ،ةللل صوصنم وأ ،اقلطم سايقلل و ،نيبم الم و لمجم الم و ،ديقم الم و قلطم الم و ،صاخلا
ةيقب اذك و ،مالكل ملع نم ،رتاوتملاب لمعل بوجو توبث ءاعدا نكمأ نإ و ،همدع و دحاول ربخ
بلاطم.

مالكل ملع :يناثل و

،هانعم مهفي ال امب بطاخي ال لىلعت هلل نأل إلى فقوتي ماكحلأاب ملعل نأل :هيلي جاي تحال هجو و
نع نغتسم ميكل لىلعت هانأ فرع ول نإ متي امنإ اذه و ،نايب ريغ نم ،رههاظ فالخ دي ري امب ال و
مالسل مهيلي ةمئأل و لوسرل قدصب ملعل إلى فقوتي اذك و ،حيبقل

اهصوصخب ماكحلأل ال ،داقتعالا حيحصتل وه امنإ ،هيلي جاي تحال نأل :قحل و

قطنم ملع :ثلاثل و

يفكي ال ذإ ،ةروكذمل مولعل نم ،اهريغ و ةيفالخل لئاسم لحيحصتل وه امنإ :هيلي جاي تحال و
هنأل ،اهلوصأل إلى ةبيرغل عورفل درل اذك و ،حيجرتل ناكمإ عم ،تايفالخل في اميس ديلقتل
ةسددلل سوفلل إلى قطنم الم نودب متي ال ليلدلل لحيحصت و ،ليلدل ةماقإ إلى لجاتحم

ال و لب ،داهتجالا هيلع فقوتي امم ،ةنودم الم اهلائسم عي مج سيل ،ةروكذمل مولعل نأل :ملعلا و
و ،ماكحلأ عي مج ةظحالم دعب ال هنييغت نكمي ال امم ،هيلي جاتحم لردقل و ؛رهاظ إلى لعا هركأ
في ةي فاولا).يفخي ال امك ،جاي تحال دنع هيلي جاتحي ام إلى عوجلل [1]ةكلمل باصل يفكي
(250-252 ص ؛هقفل لوصأ

نم وأ ،نآرقل نم اهعقاومب و ،ماكحلأاب ةقلعتم ل تايلآا ريسفتب ملعل :ثلاثل نم لوأل و
.جالحا دنع اهيلي عوجلل نم نكمتي ثيحب ،ةليلدلسال بتكل

(.كلذ في فالخ إلى علطأ مل و ،ةيآ ةئامسمخ نم وحن ماكحلأاب ةقلعتم ل تايلآا نأل :روهشم الم و
(256 ص ؛هقفل لوصأ في ةي فاولا

لوصأل نم هذنع نوکي نأب، ماکحألأب ةقلعتمل ائيداحألأب ملعل: ثلاثال مسقلا نم يئاثلا و...
اهيلإ عوحرلا نم نكمتي ئيحب، باب لك عقوم فرعي و، اهعمجي ام ةحصملا

يفخي الامك، ةيلال دتسالاب تكلل ضعيب، اهنع انغلل يزجتملل قح يف روصتي و

لأحرلا بتك ىلإ ةعجارملا بول و، ليدعتلا وحرلل يف ةاورلا لاوحأب ملعل: ثلاثال نم ثلاثلا و

زوجي امم ئيدح لك سيل و، روصتم ريغ ئيداحألأب كسمتلا نودب داهتجالا نأ: هيلإ جايئجالا هجو و
دوجو يف كشالف، نيرهوشملا نيباذكلا نم مهنأ مهقح يف اولقن ةاورلا نم ريئك ذإ؛ هب لمعل
؛ هقفل لوصأ يف ةيافالا). يوارلا لالح ىلع عالطال ريغب زيميئتملا نكمي الل امبر و، بذكلا ةياور
(260-261ص)

يم داهتجا رداه نأ هاگىاج و هسدنه و ئئيه و ئاىضائر هلمج زارگىد مولع ىسررب هب همداد رد ئاشىا
ندنزادرب:

وأ، ةيئرشللاب ام، داهتجالا يف ةيلخدمهل، ةروكذمل مولعلا ىوس، رخا ئاشأ انهاه نأ: ملعلا و..
ةيلمكمل:

يناعملل ملع: لوالا

نم ةماعلا ضعب هدع و، تالمكمل نم مهضعب هلعج و، ةيداهتجالا مولعلا يف رثكألا هركذي مل و
باتك يف يئاثلا ديهشلل نع و ةعيرذلا يف ىضترملا لجألا ديسلا نع لوقنملا وه و طئارشلل
نيبلاطلا ةيافك باتك يف ينارحبلا جوتملل دمأ خيشلل نع ومللعتمل و ملعلا بآا

نايبلل ملع: يئاثلا

ملع دع هنإف روهمج نبا الل ةيلمكمل و ةيئرشلل يف يناعملل ملع نيب و هنيب دأ قرفي مل و
وه و، هيف ملعي امن، يربخلل دانسلإ لاوحأ نأ: بلل و نايبلل نع تكس و، تالمكمل نم يناعملل
ةيبرعل مولعلل تالمكمل نم

بحاص و روكذمل باتكلل يف يئاثلا ديهشلل نع لقن ام الل هركذ ادأ دأ مل و عيئدبلل ملع: ثلاثلا
داهتجالا طئارش يف عمجأ ةثالثلا مولعلا ادع امهناف نيبلاطلا ةيافك

ىلع امأ و، رهاظف: يزجتلا ةحص ريئقت ىلع امأ، ةثالثلا مولعلا ىلع داهتجالا فقوت مدع: قحلا و
هذه يف نأل، مولعلا هذه ىلإ هيف جاتحي الل تارابعلا يناعم مهف نأل: يزجتلا ةحص مدع ريئقت
دارملا لصأ ىلع دئازلا نع ئحبي

دانسلإ لاوحأك، لأحلا ىضتقملا مالكلل قباطي اهب يئلا لاوحألا نع هيف ئحبي ملع: يناعملل نإف
و، لصولا و لصفلا و، ءاشنإلا و رصقلا و، لعفل ئاقلعتم و دنسملا و هيلإ دنسملا و، يربخلل
ةواسملا و بانطإلا و زاجيإلا

لوصأل باتك يف ركذي هيلإ جاتحمل ءاشنإلا و رصقلا ئحابم ضعب و

ماكحأ نم هقفللاب قلعتي ام و. ةفلتخم قريط دحاولا ىنعملا داري هب فرعي ملع: نايبلل و
اضيا لوصأل باتك يف روكذم زاجملا و ةقيقحلل

هقفلل هيلل فقوتي امم هئحابم نم ءيش سيل و. مالكلل ئانسمم هوجو هب فرعي ملع: عيئدبلل و

لوقلا نكم أم-حيجارتلا باب يف ،حيصفلا يلح حصفألا و ،هريغ يلح حيصفلا مدقت تبت ول ،معن و مالكلأا حاصف ذإ -نايأأا ضعب يف -هل و ،يزجتمل ريغل ةثالثلا مولعلا هذه يلأا جايأا حالاب مدقت ريذقت يلح اذك و ،ةثالثلا مولعلا هذه باب الإ نامزلا اذه لثم يف ملعي ال امم هتحيصفأا نإا حيجارتلا باب يف رومألا هذه يلح مالكلأا عيجيس و ،هريغ يلح عغلابم وأا ديأا هيف يذلا مالكلأا دهتجملل ةثالثلا مولعلا هذه ةيلمكم يف كش ال نكل و ،يلاعت هللا ءاش

وه و قلباقملا و ربجل و نيئطخلا و ،ةبسانتملا ةعبرألاك ،باسحلا ملع ثحابم ضعب :عبارلا إلأا هيقفلا يلح سيل هنألف :هريغ يف أم و ،رهاظف :يزجتمل يف أم ،اطرش سيل و لمكم اضيأا مكحي نأا هيلع :الثم ،هتذم يف سيلف ةيطرشلا فارطأا قيقحت أم و ،تايطرشلا لاصتاب مكحل إلأا ةتسيلع ديزل) :هلوق يف هب رقملا ةيمك ناي هيلع سيل و ،هب ذخاؤم وهف ءيشب رقأا نم نأا لمأاف ،الثم (ديزل ام فصن إلأا ةتسيلع ورمعل و ،ورمعل ام فصن

ضعب علاطم براقتب ملعلل ،ضرأالا ةيوركب ،قلعتي ام لثم ،ةئيها ملا ملع لئاسم ضعب :سماخل و ةينامث رهشلأا نوك زيوجت :لثم ،موصللا لئاسم ضعب ل اذك و ،امهدعابت وأا ضعب عم دالبلأا صاخشأالا ضعب يلأا ةبسنلاب اموي نيرشع

الثم سورعلا لكشب عاب ول امك ،ةسدنهلأا لئاسم ضعب :سداسلا

،هوحن و (نرقلا) قيقحت يلأا جاتحا ول امك ،بطللا لئاسم ضعب :عباسلا

ملعلاك ،عئانصللا ضعب يلأا جايأا حالال مزل إلأا و ،تفرع امل ،اهيلأا جاتحم مولعلا هذه تسيل و .كلذ وحن و ،بويعل و ،نبلعلا

،هقفلا عورف :نمأالا

،طئارشلا يف رثكأالا هركذي مل و

،هقفلا عورف ةسرامم نودب اهلماحم و ثيأا حالال لب مولعلا لصحي داكي ال هنأا :قحلا و

،عامجلأا فلاخي الل ،فالخلا و عامجلأا عقاومب ملعلا :عساتلا

بتكلا ةعلاطمب نامزلا اذه يف لصحي امنإا ملعلا اذه و ؛هنع يزجتمل ريغ ينغتسي ال طرش اذه و ،اهوحن و ،ةمالعلا و ،خيشلأا بتكك ،ةيهقفلا ةيلال دتسالأا

اهدعاقو يلأا تايئزجالا در نم اهب نكمتي ،ةميقتسم ةعيبط و ،ةيوق ةكلم هل نوكت نأا :رشاعلا نيلولوصأالا نم ةعامج مالكا يف اركذم طرشلا اذه سيل و ؛لوصأالا نم عورفالاصانقا و ،ةيلكلا

مزال ال و ،ضراعم هل نكي مل و ،هانعم يف اصن وأا ارهاظ ناك اذإا يلقلنلا ليلدلا نأا :ماقملا قيقحت و لب ،طرشلا اذه يلأا هب لمعلا و هانعمب مكحلأا جاتحي الف ؛ةيدرفلا نيب ريغ درف ال و ،نيب ريغ ،ةساجنلا ةاقالم درجمب سجنني ال ءامل نم ركلأا نأا ملعلا يف :الثم ،ةقباسلا طئارشلا يفكت ملعلا نم رثكأا يلأا جاتحي ال -«ءيش هسجنني مل رك ردق ءاملأا غلب اذإا» :مالسلا هيلع هلوق نم .يرورض اذه و ؛وحنلا نم ةيببيكرتلا ةئيها لاب و ،فرصلا و علالا نم ثيأا دحلأا اذه تادرفم يناعمب

ريغ مزاوللاب ملعلا اذك و ،حيجرتلل ةروكذملا ةكلملا يلأا جاتحي يف :ضراعملا دوجو دنع أم و ةقفاووملا موهفمب و ،ءيشلاب رملأا دنع دادضأالا نع يهنلا و ،ةمدقملا بوجوب مكحلأا ،ةنيبلا ماسقلا اذهل ةيلولوصأالا بلاطملا ملعلا ةيافك لمحتي امبر و ،اهوحن و ،ةفالخملأا

هيلي لع فقوقوتي ، قاطي ال امب فللكي ال و ، حيبقلا لع في ال ميكلحل نأ ةفرعم نإ : لاق ي نأ نكمي ، معن م.الكل ملع ي في نيم وه و ، هقفل ةفرعم

لمعل زوجي ف،حيبق نايبلا نود نم هفالخ ةدارا و ،رهاظ هل امب باطخل نا هيلع هقفل فقوت هجو و
ةيهقفل ةلأسملا هيلع بترتي و ،رهاوظلاب

ام وه ةيهقفل ةلأسملا نا هيلع بترتي ف،حيبق ةجالح تقو نع نايبلا ريخأت نا :انلق اذاف
مالكل ملع نم هيلع فوقوملا وه اذه ،كلذ لاثمأف ،ظفل رهاظ هاضقا

،قطنملا ةفرعم :سمال

نوك و ،قطنملا اب ال متي ال وه و ،لالدتسالا ىل جاتحي ذخأمل نم لئاسملا طابنتسا نا
تامدقملا نم جئاتنلا ليصحت و ،ايهيدب يئانثتسالا سايقلا و لوألا لكشلاب لالدتسالا
ببسب ةلفغل و جاجوعالا ضررم نهذلا ضرع امي ف هيل جاي تحالا يفاني ال ،ايغي بط ايزيغ
تاهبشلا

و طلغل نم هريغ عدلرل وأ هسفنل ضرعل لامعتسا ىل نوزوملا عبطل جاتحي دق هئا امك
مولعلال يف لالدتسالا لوازم نم ىل عي فخ ريغ كلذ و ،هابتشالا

ذا فيعض لالدتسالا يف يقطنملا أطخا امل أطخل نع امصاع ناك ول قطنملا نا نم :لاقي ام و
بلغلألا يف أطخل نع ظوفحم هنكل و ،هللا همصع نم ال ةلحرم لك يف أطخل زئاج ناسنإلا

،هقفل لوصأ ةفرعم :سداسلا

ليبس ىل ع نوكي نا دب ال و ،هب ال هقفل ليصحت نكمي داكي ال و ،دهتجملل مولعلال مهأ وه و
امم اضيأ فرصلا و وحنلا و ةغلل تاي فالخ يف مالكل كلذك و لب ،هيف تافالخل ةرثكل ،داهتجالا
يف يفكي و .كلذ وحن و ،ةحنأل و رازالا و ديعصلال ىنعم يف داهتجالاك ،ماكحألا هب توافتي
ملعلال ليصحت هيف نكمي مل امي ف نطلال لوصألا

هيلإ انرشأ دق و ،هيف قيقحت الف ،اقلطم ملعلال نم هيف دب ال امم لوصألا لئاسم نا نم :ليقي ام و
هوجو نم هيلع هقفل و داهتجالا فقوت هجو و ،اقباس

ملعن ال و ،ديزا وأ ةنس فلأ لبق ادرو امهنا بير ال و ،ةنسلال و باتكل ،هقفل ةلدأ نم نا :لوألا
ةمكحملال نيناوقلا)ريثك يف كشن و ريثك يف امهتفالخم ملعن لب ،انفرع و عراشلا فرع داحتا
(4٦١-٤٦٢ ص: 4٤، ج4،)ديج عبط (لوصألا يف

ماكحألا تايآ ريسفتب ملعلال عباسلا...

ةيآ ةئامسمخي وه و ،ديري نيح انه نم نكمي تي ثيحب ةيلالدتسالا بتكل وأ نآرقل نم اهعقاوم و
مهذنع

تيللا لهأ ةفص و ضئارفلا و ننسلال ىل :اثالثا نآرقل ميسقت ىل ع لدت يتل تاياورلا ضعب و
يف و ،لاثمألا و ننسلال يف و ،مهودع يف و ،مالسلال مهيلع مهيف :اعابرا وأ ،مهئادعأ و مالسلال مهيلع
يفخي ال امك اهرهاظ ىل ع تسيل هيف ،كلذ وحن و ،ماكحألا و ضئارفلا

رادقملا ال اهرهاظ نم دافتسي الف ال و ،نوطبال و روهظال نم نآرقل عومجم ميسقت دارملا لعل و
عجارف مهنع باوجل و نييرابخالأ نم نآرقل رهاوظ ةيجح ىل ع مالكل رم دق و ،مدقتملا

ماكحألاب ةقلعتملا ثي داحألاب ملعلال نم اثلا

اهابواب عقاوم فرع و جاي تحالا دنع اهيلإ عجري ام ةححصملا لوصألا نم هذنع ناك مأ اهطفح ءاوس

هجو و ،صصخملا نع صحتلا ىلا ماعلاب لمعلل جايحتا باب يف ةجالح رادقم ىلا انرشأ دق و رهاظ جايحتالا .

حرجلا و ليدعتلا نم ةاورلا لواحأب ملعلل عساتلا

،لجلا بتك ىلا عوجرلاب ول و ،

ةيجج تابثإ انينب اذإ مهيلع دامتعالا و لاجرلا قيثوتب طورشم رابخألاب لمعلل أن جايحتالا هجو و نونظلا بتارم أنأ و ،هب لمعلل طورش نايب يف هيلإ انرشأ امك ،هب ةصاخلا ةلدألا ىلعل دحاولا ربخ .نظ هنة هجو نم سماخلا ليلدلا ىلعل هانينب اذإ دنسللا لاجر لواحأ فالخاب فلتخت

الثم ةقت لجرلا نوكت أن بئر ال ذإ ،حوجرملا نع حجارلا زيمتي و رابخألا لاحتوافتي كلذ ةطحالامب و رخأ رومأب نطلال لوصح ناكمإ يفاني ال كلذ و ،هربخ قدصب نطلال بجوي امم

نسللا و قثوملا ال و لب ،حيحصلا ربخلل يف رصحنى ال داحآلا رابخأب لمعلل زاوج أن قيقحتلا نإف دق و ،هتوق بجوي امب ربخلل داضتعال مهحلطصم يف فيعض وه امب لمعي ام اريثك لب ،اضيا رابخألا نب جيجرتلا هجو نم رابخألا يف درو امم هنة عم ،داحآلارابخأ ثحابم يف كلذ ىلا انرشأ :مالسللا هيلعل هلوق لثم

و كدنع امهلدعأ لوقي امب ذخ: مالسللا هيلعل هلوق و «امهقدصأ و امههقفأ و امهلدعأ هب مكح ام مكحلأ» (477-479 ص ؛ 4 ج ؛ (ديدج عبط) لوصألا يف ةمكحملل نيناوقلا)«كسفن يف امهقثوأ

[عامجالا عقاومب ملعلل يف] رشاعلا...

الإابللاغ اننامز لاثمأ يف نكمي ال امم وه و ،هتفللخم نع زرتحيل عامجالا عقاومب ملل اع نوكتي أن اضيا هقفلا نولم لب ،ةيلاللدتساللا ةيهقفلا بتكلا ةلوازمل

نإف ،مهضعب ركذ امك ،تالمكمل نم ال طئارشلا نم اضيا ءاهقفلا هقف ةفرعم أن رهطي كلذ نم و ةفرعم نع الضف ،هتلولازم و بتكلا كلت ةسراممب الإ نكمي ال امم اضيا رابخألا مهف أن فاصنالإ .كلذ ريغ و ةفللخملا و ةماعلا ةقفاوم و ،فالخل و قافولا

[ةميقتسملل ةكلمل يف] رشع يدالحا

عاجرا و ،لوصألا ىلا عورفلا در نم اهب نكمتي ةميقتسمة عيبط و ةيوق ةكلم هل نوكتي أن يف ةيفاك ريغ ةقباسلا مولعلل ةفرعم نإف ،ضراعتلا دنع جيجرتلا و تايلكلا ىلا تاينزلجلا يف ةدوجوم ةلحالا هذتناك اذإف ،ضعب نود سوفنلا ضعبب صتخي يبهوم يزيغرما يه لب ،كلذ ىلا هتاينزلج در ةوق ينعي ،هقفلا ةكلم هل لصحيف ،ةقباسلا [مولعلا] ةفرعم اهيلإ مضنا و سفن هتايلك .

كلذ ةفرعم تدرأ اذإ .هتيوقت و هتدايز يف ةيللخدم هل لب ،بسكلاب لصحي ال ةلحالا كلت لصأ و ،مولعلل رئاس كلذك و ،ضورعلل ملع ملعت هعفني ال هنإف ،نوزومل عبطلا هل سيل نم طحالاف يف ةمكحملل نيناوقلا) .ضرملا ةجلالعم ىلعل ردقي ال و بطلال ملع يف ارام صخش ريصي امبرف (500-501 ص ؛ 4 ج ؛ (ديدج عبط) لوصألا

،رومأ وهف ،هيلل داهتجالا لامك فقوتي ام أم و

نب دمحلأل خيشلا و [1]هللا همحر يناللا ديهشللا نع لقن و ،عيدبلا و نايبلا و يناعملل ملع :لوالا لعج هنة اضيا هللا همحر ديسلا نع و .داهتجالا لصأ طئارش نم ةثاللا لعج هنة ينارحبلا جوتمللا

تالكمال ن مولىل هذه اولعج مهريغ و ، طئارشل ن م نيلولأ

ملع ن ربخل و ، ءاشنإل و رصقلل ثحابم لثم ، داهتجالا هيلع فقوتي امم نيلولأا ضعب نأ ، قحل و ردقل نكل ، نايبلا ملع ن ةلالدلا ماسقأ و ، زاجملا و ةققيحلل ثحابمب قلعتي ام و ، يناعملا لصأ هيلع فقوتي امم امهونوك يفاني ال وه و ، ابلاغ لوصأا بتك يف روكذم امه ن هيلع جاتحملا داهتجالا .

ىلا جايحتالا يف ذئنيح بيرال ف ، ةلدألا و رابخالل تاجرم ن مةيحصفألا و ةيغلبالا انلعج نإ م ث . ةثالثل مولىل ةطحالما ببالا نامزلا اذه لاثمأ يف ةداع نافري ال ذإ ، ةثالثل مولىل .

مخاتملا نطلأ و مالمسلا هيلع موصعملا ن مالمكلل نوكب ملعلل بجوأ اذا ةحاصفلا نأ ، ققيحتلا و ريمأ تاملك رئاس و « مالمسلا هيلع ةيداجسلا ةفيحصلا » و « ةغالبالا جهن » ةطحالما ن م رهظي امك . ةحضاو هتيلخدمف مالمسلا و ةالصلا هيلع نينمؤملا .

و ، دهتجملا دن ماموهوم هضراعم راص ثيحب مالمسلا هيلع مامبالا ن م ثيدحلل نوك ناجر بجوأ اذا كلك و . عورفل رابخأ يف ردان كلك نكل .

و دالبالا عللاطم براق ةفرعمل ضرألا ةيوركب قلعتي ام لثم ةئيها لئاسم ضعب : يناتلا و رهشلل نوك زواج و ، رخآ دلب يف هلوأ وه ام ريغ ضرأ يف رهشلل لوأ نوك زواج هيلع بترتي و . اهدعابت طئارشلا ن م كلك نوك دعب ال و ، صاخشألا ضعب لاموي نيرشع و ةينامث .

ةيؤرلل م ص : مالمسلا مهيلع مهلوقى صتقم ىلع لمعلل هيقفلل كلك يف يفكي : لاقى نأ نكمي و هل نكمي امي فلابقتسالا هيقكي هنإف ، ةلبقلا ةفرعم يف لالحا كلك و . [1] « ةيؤرلل رطفأ و اضيأ نطلأ هل لصحي مل ول رطضملا يف دروامب لمعل و . نكمي ال امي ف نطلاب لمعل و ، لمعل .

، كلك لاثم و ، رطفلل حيبملا ضرمل و ، نرقلا ةفرعم ىلا جايحتالل ، بطلل لئاسم ضعب : ثلاتلا و ، اهافارطأ نايب ال تايطرشلل رابتعاب مكحلل نايب هيقفلل نأش نأل ، طئارشلا ن م كلك سيلي و ، رطفلا حيببي رضمل ضرمل و ، حاكئلل يف خسفلا ىلع طلستل بجوي نرقلا : لوقي .

عيمج هيقفلل ملعي نأ مزل ال و ، هيقفلل نأش امهتفرعم سيلف ضرمل و نرقلا ةققيح امأ و مكحي نأ هيقفلل ىلع بجي الثم ، اهيلل تايطرشلل فارطأ جايحتال ، اهبلغأ و ةئانصلا و مولىل رملأا يف تبثي و ارايخلا هلف نبغلأ هل رهظ نأ و ارايخلا يرتشم لل ف ابيعم جرخ اذا عي بملا نأب . يفخي ال امك هيلع بجي الف شرألا و نبغلأ و بيلعلا ةفرعم امأ و ، شرألا ينالفل .

، مدقت امم هجولا رهظي و ، الثم سورعلا لكشب عاب ول ام لثم ةسدنهل لئاسم ضعب وه : عبارلا و .

امم ةبسانتملا ةعبرألا و ، نيئاخلا و ، ةلباقملا و ، ربجل : لثم باسحلل لئاسم ضعب : سماخلا و . تالوهجملا اهتطساوب جرختسي .

يلع ديزل : دحأ لاق اذا هنع لئس ول امي ف هيقفلل نأش نإف ، مدقت امم طارثشالا مدع هجو رهظي و مهسفنأ ىلع ءالقعلا رارقإ : لوقي نأ ، ديزل ام فصن ال ةرشع يلع ورمعل و ، ورمعل ام فصن ال ةرشع . رادقملا نييعت هيلع بجي الف ، زئاج .

رمعلل فرص بجي الف ، ةجالا هب عفدني ام وه ةمدقتملا طئارشلا كلك ن م بجاولا ردقل نإ م ث فرص ىلا جاتحي ةمدقملا وذ وه يذلا هقفلل نإف ، انم دحاو لك يف ةراهملا ليصحت يف ريثكللا اضيأ هقفلل نأ عم ، ةمدقملا يذ ىلا لوصولا مدع بجوي هتامدقم يف رمعلل فرصف ، هيف رمعلل ةماعلا ةمكحملل نيناوللا) . هينعي ال امي ف رمعلل فرص و ةلفغلل مدع ن م دب الف ، ةدابعل و لمعلل ةمدقم (51٣-51٢ : ص 4 ، ج) ، دي دج عبط) لوصأا يف

زا دن ترابع لئاسم نیا زا یخرب [2]

کالفارد مایتلا و قرخ عانتما ۱-

شبابس و اه کزای ۲-

یسمش هموطنم و یزکرم نیمر ۳-

یویوسررا وحن هب یعیبط مسج لاصتا مدع ۴-

رون ندوب فیک مدع ۵-

لئاسم و تاعوضوم تسرهف هحفص، هیکدف تیاس)... وود رذج و ییالط و یا و یپ ددع ندوب گنگ ۶-
(دنوش یم یقلت هتفای نایاپ هک یملع)

همساک وه و سلطالا اهالعا، عقالتم ٲرك رشع ثالث نم ؤدضنم ٲرك ینامسجل ملالعا: ؤمدقم [3]
ناذه و. هیحطس اهمطعا حطس سامی ثیحب هنخث یف ؤزوکرم اهلک و تباوثل کلفم، بکوکم ریغ
یفلک، ؤروهشملا عبسلل تاراییسلل عبسلل تاومسلل م. عرشل ناسلب یسرکلا و شرعل اما
(همدقم، کالفال حیرشت)روهشم هیف مالکلا و روثلما فلسلل نع اهبعیترت و. نوحبسی کلف

۱۰ هیآ، ناخدا ؤروس [4]

اتلاق! اهرک و ااغوط ایئتلا ضرألل و اهل للاقف ائخدی ؤءامسلل یل یوتسالم: 11-12 / تلصف [5]
...تاوامس عبسلل نهاضقف؛ نیعئاط انیئت

هب زین و - :دومرف نآ هب و دوب دود نامسآ هک ماگنه نامه دمآرب نامسآ یوس هب یگریچ هب سپس
!دیآ زارف (ریزگان ای ریزگ اب) هاوخان هاوخ - نیمر

تفای ماجنارس، ناشیا زا نامسآ تفه سپ؛ میدمآرب «دهان ندرگ»: دنتفگ ناودره

و تسا هدوب دوجوم تدحو تروص هب زاغآ رد؛ دش هئاگتفه نامسآ، اهدعب هک هچنآ: دیآیم رب هیآ رهاظ زا
تفه و دروآ رد دوجوم تفه تروص هب ار نآ - همسازع - دنواخ و (زاگ زورما ربعت هب ای دود =) ناخدا زا
دش رادیپ نامسآ

ار دوخ نهذ دیاب ارهاظ؛ تسین یدام، (زاگ ای) دود نیا هک دهدب لامتحا یسک رگا، اچنیا رد
و دوریم راکب تآیدام رد هک تسای ربعت؛ نامسآ تفه ربعت و تسای یدام ناخدا، ناخدا! دنک مءتم
(دنتسه یدام، هئاگتفه تاوامس هک دمآرب قیرطنیدب، هیآ زا سپ. درادن یتبسانم تاآدرج اب
(۲۳۸ ص ۱، ج، نآرق فراعم

۵/ ۱۱/ ۱۴۰۰ خیرات، لاله تیؤر ثحبم، هقف جراخ هسلج [6]

جج روضح اب قارشایش و انیسنبا هاگدی زا مسج تسشن ۱۳۹۴ لاس، تمکح منرت هلجم [7]
۵۲۱-۵۳۸ ص، یضایر و ینسحم رتکد و یرافغ دمحا دیس و هانپورسوخ مالسال

ت: تفای وگوتفگ زا عطاقم نیارد ناوتب دیاش ار کرتشم نابز نادقف نیایاهه نومن [8]

ی: یجتی ال عجز دروم رد نیملکتم هاگدیدی رب امکح تالاکشا زاثحب ماگنه هب (فلا

نخس بسح رب تارذ زایرس کی دخرچیم طسو رد یروحم رود هب گنس هکیبایسآ گنس رد: یرافغ دنتسه مه تارذ زایرس کی و دنگیم یط یرتمک تفاسم و دنتسه زکرم هب رت کیدزن نیملکتم... تفرگ ناوتیم رظن رد ار تیعضو ود. دنگیم یط ار یرتینالوط تفاسم و دنرتود زکرم زا هک تعرس ینعی تسا توافتم روحم هب کیدزن و رود تارذ تعرس دیوگب هک تسایا مود تیعضو شک نی و دنوشیم ناس شک رت کیدزن تارذ هجیتن رد هک تساهرتود تعرس زارتمک اه رت کیدزن... دندرادن یجت تارذ نیادیوگیم نیملکتم هک تسایلاح رد نیادوشیم اهنآ یجت ثعاب یناس

رد ام دینیبب... میرادن مه یناس شک و تسین یکی تعرس هک میلئاق کیزیف رد ام: ینسحم هک یشخب میوگیم ام. میراد یطخ تعرس کی و یاهویاز تعرس کی ینارود تکرح یارب کیزیف ناسکی یاهویاز تعرس ود ره یلو دراد یرتشیب یطخ تعرس دنگیم یط ار یرتشیب یطخ تفاسم دندراد.

؟روطچ دشاب ناسکی اهنآ یطخ تعرس رگا: یرافغ

....تسین نکمم: ینسحم

م: مسج یریذپ میسقت زاثحب (ب

...میسرب نهآ متا هب ات مینک میسقت بترم روطه هب ار نهآ زلف دینک ضرر

.دردان لوبق ار متا فوسلیف: هانپورسرخ رتکد

.تسایمسا رظن فالتخا. دشاب هتشادن لوبق دنوتیمن: ینسحم رتکد

ن: یداینب تارذ زاثحب (ج

؟تسایم مسج مه یداینب هرذ نیایا: هانپورسرخ

دراد دعب، دشاب مسج رگا. تسین مسج: یرافغ

دراد دعب: ینسحم

؟تسین میسقت لباق یلو دراد دعب: یراف

.دردان ینورد راتخاس ینعی تسین میسقت لباق یلو دراد دعب هلب: ینسحم

.دراد یفسلف لاکشا فرح نیاهدنب رظن هب یلو: هانپورسرخ

یلو دنگیم ماسقنا لوبق یجتی ال عجز دیوگیم هک تسایطارق میذ فرح نامه نیایا: یرافغ دهدیمن ماسقنا هزاج شتعیبط

.دردان ینورد راتخاس دنیوگیم ناندکیزیف تسین نیاهن: هانپورسرخ

لباق ،دشاب هتشاد ینورد راتخاس مسج هک یمادام هک دنیوگیم نانادکیزیف هلب :ینسحم
تسا ماسقنا

تساجنیمه هب قَّلعتم دوشیم هدافتسا دعب رد هک رفص هب لیم حالطصا نیا :یرافغ

دوشیم هتفرگ رظن رد رفص هب لیم ،یدح تلاح رد :ینسحم

:یژرنا و یلوا هدام زا ثحب

مینیکی یلویه ای هدام نیزگیاج ار یژرنا میناوتیمن ام ارچ... :ینسحم رتکد

دراد یجراخ آزا هب ام یتروص کی ابّامتح و درادن یجراخ آزا هب ام ،تروص نودب یژرنا :هانپورسخ

اب میناوتیم ینعی .نیلئاق نهذ زا جراخ یتیعقاو یژرنا یارب ام .منکیم ضرع ار نیمه نم :ینسحم
...میهد ماچنا یتایلمع نآ یور و مینکی یزاب نآ

انب یژرنا یور هدام یریذپ لکش یارب ار دوخ هفسلف اساسا ام ارچ هک تسا نیا نم ضرع :ینسحم
هک میتسه یطیارش تحت ام ...؟تسیچ نآ داریا .مینکیم انب داوملاّدام یور و مینکیم
نوتوف بلاق رد هک ار یسیطانغمورتکلا یژرنا امّالثم .مینک لیدبت هدام هب ار یژرنا میناوتیم
رد و میراد یژرنا اجنآ ینعی .مینک لیدبت نورتکلا هب یطیارش تحت میناوتیم ،میهدیم لکش
دوشیم ماچنا مه سکعرب راک نیا هک میراد لومعم فیراعت اب یژرنا و یدام مسج مود تلاح

یلویه مه تروص و دوشیمن تروص یلویه نوچ .دزاسیمن تروص و یلویه فیرعت اب نیا :هانپورسخ
دوشیمن

....دنهدیم لیکشت ار یبکرم مسج مه اب تروص و یلویه

اب ار یژرنا رگا هک تسا نیا دنکیم تیدا ارم هک تسا لاس نیدنچ و مراد نم هک یلاؤس :ینسحم
دوشیم دراو بیسآ هفسلف یاجک هب مینک نیزگیاج یلویه

یلو دینکب ار راک نیا امش هک درادن لاکشا هتبالا .تسین هفسلف بیرخت ثحب :هانپورسخ
دیراذگب یلویه ار نآ مسا دیناوتیمن رگدی

؟دروخیم یدرد هچ هب یلویهّالسا .دیراذگن،درادن ینعی :ینسحم

... .تسا رییغت لماع و دروخیم رییغت رد هب :یرافغ

ماچنا...تایدام شخب رد دنوادخ هک یقلخ یلوا مینک ضرف رگا هک تسا نیا هدنب ضرع :ینسحم
هاگنآ،تسا هدوبن رتشیب مه یژرنا عون کی و دراد مه هوق ،تیلغف ای یژرنا نیا و تسا یژرنا دهم
اب ایآ...دریذپی ار یفلتخم یاهتروص ،دراد هک یفلتخم یاه ههجاوم بسح هب هک تسه یژرنا نیا
؟دوشیم صقن راجد ام هفسلف فرح نیا

درادن یلاکشا چه :یرافغ

ماطن یاجک ،میشکب تسد یلویه زا دوخ یفسلف هاگتسد رد رگا هک میوگیم نم :ینسحم
؟دوشیم رادهشدخ ام یفسلف

درک داچیا ار یرگدی ماطن ناوتیم :هانپورسخ

...؟رگید ماظن ارچ :یرافغ

تسا هدرک تباث کیزیف ارنیا:هانپورسخ

نیا. تسای مروت هَی رظن، تسای هدش حرطم نآلا هک یسانش ناهیک ثحابم نیرت رب تعیم: یضای دروآیم دوجو هب ار یعون تم تارذ و دوشیم امر اضف رد یژرنا زا عون کی هک دیوگیم هَی رظن.

ہکی یا چرد . مہی و گی م ی گنی کت ن آ ہ ک یزی رد دیر بیم راک ہ امش ہک ار ی حال طصا نیا : ین سرح
.... تسہ ھ رظن رد یفعض کی ہک تسا مولعم دی آیم دوجو ہ ی گنی کت

دندوگیم نینچ هرابنیا رد زین ینشلگ رتکد [9]

[illegible]

ار زور مولع دیاب نایوزوح .مهاتفگ اهنآ هب مه اهراب و مراد یسارسا فرح کی هزوح هب نم
چنپ مداد داهنشپی یربهر مطعم ماقم هب نم شپی لاس تسبی یتح .دنریگب ارف رتشیب
دندنک بسک ار مولع ریاس ای یسانشتسیز یارتکد ای کیزیف یارتکد و دنیای نایوزوح زا دصرد
یاهرطن راهطا و دندنکیمن سح ار مولع لئاسم ،دنشابن طلسم مولع رب ات اهنآ
ردقچ دنمهفیم تقو نآ ،دنریگب دای ار مولع دیاب .دنشاب هتشار دنناوتیمن ینقتم
منزب یلاثم دیراذگب ؟تسا هدوب هچ برغ هبرجت .دندب ار تاهبش باوج دنناوتیم تحار
ناسانشناهیک نیرتگرزب زا یکی ؟دناهداد یناسک هچ ار زنیکواد و گنیکواه هب اهباوج نیرتهب
تسا هداد ایبملک هاگشناد رد تربلآ دیوید روسفورپ یاقآ .تسا هداد سیلا روسفورپ یاقآ نامز
ناشلباقم فرط اب ،دنراد صصخت کیزیف رد اهنآ نوچ .دناهداد باوج ملع رد لوا زارت یاهمدا
کی دراد لباقم فرط هک دنمهفیم اهنآ .دنمهفیم ار رگیدمه نابز و دنراد کرتشم نابز
دیناوتیمن ،دیشاب هتشاردن کرتشم نابز رگا .دراذگیم کیزیف یاج هب ار یاهفسلف
زا هکلب ،دیآیم نرب کیزیف زا دنیوگیم هک ار یزیچ دنمهفب هک دینک عناق ار اهنآ
دیآیم اهنآ یفسلف تاضورقم .

□□	□□□□□□□□	.	□□□□□□□□	□□	□□□□□□□□	□□□□□□	□□□□□□	□□□□□□□□	□□	□□□□□□□□	□□□□□□	□□□□□□	□□□□□□	□□□□□□	□□□□□□
----	----------	---	----------	----	----------	--------	--------	----------	----	----------	--------	--------	--------	--------	--------

ببتکم کی مولع هفسلف رد هتبالا .دنشاب انشآ هفسلف اب تسا مزال یبرجت مولع ناصصختم یصاخ ببتکم طوق میوگیمن نم .هفسلف رد مه تروص نامه هب و ،میراد ینوگانوگ ببتاکم ؛میرادن ،نیرابانب .تسا ینگ یلیخ مالسا رد یفسلف رکفت .ریغ ال و اردصالم آلثم ،هفسلف زا درادن یلکشم چه .دنب رب راک هب و دیریگرب ار بسانم یاهزیچ دنناوتیم یبرجت مولع ناصصختم کیزیف رد مه هک ار ییاهنآ و سیلا لاثما راثآ یتقو و دنب .دیآیم ن شپ مه یلکشم و ناریا رد ارچ هک مروخیم هطبع ،منیبیم دنتسه انشآ هفسلف اب مه و دنتسه دمآرس ار اهفرح نیا ناملسم کی ییوگ هک دنیوگیم ینانخس یهاگ هنآ .تسین نینچ مک ،منک دیکأت مهاوخب هچره نم .تسا هدرک ریغت یلیخ برغ طیحم اعقاو .دنزیم و دنوش لقتنم ام طیحم هب برغ تبثم تالوحت دنهاوخیمن هک دنتسه ییاهتسد اما .ماهتفگ رتکد اب وگ و تفگ رد یروابادخ و یبرجتمولع ،دشر تیاس).دنامب یماع روطنیمه ام طیحم دنالیام (ینشلگ یدهم)

دوشیم هاگشناد و مزوج تدحو نام نایهاگشناد اب نایوزوح زایضعب دروخرپ هک تسا نیا رگیدی هتکن
هناآ تبثم لماعت عنام نیا و تسا نییپ اب ال اب زا ،نایهاگشناد هب ناشهگن نایوزوح زایضعب .
الصا یرهطم داتسا موخرم و یرفعج داتسا موخرم .گولاید هن ،دنراد داقتع اگولونوم هب هناآ .دوشیم
هسلجم اب هب حاصم)،تساعدا نیا دهاش ،ناکشزپ یمالسا نمچنا تسالچ یاهاون .دندوبن روطنیا

(۱۹۶ ص، مه‌دزای هرامش، لئاسر

:تسا هدش حرطم هنوگنی ا رگی دی‌یاج رد

رازگرب هسلج بالقنا لی‌اوا رد نای‌هاگشناد اب ام: دنت‌فگی می‌لی‌بدرایوسوم هلالاتی‌آ موحرم
«م‌دزی‌م فرح یرگی‌د نابز اب ام و نابز کی اب اهن‌آ. می‌دشی‌من هجوت‌م ار رگی‌دکی فرح یلو می‌درکی‌م
(هاگشناد و هزوح تدحو دروم رد وگ و تفگ، داهت‌جای‌اس)